BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
21 C
7

B
1097

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

27
B
35

13-21.e.75

VICARIVS
PROVINCIALIS

Digitized by Google

VICARIVS PROVINCIALIS EXPENSVS

Et Iuxtà Strictioris, & Regularis Obseruantiæ Iura dilucidatus

PER

F. DIONYSIVM A IANVA.

GENVÆ,

Typis Io: Ambrosij de Vincentijs.

Superiorum Permissu.

M.DC.LXIV.

Digitized by Google

PRÆCLARISSIMO VIRO
D. IACOBO PHILIPPO
MASSOLÆ I. V. D.
Abbati S. Saluatoris, Lissieñ:
& S. Antonij, Anagnineñ. Diœcesis
Patrono Humanissimo
IO: BAPTISTA VENTVRA I. C.
Et in Ianuensi Foro Causarum
Aduocatus

Obsequentiss. D. D.

OPPORTVNE factum est, eruditissime Domine, vt cum primùm ex Vrbe in Patriam dolens licèt ob Parentis Optimi

 fu-

funus redieris, gemmam ad manus haberem, mole quidem tenui, sed pretio raram, & pondere, quam Thiaræ virtutis, & annulo beneficientiæ Tuæ officiosum veluti sidus insererem.

* Plin. l. 37. c. 9. * Ceraunia ea est, Cœlo nata ex ignibus, splendore siderum, fulgorumque pasta; quæ fragores inter, & turbines, nimbis, tonitruisque obstetricantibus disclusa decidit, stellam in sinu deferens, vt qualem animam habeat, stellato ex corde conijcias. * Nullum amuletum potentius ad auertenda fulmina, compescenda Maria, pacandos turbines, inducendam Cœlo, terræque tranquillitatem, vt prodigium sit an præstigium?

* Aldrouand. in Museo Metall.

im-

imperare fulminibus natam de fulmine, ſedare Maria, cohibere ventos, reſtinguere lites, quæ ventorum in Patria Natales habuit domos, lucemque hauſit primam, ſeditiones nubium, fulgura procellarum. Hæc, quæ de Ceraunia prodigiosè nimis, & temerè efferuntur in vulgus, quanto felicius, ac verius de hoc opere dici poſsint, Nemo dubitabit opinor, qui nouerit illud originem trahere è Cœlo Patrio Seraphici Ordinis planè Cęleſtem, puris ex ignibus ſolidiſsimæ Veritatis, atque inter concordem pugnam, amabilemque diſcordiam ingeniorum præconceptum ad tranquillitatem animorum, ad ſerenitatem Ordinis, ad ſeditio-

num turbines auerruncandos imposterùm, impresſiones, aſſultus, tempeſtateſque eliminandas vnicè factum Diuinitus eſſe, & mirabili Sapientia conformatum. * Vtinam illud ipſum eueniat, quod olim de lapillo præclare viſum eſt, Momento Mundi ab itineribus Æternitatis deuoluto, quo perculſa in fictili ſimulacro Babylonis ſuperſtitio corruit. Ac Tu primum huic Operi naſcituro quam feliciter horoſcopatus es, Doctiſſime Domine, quam luculenter præluxiſti, qui in optima cauſa peroraſti ſæpe, ſæpe etiam peruiciſti? Noueras ſcilicet Magnæ Mentis illius ærarium, vnde prodiret, non adulterinis infuſcatum

* Daniel. 2. 35.

ſcatum

ſcatum coloribus, ſed natiuis illuminatum, non temere farctum, ſed conſilio, ſed ingenio perpolitum, elaboratum, abſterſum, & cui, quod Margaritis inſcripſit Plinius, *dos omnis eſſet in candore*; noueras, inquam, quam altè ſentiret, quam ſapienter, cordatèq; ſcriberet Vir ille, Religionis Franciſcanæ ſidus, magni nominis, Magnique in Rempublicam Chriſtianam Meriti, qui in Theologicis apprimè verſatus, quas docuit, Diuini Verbi præco non ſine præconio, ſacręque tum Conſultor Inquiſitionis, tum de propaganda Fide Congregationis Sacrorum PP. Correſponſalis, atque in Archiepiſcopatu Genuenſi examinator, ſuęq; Pro-

uinciç Pater, amplissimis vsquequaque titulis cohonestatus, tantam prçseferret cum Sapientia integritatem vitç, morumque comitatem, Moderationem tantam, vt in eo ambigi possit, plus ne demissio animi prçstet, an eminentia virtutis. His certè, atque alijs dotibus se non admirabilem modo, sed amabilem fecit omnibus, sibique demeruit amorem Patriç, cultum exterorum. Te igitur Ornatissime Domine, in Patronum huius operis adoptari fas est, qui tantum virum amplecteris, qui Seraphicum Ordinem studiosè prosequeris, qui causç illius æquitati tam impensè Romç, tam strenué patrocinatus es, eà di-

cendi

cendi illecebrà ; quà polles, ijs rationum Momentis, quibus insueuisti, ijs officijs, quibus Magnorum Pręsulum, Principumq; purpuratorum in Te beneuolentiam, & fauorem omnem Conciliasti, ijs demerendi studijs, vt Te dignitates ambijerint, Sapientiam tuam Diuini, humanique Iuris prudentiam, nec non politiorum litteraturam in flore ętatis cum honestate morum, candore, integritate coniunctam demiratę. Macte indole rarà, virtuteque sublimi, præclarissime Domine: grassare ad honorum gradus sublimiores, qui te pręstolantur; pręstium habeat abs Te mea gemma: de Tuo fulgeat: irradiet articulo; solem

 suum

ſuum referat, Orbem Seraphi-
cum ditatura. Vale.

REVE-

REVERENTIÆ MONVMENTA.

1663. 13. Augusti.
Imprimatur ex authoritate Illustrissimi Magistratus Inquisitorum Status.

Ioannes Franciscus Castagnola Cancell.

Censura A.R.P. Io: Baptistæ Ferrarij S. Theol. Lectoris Ordinis Prædicatorum.

Opusculum, cuius Titulus. *Vicarius Prouincialis expensus &c.* de mandato Reuerendissimi P. Inquisitoris Genuæ, ego infrascriptus recognoui, in eo Catholicæ Fidei, & Orthodoxis moribus dissentaneum, offendi nihil, immò esse opus admirabili doctrina, per eleganti stylo, & singulari perfectum ingenio, dignumque propterea, quod ad communem profectum, illorum præsertim, qui sacris moderantur legibus, Typis mandetur.

Ita censeo ego F. Io: Baptista Ferrarius S.T.L. Ord. Præd.

Imprimatur.
Fr. Petrus Maria Gauottus Sacræ Theologiæ Magister Vic. Gen. Sancti Officij Genuæ.

Digitized by Google

Epistola A. R. P. Iuniperi à Medis S.T.L. & Prædic. Generalis, olimque suæ Prouin. Reformatæ S. Didaci Definitoris benemeriti, &c.

A. R. P. Dionysio à Genua S. T. P., S. Officij Consultori, Prouinciæq; Genuen. Reform. Patri. Ad Conuentum S. M. Pacis Genuæ.

DVm post à me prædicatum Verbum Dei proximè præterita quadragesima in tua Prouincia de reddítu ad propria cogitabam, inopinatè ad meas peruenit manus opusculum à P. T. compositum, & exaratū cui Titulus: *Vicarius Prouincialis expensus, & iuxtà Seraphici Ordinis Iura, & strictioris, & Regularis Obseruantiæ leges dilucidatus &c.* quod cum post studiosissimam animi mei applicationem per lustrauerim, illud maximè veritati innixum, & per satis digestam Vicariorum Materiam, nunc usque claritatis orbam, censui; vereque in illius singulis partibus, & in toto, discriminis lepor, sinceritatis, & veritatis venustas perfectè resplendent; sicq; adhuc in eo rerum congeriem explicatam, faciliterq; reperi resolutam, vt apprimè Instituto Seraphico profuturum Iudicauerim, quinimmò in primis sincerrimo multarum Canonicarum electionum candori, & legitimitati opportunum perspexerim, ac omni acceptione, & veneratione potius, quam censura dignum meritò dixerim, & pro indè, quod prælo, Typisq; pro com-

muni

muni Regularium, præſertim Minorum, vtilitate demandetur, ac diuulgetur, & prout ex noſtra inter nos antiqua familiaritate, animorumq; coniunctione in Theologicis ſtudijs concepta, & ſincerè conſeruata, obnixè deprecor, menteq; propria, & viuidiori ſenſu à P. T. exopto; ipſum namq; veluti quidam Mercurij aceruus ex aliorum offendiculis congeſtus, alijs demonſtrabit viam, & ſemitam in ſimilibus: hoc ergo fac, vt perennis viuas ad Dei gloriam, & aliorum iuuamen. Vale felix: ex Conuentu S. Crucis Papiæ die prima Iunij 1663.

P. T. A. R.

Deditiſſimus Seruus, & verus amicus.

Fr. Iuniperus à Medis.

A. R. Pater Dionyſius à Genua

ANAGRAMMA.

Ignota Pandis: Eris Via Vera.

EPIGRAMMA.

PANDIS dum leges noſtras, IGNOTAquè iura,
VERA animi in dubijs quæis VIA ſemper ERIS.
Quæ docet obſcuros Pallas depromere ſenſus?
Qua per Mæandros arte retexis iter?
Æqua librando Aſtrææ myſteria lance,
Ipſa Ariadna tibi, Pallas & ipſa fuit.
Aſt Ariadnæo filo quem Aſtrea reducit
Ad Cœlos, pennis Icarus eſſe nequit.

F. Io: Benedictus à Portu Veneris Minorita Refor.

In

In Librorum impressione, Argi oculos cæcutire, dicebam aliàs, proindè errores, quos hic noto sunt quos per transennam selegi; alios tua emendet patientia, & Intelligentia. Puncta, accentus, inter punctiones, & virgulas, ne fides antepositas, vel postpositas suis locis, sed sæpè oblitas, aut additas: Caracteres Maiusculos pro minoribus, & è contrà, sæpissimè offendes, & non paucos forsan reperies, neque de his multum curauimus: solùm hæc corrige notabiliora, & Vale.

In secunda Dedicat. in fine. 1663.

Ad eruditum electorem.

Lin.			
36	Pharica	lege	Phalarica
38	acibus		facibus
39	Ecclesiasticè		Ecclesiasticæ
	In Casu &c.		

Pag.	Lin.		
2	6	suis.	in suis
3	17	& sui relati	& sui rescripti
6	22	nõ ohstãtibus	nõ obstantibus
8	11	: præsertim	pręsertim
11	4	, martis	martis
14	8	vinctæ	iunctæ
16	13	debium	dubium
18	6	fuerit	fuit
18	19	tertiò	tertio
19	20	ohstat	obstat
21	25	quod	quoad
40	12	prouisionẽ	prouisionem
41	20	Prouinclam	Prouinciam
42	21	nilobstante	non obstante
44	2	quod	quo
47	3	resstringuunt	restringunt
50	14	vtraq;	in vtraque
51	11	imposteris	imposturis
51	11	Pindar	Pindarus
57	18	Ius quintum	Ius quartum
53	5	oelebranda	celebranda
72	25	ædita	edita
77	26	ipsins	ipsius
81	16	dicatur	dicatur
82	5	vacantium	vacantiam
93	3	videlicet	vidilicet
95	1	præsumant	pręsumunt
97	10	euidentur	euidentes
106	12	ad inuenta	adinuenta
106	15	C.	c.
107	4	Ministro	Ministros.
113	26	erant Vicarij	Vicarij
116	4	succoessionem	successionem
126	15	surreptio	subreptio potest concedi vtroque modo.
227	22	gratiam	gratia
134	6	apicen	apicem
135	1	valerent	valere.
135	9	excessu	excessu
186	7	debebat	debebit
145	15	ad psum	ad ipsum
150	16	interrũpendũ	interrumpẽdam
152	25	aurix	autrix,
153	25	quacumq;	quascunq;
154	7	interrumpitur	interrũperetur
154	9	non	an
170	2	cõtra Collegiũ	extra Collegiũ
175	23	calcat	calet
176	21	Minister Prouincialis	Ministri Prouinciales
187	26	abhorret	abhorret
191	21	indigat	indicet
194	22	Bordeno	Bordono
218	11	aillerta	asserta
220	20	egregiè	egregiæ
225	22	& sæpè	ex sæpè
230	11	suis	fuit
253	25	celebrant	celebrabãt

REVE-

REVERENDISSIMIS
ET ADMODVM RR. PP.
MINORITICI ORDINIS
OPTIMATIBVS, ET THESMOTHETHIS
Seraphici P.N. Francisci veris Successoribus, ac in Spiritu
Sancto legitimè vocatis, & Congregatis pro
Capitulo Generalissimo Romæ
celebrando anno
1664.

F. DIONYSIVS A IANVA
REFORMATORVM MINOR.

S. P. D.

DE Vicario Prouincialinostri Instituti, (Sapientissime Catus, Patresque conscripti) in Ministrorum Vacantijs subrogato, Casum, de mandato Summi Pontificis nuper Romæ decisum, & iuxtà Minorum Iura, & leges, conclusum, vobis offero, & præsento, ac ante Vestræ Sapientiæ Sacrum Tribunal humillimè sisto: Vt per ipsum intelligatis Ius Minoriticum fuisse quidem primò oppugnatum, sed propugnatum; authoritatem agitatam, sed non eneruatam; Superiorum Generalium arbitrium perturbatum, sed non labefactum; Prouinciarum Iu-

stitiam

ſtitiam vulneratam; ſed non extinctam; Miniſtrorum Prouincialium neceſſitatem ſpratam, ſed non omninò deſpectam; & totius noſtri Ordinis inueteratam conſuetudinem ignoratam, ſed non oblitam: Immò tandem toto iuris, & rationis pondere hæc omnia librata, & dilucidata, cunctorum plauſu fuerunt, & ſtabilita, ac ad commune bonum intacta manere conſultum.

Quod eſt ergò Religionis; propugnaui, & defendi, non currens, ſed ſedens, vt meliùs negotium in otio, & otium in negotio ageretur. Tributum dicam veriùs, quàm munus; ipſumque minus virtute leue, quàm mole. Quod non potuit ingenium, & induſtria, ſupplet modo pietas, & obſequium. Dic nouè, non autem nouum, (inquit commune Adagium.) Ideò nouè dixi, quia non aliàs, à noſtris, ſic nouè animaduerſum, & obſeruatum. Hoc euulgatur, vt à Veſtra Summa Intelligentia diſcuſſum, & luculenter examinatum, haud minimi momenti ſit communi bono profuturum. Probetur ad lydium lapidem, quantum fuit ingenij, & doctrinæ meum talentum. Vobis, quibus competit Iura Ordinis cognoſcere, & interpratari, hæc omnia remitto; quaſque

leges

leges ipsi tuleritis, erunt obseruandæ. Censoria etenim potestate, & corrigendi, & approbandi, prærogatiua iàm pollent hæc nostræ Fraternitatis Generalia Comitia. Meum ad Iustitiæ vestræ thronum sollicitat recursum, & cogit, mera libido dirimendi dissidia, abusus extirpandi, & dubia disecandi, si quæ fortè in vestris nascantur Filijs, vel Subditis: Sapientissimo Gazophilacio vestro denariolum imitto: mea non pauet nihilitas, quia etsi desint vires, potest tamen laudari studiosa voluntas. Veritati, non est opus humanæ eloquentiæ condimentis: Non enim aliquid verum dicitur, quia eloquenter dicitur; nec eò falsum, quia incompositè enunciatur: Seù, non ideò verum, quia enunciatur, sed quia probatur: nec ideo falsum, quia non est splendidus sermo. Diuersa, diuisa, & dispersa, collegi, & collecta magis explicando profudi, & in vnum congregaui. Non Authorem, sed Transcriptorem meipsum fateor in hoc negotio, quippe qui ex scriptis scripta feci, & ex monumentis monumentum perfeci, nec tamen aliena me veste contexi. Statuta, Leges, & Iura, ob argumenti similitudinem enucleaui, expendi, & sum rimatus; vt omnes penè difficultates circa Pro-

uin-

uinciales Vicarios in Ordine nostro, librentur deinceps, & dissipentur; Immò ex his, in puram veritatem, quisque ex nostris allidat. Stylus, etsi non breuis, clarior tamen, siuè tutior expositio, districtior, ac promptior, quàm quis exoptari vix queat. Si quæ dixi sint aptè ne, vel ineptè, Iudicate. Si egeat remedio, quod disputatur, perpendite. In hoc siquidem Congressu, Doctissimos, & Sanctissimos illos Heroes cerno rediuiuos, Bonauenturam, Bernardinum, Capistranum, Alensem, Scotum, & alios innumeros, & ex corde gratulor. Nobis omnibus prouidete, vt debetis. Parcite ingenio, & pascamini animo, quem gero adiuuandi, & multis morem gerendi. Datum Ianuæ in Conuentu nostro S. Mariæ Pacis die 6. Maij 1664.

Ad

Ad eruditum Lectorem.

OPposita iuxtà se posita magis elucescunt, (Benignissime Lector,) proindè ne mireris peropto, si exposita pro vtraque parte exaraui, remque Controuersam, & acriter actitatam retuli, & obtuli, prout iustitia, & veritas deciderunt, & non quia praualuerint potentia, & gratia, vt somniarunt aliqui; Et ideò Corripiet me Iustus, in misericordia, & increpabit me, oleum aut peccatoris non impinguet Caput meum, *oro cum Psalmista, Et malo à Correptore redargui, quàm à laudatore laudari. Verùm sicùt, & possum in hoc me decipere negotio, ita tuo Sapienti remittitur consilio, vt iudices, an ex dictis probetur, quod aliàs prætendebatur; & si quis in hoc cæcutit Sole, Ellebero certè purgandus est, non rationibus: Nec audiàs (quæso) quosdam immeritò quæritantes, ac aperto marte buccinantes, eò quia ad antiquum Religionis vsum restringuntur; Quis enim prohibet, eodem passu debere gradiri nostra sæcula, quo antiqua? Satisfactum omnibus, si putem, fallor; paucis, & optimis sat est: Expecto equidem nonnullos aduersum me fore insurrecturos, & tamen*

nullius

Digitized by Google

nullius nomen mea designatum est scriptura, neminem meus Sermo vllo pulsauit verbo; generalis disputatio fuit: Qui mihi irasci voluerit, priùs de se, quod talis sit, confitebitur. Opportuna notaui Iura per extensum, tum propria, tum Communia, nec Iurium, nec Doctorum, ex quibus desumpsi, allegationes posui, & vt lectio continuata esset, nec interrupta, tædiumque euitares, & laborem; & quia nostra sunt Iura, & domestica, Doctoresque in claris non dissentiunt, nec à desertis montibus erunt consulendi: Si repugnes, non ideo pharica spirabo animaduersione vindictam; Non enim mihi videtur in præfectorijs acibus agere, sed Ecclesiasticè potiùs, & Regularis humilitatis officio deseruire. Vale. Viue felix.

CASVS

CASVS SINCERVS.

GRAVITER ægrotante, immò veriùs in extremis laborante, mense Octob. anni 1661. Reformatæ Prouinciæ P. E. Ministro Prouinciali infrà annum suæ electionis; dubitans P. D., an in casu mortis ipsius, esset eligendus Vicarius Prouincialis iuxtà Ordinis Seraphici Statuta, an verò nouus Minister successor ex præscripto Breuis Vrbani Papæ VIII. quod incipit, *Creditum humilitatis, &c?* scripsit ad P. Vicarium Generalem Reformatum, tunc temporis Romæ Commorantem, ob absentiam ab Italia Reuerendiss. P. Ministri Generalis pro resolutione dubij, qui quidem P. Vic. Gen. inter alia, sic rescripsit præcisè. videlicet. §. *Non senza mio molto dispiacere intendo il stato pericoloso, in che si troua cotesto suo P. Prouinciale, ne manco raccomandarlo à Dio N. S. In caso, che siegua la di lui morte, in conformità delli*

nostri

nostri Statuti delle Riforme, douerà farsi dal Diffinitorio l'elettione del Vicario Prouinciale, perche, se bene il Breue di Vrbano VIII. dice, che morendo il Prouinciale nel prim'anno del suo officio; Minister, tunc recens electus, seù deputatus, vna cùm dictæ Prouinciæ Superioribus, atque Officialibus, suis huiusmodi Officijs ad triennium continuet, & continuare debeat; non lieua però l'obligo, che tiene il primo Padre di conuocare subito il Diffinitorio, & eleggere il Vicario Prouinciale, acciò che la Prouincia non resti senza Superiore: E però vero, che il Superior Generale in vigore di detto Breue può mandare il Commissario Visitatore, (e seruatis seruandis) far l'elettione del solo Prouinciale per continuare con gli altri Officiali tutt'il triennio cominciato, &c.

Per quæ verba idem P. D. acquieuit, nec electioni Vicarij Prouincialis se opposuit, vt cogitarat, credens deberi potiùs eligi Ministrum ex Vrbana Constitutione, quàm Vicarium, & per consequens fore celebrandum Prouinciale Capitulum. Die verò 31. eiusdem mensis Octobris hora tertia noctis sequentis ante Matutinum Omnium Sanctorum, vita functo Prædicto P. Ministro, & sepulto in mane diei secundæ Nouemb. in Vesperis postea à toto Definitorio nimis solemniter, & contra vsum similium Vicariorum

Pro-

Prouincialium (ne dicam de loco, & lectione præhabita quarundam Constitutionum tempore Capitulari debitarum,) ritè fuit, & Canonicè electus in Vicarium Prouincialem eiusdem Prouinciæ P. B., proùt disponunt Constitutiones generales Ordinis, & Reformationis, eidemque tradita, & consignata sigilla Prouinciæ, & confirmatus à Præside ex abundantia cordis potiùs, & ex modica rerum experientia, & facti, quam ex aliquo præscripto legis, quasi hoc esset cautùm sicùt in electione Ministri à Visitatore.

Post hæc, tum Pater ipse Vic. Prouincialis, tum aliqui ex electoribus, ad P. Vic. Generalem, qui Romæ se disponebat ad Comitia Prouincialia Reformatorum Florentiæ celebranda, recursum habuerunt, ipsum de noua sui Vicariatus electione certiorantes, nouumque Capitulum Prouinciale in exequutionem Breuis iam citati, Statutorum Generalium, & sui relati, simul postulantes, (vt taceam quicquid fuit item ex Curia Romana rescriptum, quòd ijdem P.P. negotiauerint Breue pro substitutione Vicarij Prouincialis in Ministrum) quibus sic ad litteram, respondit videlicet: §. *Già che Dio Nostro Signore si è compiaciuto leuar à cotesta Prouincia il P. Ministro Prouinciale, che sia in gloria, e di sorrogare la P.V. al gouerno di essa, io non posso se non condolermi della perdita di quello, &*

alle-

allegrarmi dell'elettione dell'altro; da me in virtù della presente con la benedittione del Signore approuata, e confirmata: Per quello poi spetta à destinar Padre per la celebratione del nuouo Capitolo sarà da me presa quella risolutione, che sarà giudicata di maggior seruitio di Dio Nostro Signore, e di cotesta Prouincia: Intanto la P. V. m'accompagni con le sue orationi nel viaggio ch'io nel presente deuo fare verso Firenze, & insieme si preuaglia di me in ogni sua occorrenza particolare, e commune della Prouincia, che me le offero di cuore. Roma 12. Nouem. 1661.

Interim penetratis huiusmodi tractatibus ab alijs Patribus, & euidenter perpendentibus, prædictos tentasse noui celebrationem Capituli, siuè potiùs Ministri Prouincialis electionem, & hoc forsan postulari, non secundum omnimodam eligentium libertatem, siuè pro communi Prouinciæ pace, immò potiùs ad mentem, & votum dumtaxat paucorum, &, vt prædictum Vicarium Prouincialem iàm electum in Ministrum, mediante Capitulo, potiùs subrogarent, vt ita dicam, quàm eligerent, in contemptum aliorum, dignis de causis animum quorundam, & equè benè mouentibus; supplices, à Sanctiss. DD. Papa Alexandro VII. obtinuerunt nouum Ministrum, & vnum ex pluribus propositis Patribus illius Partis, ex tribus constituenti-

bus

bus alternatiuam, & ex qua erat Minister defunctus; per tale emanatum, & publicatum Breue tenoris sequentis. Videlicèt. *Dilecte Fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. Religiosus zelus vitæ, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud nos fide digno commendaris testimonio, nos inducunt, vt te specialibus fauoribus, & gratijs prosequamur; Cum itaque (sicùt accepimus,) vltimus Prouinciæ Ianueñ. Fratrum Minorum S. Francisci Reformator. nuncupatorum Minister Prouincialis diem obierit extremum: Nos pro commissa Nobis cælitus Sacrosancti Apostolatus cura, prospero, fælicique eiusdem Prouinciæ regimini, & gubernio prouidere cupientes, ac de tua industria, integritate, & religioso zelo plurimùm in Domino confisi, teque à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione, nostræ, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Te memoratæ Prouinciæ Ianuen. Ministrum Prouincialem pro residuo temporis, ad quod prædictus vltimus Minister Prouincialis de-*

functus

functus in Officio Prouincialatus Prouinciæ huiusmodi durare debebat, tum omnibus, & singulis priuilegijs prærogatiuis, præeminentijs, facultatibus, authoritate, gratijs, indultis, ac honoribus, & oneribus solitis, & consuetis, tenore præsentium creamus, facimus, ac constituimus, & deputamus. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ, alijsq; arbitrij nostri pœnis, omnibus, & singulis dictæ Prouinciæ Superioribus, & fratribus, cæterisque, ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, vt te, ad demandatum tibi per præsentes Ministri Prouincialis Officium recipiant, & admittant, tibique in omnibus officium huiusmodi concernentibus pareant, & obediant, faueantque, & assistant respectiuè. Ac decernentes easdem præsentes litteras firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac tibi plenissimè suffragari; sicque in præmissis per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, & causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstautibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, vel quauis firmitate alias roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, priuilegijs, quoque indultis, & litteris Apostolicis in

con-

contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die 3. Decembris 1661. Pontif. nostri an. 7.

Dùm ergo hæc agitabantur, & P. Vicar. Gener. iàm Roma discessisset, Florentiamque peruenisset, ad replicatas instantias prædicti P. Vic. Prouincialis, & aliorum, tùm per litteras, tùm per nuntios PP., Definitorem vnum, Lectorem alterum, huiusmodi remisit rescriptum ad vnguem, & propria manu exaratum; scilicèt.

§ *Nell'arriuo che hò fatto in Firenza hò trouato il P.C., & il P. Diffinitore, e P. Lettore mandati dal P. Vicario Prouinciale, dalli quali mi son state rappresentate l'instanze del medesimo, circa la licenza di celebrare la Congregatione, come per eleggere il Prouinciale, & altre fontioni: la licenza glie l'hò concessa, e però potranno aualersene. Il Commissario non hò per bene di mandarlo prima del mio ritorno in Roma, che spero sarà alle feste del Santissimo Natale, &c.*

Anxiè proindè Visitatoris promissam prouisionem à Vicar. Generali interim præfati PP. expectantes, ad propriam Prouinciam reuersi sunt prædicti nuntij, die 12. Decembris cum sola licentia celebrandæ tantispèr Congregationis intermediæ, & spe futuri Capituli, vt patet ex littera modò dicta: Sed publicatum inuenere Alexandrinum Breue, die decima eiusdem Mensis, & ab electione Vicarij Prouincialis triginta, & septem diebus, & electum P. G. in Ministrum: Quod quidem factum ægrè, & indignè ferentes nonnulli, & Vicarius Prouin. præsertim, in appellationes prorupit, & in Apostolorum indebitas petitiones, & sic realiter, & personaliter cum P. S. Romam petijt occultè vno ex sigillis paruis Prouinciæ sibi retento, ibique libellum supplicem verè falsum, ne dicam famosum, per Procuratores, Sanctissimo DD. Papæ Alexandro exposuit includentem inter alia, quæ sequuntur, ad litteram: §. *E perche Beatiss. Padre il sudetto Breue laborat defectu intentionis per essersi frandolentemente celato alla S. V. la sudetta elettione già seguita canonicamente, & il ius quesito dell' eletto per la confirmatione legitima del Superiore. Supplicano gli Oratori humilmente la sua immensa pietà, e zelo, à degnarsi per quiete della sudetta Prouincia di ordinare, che si prenda diligente informatione della*

sussistenza

sussistenza delle cose esposteglì, affinche constando da questo il diffetto dell'intentione del Breue della S. V. Il predetto Vicario Prou. eletto non rimanga senza sua colpa priuato del ius quesito; contro la santa mente di V. Santità; e della regola de iur. quas. non toll.

Ideòque tale obtinuerunt decretum Pontificium: *Sanctissimus Dominus noster mandauit moneri prædictos Fratres B. & S.; nec non dictum Fratrem G. vt infrà viginti dies ab intimatione; contrarijs ordinationibus non obstantibus compareant Romæ personaliter, vel per suos legitimos Procuratores; ad allegandum, & deducendum iura, si quæ ipsi Fratres, vel Prouincia habeat, vel habere prætendant, super validitate huiusmodi electionis in Vicarium Prouincialem, & deputationis in Ministrum; præcepitque Fratri N. Vicario Generali, vt curet hoc mandatum quàm primùm intimari suprascriptis Fratribus, & de huiusmodi intimatione authenticum habeat documentum Congregationi super hoc negotio à Sanctitate Sua specialiter deputatæ. Dat. Romæ die 25. Ianuarij 1662. Prosp. Fagnanus.*

Quod decretum à P. Vic. Gen. transmissum ad P. L. delegatum in Prouincia, præcepit per epistolas, vt partibus intimaret, relicta eisdem copia. Ipse verò P. Prouincialis suum constituit Procuratorem apud Illustriss. DD. Deputatos in Romana Curia, ad re-

 spon-

ſpondendum, allegandum, & deducendum &c. Patrem I. A. Definitorem actualem, & apud A. R. P. Procur. Gen. Reformat. à ſecretis reſidentem; Patres autem S. & B. perſonaliter comparuerunt ad defendendum Vicariatus ius aſſertum quæſitum, ſperantes indè optimum ſuæ cauſæ finem, & reuocationem præfati Breuis Apoſtolici, ſi Aulica Pontificis, & Eminentiſſimorum Cardinalium limina continuò curſu frequentent, & terant.

Circa quod factum ſic deſcriptum ſincerè, quatuor ſunt præcipuè enucleanda.

Primò, quiſnam ſit punctus, & cardo difficultatis, immò intentionis Patrum Breui Apoſtolico ſe opponentium, tùm in iure, tùm in facto.

Secundò, rationes defendentes ius acquiſitum ipſius Vicariatus, & per conſequens Breue ipſum (& ſi motu proprio, ex certa ſcientia, matura deliberatione, & de plenitudine poteſtatis emanatum) eneruantes.

Tertiò, prænotabimus multa ex Ordine noſtro propria, pro adæquata reſponſione ad argumenta contraria.

Et vltimò reſpondebimus ad ſatietatem citando tàm in iure, quàm in facto quicquid cõcludendum ſit: Verum hoc genus diſputationis, & pugnę, citra iacturã Caritatis exercebo; & ne miremini; etiã in ipſis Beatis men-

mentibus, Angelos dico; & quidem ſupremos, aliquid inter ſe pugnæ interceſſiſſe, & contentionis, ipſo Daniele Propheta c. 10. docente; recordor. Itaque non dura certamina, martis intendo, ſed pacatè procedam, cum ſit litteraria res potiùs, quàm Bellica. A Romanis hoc idem in Templo Pacis fuiſſe frequentatū, autumant hiſtorici: exulent ergo à nobis enſes, & pugiones, ſatis ſint atramenti tela; his dumtaxat pugnemus, nec alio fine certemus, quam veritatis, alium mihi campum ad Bellum non eligam, quam Pacis Templum; Hoc exambio: habet Mineruа namque belli æquè, & Pacis inſignia:

Primò igitur; Punctus difficultatis, & cardo (meo videri) conſiſtit in præciſis verbis Oratorum Patrum in ſupplici libello poſitis, & ſuprà deſcriptis, Conſiſtit, inquam, in duplici obiectione: Prima, quia Breue ob non expoſitam Pontifici Maximo electionem Vicarij, ſit ſubreptitium, & obreptitium. Et ſecunda, quia eſt manutenendus in quaſi poſſeſſione ſui Iuris quæſiti ob defectum Pontificiæ intentionis, iuxtà Regulam Cancellariæ, de iure quæſito non tollendo, ſine ſpeciali derogatione illius.

Secundò: præmittitur breuiter hic diſcurſus ante rationes Partis, & Conſulta, vt appareat debilis eorum Patrum fiducia concepta ex ſuo itinere, vel ſal-

tem difficilis admissio eorum oppositionis, fundata in solo decreto Pontificio iam citato, ac simul constet desiderium partis impugnatæ, vt quantociùs absolueretur, quicquid de iure prætenditur, & simplici rei veritate inspecta, breui manu discuterentur Iura Religionis præcisè, circa subiectam materiam: Qui discursus talis est:

§. 1. *Illustriss. & Reuerendiss. Domini. Respondendum esset primò, pro Ministro electo vigore prouisionis Apostolicæ, quòd cùm Breue Sanctissimi habeat clausulam sublatam, cum decreto irritanti, claudit os partis, & Iudicis, ne valeat aliter iudicare.* Marta de clauſ. p. p. clauſ. 176. Rot. dec. 461. nu. p. per tot. p.p. & dec. 329. num.p. & 2. p. 4. recent. tom. 2. & in Reatina pensionis 4. Maij 1652. §. Non enim coram Zarate; & Romana. fideicom. de Victorijs 13. Ianuarij 1653. §. Præfatam. Coram Reuerendiss. Verospio.

Nec Breue valet impugnari tanquam subreptitium ex eo, quod Pontifici non sit facta mentio de Vicario Prouinciali per Definitorium electo, quia stante clausula sublata, & Decreto irritanti nequit dici de subreptione, antequam impetretur oris aperitio; Ad tradita per Rot. dicta dec. 339. num. 1. & 2. p. 4. rec. tom. 2. & dicta Reatina pensionis §. Non enim coram Zarate.

Nec

Nec aperitio oris valet desumi ex rescripto per aduersarios obtento in memoriali per eos porrecto, quia vltrà, quod memorialia quamuis signata manu Sanctissimi, non tribuunt iurisdictionem, nisi desuper expediatur Commissio, vt fuit resolutum à Rota dec. 8. n. 2. p. 4. rec. tom. p. *Dicimus etiam hic agi de aperitione oris, quam non inducit simplex memoriale, sed necessaria est commissio obtenta in signatura gratiæ.* Ad plenè tradita per Marchesi. p. 2. de commiss. aper. oris. *Et per consequens aduersarij, donec eam impetrauerint, non sunt pœnitus audiendi.*

Sed quicquid sit de prædictis, hìc cessat subreptio, quia sumus in gratia concessa; motu proprio, non autem ad postulationem partis, contra quam non habet locum subreptio, ex capite taciturnitatis, vt latè tradit. Marches. p. p. cap. 8. de commiss. aper. oris nu. 76. & seq. secundam antiquam impressionem. Rot. dec. 228. num. 4. p. p. & dec. 353. num. 3. p. 4. rec. tom. 1. *Hæc enim est virtus motus proprij, vt non solum excludat vitium subreptionis, sed etiam defectum intentionis,* Paris. cons. 141. num. 2. vol. 4. Gabr. com. opin. tit. de claus. concl. p. col. 4. Puteus dec. 187. p. p. *Maximè perpensis alijs clausulis; ex certa scientia, matura deliberatione, & de plenitudine potestatis, quarum qualibet de per se apta est tollere vitium subreptionis* Oldrad.

 cons.

conſ.287. Fælin. in cap. Nonnulli num.8. de reſcript. Pariſ. conſ. 15. num.64. vol.2. Rot. dec.210. num.6. p.p. recen. *Multò magis ſimul vincta, ex Regula, quod ſi ſingula proſunt, ſimul vnita magis iuuant.*

Prædicta procedunt, quamuis in motu proprio adſit clauſula, ſicut accepimus, immò etiam, quod motus proprius ſit conceſſus ad inſtantiam partis, quia non attenditur petitio, ſed modus conceſſionis, vt excludatur defectus ſubreptionis, vt reiecta contraria ſententia de veriori teſtatur: Rota dec.656. num.p. cum duobus ſeq. p.2. rec.

Præterea ceſſat ſubreptio, etiam ex defectu intentionis, quia ſufficit, quod Papa potuerit cogitare in genere de eo, quod fuit tacitum, ad hoc quod taciturnitas impetrantis non influat vitium in conceſſione. Rot. dec. 38. num.3. & dec.210. num.5. p.p. & dec.57. nu.11. tom.2. & dec.608. num.16. p.4. rec. tom.3.

Hæc autem generica cognitio, ſeu præcogitatio hic non deeſt, quia cum Iura municipalia Religionis, per Summos Pontifices confirmata, mandent: ſtatim, mortuo Miniſtro, eligi Vicarium Prouincialem duraturum, donec legitimè Capitulum congregatum, alium elegerit, ſequitur per neceſſe, quòd Papa de eo cogitauerit, ſaltem in genere, cùm habeat omnia Iura in ſcrinio pectoris. Ex Vulgat. *Et per conſequens, quòd ex ipſius taci-*

taciturnitate non oriatur subreptio, cùm ea non cadat in ijs, quæ sunt iuris, vt in terminis Rot. dec. 466. nu. 2. & dec. 506. num. 2. p.p. rec.

Nec præiudicium potest desumi ex eo, quod per talem prouisionem auferatur ius Vicario quæsitum, cui Papa non censensetur voluisse præiudicare, nisi expresse dixerit, quia cũ isti Vicarij nõ sint ad tempus certum, sed prouisionales, & amouibiles ad nutum Generalis, vel Capituli, nullum ius ex ipso Vicariatu dicuntur acquirere, quod comprahendatur sub regula, de iure quæsito non tollendo, quia non dicitur Ius quæsitum, quod est resolubile per conditionem casualem, vel potestatiuani, Ad text. in l. si ità scripsisset ff. de leg 2. Romana cons. 256. sub num. 2. in fin. Rebuff. in l. cedere 213. ff. de verb. sign. Grammat. cons. ciuil. 112. nu. 11. cum alijs fusè relatis per adden. ad Roman. dict. cons. 256. lit. E & F.

Immò tantùm abest, quòd ei esset quæsitum aliquod ius, quin potiùs sit dicendum ipsum, nec etiam habuisse ius quærendum in aliqua spe fundatum, vel radicatum, cùm iàm esset destinatum Capitulum, & immineret electio noui Ministri, vt ex litteris Vicarij Generalis supra allatis.

Consequenter, sicuti aduersarius, prætextu dicti Iuris, non posset conqueri de Capitulo, si alium elegisset, cum ei competat Ius eligendi Ministrum, non obstante

depu-

deputatione Vicarij, tum ex Breui Vrbani VIII. quod incipit: Creditum humilitatis, &c. *tum etiam ex Statuto Religionis; de anno* 1639. *ibi.* Is, qui mortuo Prouinciali Ministro in Vicarium Prouincialem fuit assumptus, vsque ad Capitulum Prouinciale in officio durabit; At verò Capitulum pro Superiorum Generalium arbitrio anticipari poterit, vel prorogari. *Ità non potest conquæri de Summo Pontifice, quod alium elegerit, quia Papa in nihilo eum grauauit, & nil aliud egit, quàm præuenire Religionem, faciendo id, quod fecisset Religio, quod vtique licuit, quia maior est potestas Pontificis, quàm Religionis.*

Tandem cessat omne dubium, quia pluriès in casu simili emanarunt similes Motus proprij, absq; vlla mentione Vicarij, illique plenarium effectum sortiti fuerunt & signanter in Prouincia Corsicæ, vbi mortuo Ministro, & deputato Vicario, emanauit Breue, nulla facta mentione Vicarij; quæ obseruantia debet attendi, & tanquam interpretatiua plurimum inseruit ad excludendum Ius aduersarij; & per consequens subreptionem, l. p. & 2. C. quæ sit long. consuet. Gratian. cap. 158. num. 16. & seq. & alij passim.

Ex quibus certè sic habitis, & multùm ad opponendum, vel saltem retardandum sufficientibus, iàm patet nullam factam fuisse Patribus opponentibus opposi-

tionem,

tionem, nec eidem Decreto Pontificis, ob summam ipsius Christi Vicarij reuerentiam debitam, immò sine ulla contradictione concessum est eisdem, omnia sibi proficua, tàm in facto, quàm in iure exponere, Delegatisque Illustriss. & Reuerendiss. D.D. præsentare, ad illorummet defensionem, & omnimodam euictionem, ut infrà.

Consultum Primum.

§. p. ILlustrissimi, & Reuerendissimi Domini. Vita functo die 31. Octob. proximè præteriti bonæ mem. P. E. dum viueret, Ministro Prouinciali, &c. nondum expleto primo sui Officij anno, ad præscriptum Constitutionum Generalium eiusdem Ordinis, fuit die 2. Nouemb. subsequentis electus in Vicarium Prouincialem per schedulas (nemine proponente) cum omnibus suffragijs Definitorij P. B.; prout ex publico instrumento electionis ab omnibus vocalibus subscripto, & in specie ab ipsomet P. G. aduersario.

Huiusmodi electio, tanquàm ritè, ac canonicè facta, specialiter confirmata fuit, die 12. eiusdem mensis, per modernum Vicarium Generalem à S. D. N. deputatum, uti patet ex Epistola eiusdem ab aduersarijs præsentata.

2 Deindè cum præfatus P. B. noster principalis existeret

steret in quieta, & pacifica prædicti officij possessione, nulla prædictorum facta mentione, sub mendicato nomine Fratrum eiusdem Prouinciæ, extorta fuit, die 3. Decembris subsequentis, deputatio præfati P. G. in Ministrum Prouincialem mediante Breui in forma motus proprij, cuius vigore idem P. B. fuerit die 10. eiusdem mensis à quasi possessione sui officij deiectus, habito recursu ad S. D. N., & commissa causa Illustriss. & Reuerendiss. DD. meis, speramus, ipsum nostrum principalem manutenendum, & quatenus opus sit, redintegrandum.

3 *Cùm enim controuerti non possit per suprascripta electionem plenè fuisse eidem ius quæsitum ad regendam Prouinciam vsque ad noui Capituli Prouincialis celebrationem, vt disponunt statuta Generalia Ordinis de anno 1639. superiùs relata, clarè resultat defectus intentionis S. D. N. in gratia aduersarij posteà extorta, quia nunquam præsumitur supremum Principem ius tertiò quæsitum voluisse tollere; immò nec coloratam illius possessionem turbare,* Ad text. in cap. cum nostr. de conceff. præben. Rot. dec. 421. nu. 3. coram bo. mem. Burato, cum alijs concordan.

4 *Immò ad huiusmodi effectum, non sufficiunt clausulæ motus proprij, ex certa scientia, & aliæ pregnantissimæ: Hæ enim, quandocunque agitur de præiudicio*

tertij,

tertij, præsumuntur extorta ad suggestionem partis, & maximè attenta Reg.Cancell.de iure quæsito non tollen:, quæ præseruat quodcunque ius tertio quæsitum, licèt minimum, & etiam in specie, quando habet causam de præterito, vt tradit Samen. ad præfatam Reg. q.4. nu. 14. in 2. casu. *Et requirit expressam, atque indiuidualem derogationem, vt firmauit* Rot. in dec.761. nu. 1. coram Card. Seraph. & in dicta dec. 421. num. 12. & ibi adden. num.3. coram bon. mem. Burato.

5 *Quod eò libentius in præsenti admittendum videtur, ex quo gratia aduersarij, vt ad oculum patet, ex ipsamet lectura Breuis ad fauorem aduersarij, tota fundatur super obitum defuncti Prouincialis, & quòd Prouincia egeret Rectore, qui eam gubernaret, quæ omnia cùm cessassent, attenta præcedenti nostri Principalis electione, ex hoc solùm defectus intentionis redditur manifestus; atque indubitatus; & propterea nil releuat motus proprius, vt firmauit* Rot. coram bo. me. Card. Seraph. cum alijs concord in.

6 *Non obstat officium Vicarij Prouincialis esse manuale, & ad nutum amouibile, vt ex aduerso prætenditur, quia hoc benè procedit in Vicarijs deputatis, aut simpliciter institutis à Superiore in sui ipsius locum; qui quidem Vicarij, seu, vt propriùs loquar, Commissarij, non eliguntur à Definitorio, vt ex aduersò falsè*

affirma-

Digitized by Google

affirmatur, *sed deputantur à Ministro Prouinciali*, *cum Consilio Definitorum*, *quando videlicet Prouincialis à Prouincia discedere debet*, *&* *ab ea abesse plusquam per octo dies*, *vt videri potest* in Constitutionibus Generalibus Reformatorum de anno 1642. cap. 8. pag.77. num. 36. *Vbi hæc formalia verba leguntur*. §. Vscendo il Ministro fuori di Prouincia, e douendoui dimorare più di otto giorni, sia obligato ad instituire vn Commissario in suo luogo con consiglio del Diffinitorio: *In Vicarijs*, *&* *alijs Officialibus*, *qui Canonicè à Definitorio eliguntur*, *&* *à Superiore confirmantur*, *hoc non procedit*: *Isti enim non sunt amouibiles ad nutum superiorum*, *sed durare debent toto tempore à lege præscripto*, *vt tradunt communiter Doctores* in cap. Monachi §. Priores de stat. Monach. *Et in specie Vicarij Prouincialis non casu electi disponunt præfata Constitutiones Generales*, *anni* 1639. *in forma specifica confirmata*, *ibi*. Vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem in officio durabit. 7. *Prout in simili de Vicario Generali electo per Definitores Generales vnius duntaxat familiæ Ordinis Minorum in locum Ministri Generalis defuncti*, Constitutiones Generales Segobien. & Toletanæ tit. de instit. off. cap. 7. §. 14. *ibi*, Atque prædictus Vicarius Ordinis continuabit officium suum vsquè ad Capitulum Generale,

le, in quo sexennium complendum erat illius Ministri Generalis, qui, vt prædictum est, vacauit. *Cùm enim huiusmodi Vicarij per electionem legitimam à Definitoribus, tanquàm à Compromissarijs totius Prouinciæ factam, dicuntur subrogati in locum Prouincialis, vti habetur* in Constitutionibus Generalibus Refor. de anno 1642. cap. 8. pag. 77. num. 38. *vbi hæc formalia verba leguntur*. §. Morendo il Ministro nella Prouincia il Superiore del Conuento, doue sarà morto, insieme col Segretario del medesimo Ministro, piglino tutte le scritture della Prouincia, e le portino al primo Padre di essa, quale senza dimora conuocarà il Diffinitorio, e farà l'elettione del Vicario Prouinciale, in cui hauerà voto attiuo, e passiuo, consultato prima il Generale, se sarà nello spatio di tre giornate, altrimente nò, mà si proceda all'elettione senza aspettare risposta alcuna. *Et statim loquendo de Ministro, qui moritur extrà Prouinciam, subiungit:* §. E morendo fuor di Prouincia, la gouerni il Commissario lasciato da esso fino à nuou'ordine del Superiore Generale. 8. *Vbi notãdum, quod suprascriptæ Constitutiones Generales, & peculiares Reformatorum, ne dum admittunt, quod electi Vicarij Prouinciales fieri debent per solos Definitores, tanquam per Compromissarios, sed etiam faciunt magnam differentiam, quòd*

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ad regimen Prouinciæ in morte Ministri inter Vicariũ Prouincialem, qui eligitur à Definitorio per obitum Prouincialis demortui intra terminos Prouinciæ, & inter Commissarium ab ipsomet Ministro relictum, qui gubernare debet Prouinciam, vsque ad nouam ordinationem Generalis, casu quo Minister moriatur extra terminos Prouinciæ: licèt enim suprascriptæ Constitutiones, dum loquuntur de Vicario Prouinciali per Definitores electo in morte Prouincialis demortui infrà terminos Prouinciæ; non assignent tempus, quo præfatus Vicarius Prouinciam gubernare debet; eò, quia de hoc satis apertè loquuntur Constitutiones Generales Ordinis de anno 1639. & confirmatæ, & approbatæ in Generali Congregatione Romana anni 1642. in quibus const. cap.8. §. 40.num. 5. *Hæc formalia verba leguntur.* §. Is, qui mortuo Prouinciali, vel quolibet euentu in Vicarium Prouincialem fuit assumptus, vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem in officio durabit. 9. *Propterea indubitatũ est, quòd Vicarius Prouincialis à Definitorio electus ob mortẽ Ministri demortui intrà terminos Prouinciæ, non est amouibilis ad nutum Generalis, vti est amouibilis Commissarius, seu Vicarius deputatus à Ministro moriente extra Prouinciam. Vicarij enim à Definitorio electi, vt superiùs dictum est, dicuntur subrogati in locum Prouincialis*

præ-

prædefuncti, quippe qui eos in omnibus repræſentant, & gaudent omnibus ipſorum priuilegijs, dummodo per duos annos integros in officio perſeuerent, vti habetur in ſupraſcriptis conſt. generalib. Romanis num. 4. *Per hæc verba.* §. Vicarij Prouinciales, qui per biennium completum in officio ſteterunt, Patrum Prouinciæ priuilegium, & præcedentiam habeant; *Quod quidem videtur conforme diſpoſitioni iuris communis propter vulgatam regulam, quod ſubrogatus ſapit naturam, & qualitates illius, cui ſubrogatur, & ſuccedit in omnibus illius iuribus, tàm actiuis, quàm paſſiuis ex vulgatis, &c.*

10 *Nec releuat huiuſmodi Vicarios Prouinciales durare debere vſque ad Capituli Prouincialis celebrationem; quæ cum anticipari, ſeu prorogari poſſit arbitrio Generalis, propterea in deputatione, de qua agitur, tanquam facta à S.D.N. loco celebrationis noui Capituli, ceſſet præiudicium noſtri principalis, vt ex aduerſo ſupponitur; etenim obiectum multipliciter remouetur, tum quia ex diſpoſitione Statutorum generalium Ordinis, & ex inueterata conſuetudine, de qua pleniſſimè teſtantur, nedum Superiores Generales, ſed etiam principaliores Patres Ordinis, celebratio noui Capituli anticipari, ſeu poſtponi non poteſt, vltra tempus à lege præſcriptum, hoc eſt, niſi imminente triennij complemento; Tùm etiam quia falſiſſimum eſt deputationem aduerſarij emanaſſe loco celebrationis noui Capituli, &*

 electio-

electionis noui Prouincialis ad aliud triennium, cum re vera, vt ad litteram patet, ex Breui, emanauerit duntaxat in locum Prouincialis defuncti, & pro residuo temporis, quo idem in huiusmodi Officio durare debebat, & propterea attento praeiudicio nostri principalis, defectus intentionis non potest ex suprascriptis controuerti; & praesertim si attendatur Breue Vrbani 8. emanatum anno 1643. *pro Prouincia Reformata Ianuen. quod quidem Breue incipit,* Et iniuncto nobis Apostolici muneris debito: *In quo Breui praecipitur, quòd in posterum futuris temporibus in Prou. Refor. Genuae electio Ministri Prouincialis alternatim fiat singulo quoque triennio ex vna trium partium, quae ipsam Prouinciam constituunt, quae sunt Ciuitas Ianuen., nec non Liguria Orientalis, & Occidentalis.*

11 *Nec obstat denique, celebrationem alterius Capituli, & electionem noui Prouincialis in praesenti fieri debuisse, vt ex aduerso supponitur, vigore Constit. Sanctae Mem. Vrbani* 8. *de anno* 1625., *nec non ex Vigore Epistolae Vicarij Generalis: cessat enim omnis scrupulus, non solum ex contraria obseruantia, & consuetudine, de qua plenissimè testantur, idem Vicarius Generalis, vna cum alijs Superioribus Generalibus, & principalioribus Patribus, verum etiam ex Lectura Const. Generalium anni* 1639. *per eundem Pontificem in forma speci- ca confirmatarum. Haec enim ad amputandas litium occasiones, quae ex diuersis Prouinciarum consuetudinibus,*

ac

ac Constitutionibus oriebantur, ad litteram disponunt, quòd mortuo Prouinciali Ministro, si Generalis, aut Commissarius Generalis intrà tres dies consistant, consulantur, & eorum responsio expectetur, si tamen longius absint, ijs inconsultis, fiat Vicarij Prouincialis electio non obstante Statuto in contrarium ædito, & Vicarius Prouincialis hoc casu electus vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem in officio durabit. Quod etiam confirmant Statuta Generalia anni 1651. §. 7. tit. de Vicarijs Prouincialibus num. 3. *ibi.* Dignior verò Pater sine dilatione vlla debet conuocare Patres, qui sunt de Corpore Definitorij, & non alios ad Conuentum, qui sit in corde Prouinciæ, vel ad illum in quo electio possit fieri celerius, reuocatis iàm, & denuò annullatis omnibus Constitutionibus, & Consuetudinibus Prouincialibus, & Generalibus pristinis. *Ex quo apertè colligitur prædictam Constitutionem S. M. Vrbani 8., vel fuisse reuocatam, vel locum habere duntaxat, casu, quo defuncto Prouinciali consuleretur Generalis præsens in Prouincia, vel saltem consistens infrà tres dietas, & de illius mandato procederetur ad illius conuocationem Capituli pro electione noui Ministri Prouincialis, quæ quidem conuocatio Capituli fieri non potest, nisi præsente Ministro, aut Vicario Generali, vel Commißario, illorum authoritatem habente, vt disponunt quamplura Statuta Generalia, & præsertim Barchinonen: & Toletana* cap. 8. tit. de Capitulo Prouinciali §. 3. *Non autem*

 casu,

casu, quo Canonicè deuentum esset ad electionem Vicarij Prouincialis, & eidem plenè ius quæsitum, vt in præsenti.

12 *Et huiusmodi intellectio absque aliqua difficultate videtur admittenda, non solum ex obseruantia inueterata, quæ est aliarum interpretationum Regina, & ad euitandam contrarietatem, & repugnantiam inter prædictas constitutiones, verum etiam quia præfata Constitutio Vrbani VIII. nullo modo disponit, esse faciendam electionem noui Ministri Prouincialis in locum prædefuncti, sed duntaxat declarat, quòd si cedente, aut decedente primo sui Officij anno Ministro Prouinciali, alter eligatur, aut deputetur, is continuare debeat cum Definitoribus, & alijs Officialibus, vsq; ad complementum triennij, quo continuare debebat Minister Prouincialis defunctus, quod non infert necessitatem noui Capituli ante complementum triennij prædicti Prouincialis defuncti pro electione noui Prouincialis, vt ex aduerso erroneè supponitur; lex enim, aut Constitutio aliquid præsupponens, illud non disponit, ex Vulgatis.*

13 *Et quia ex aduerso dicitur, quòd Statuta Generalia superius in fauorem nostri principalis adducta, non faciunt pro Reformatis, respondetur, quod hoc est verum in his, quæ sunt contraria Constitutionibus Generalibus Reformatorum, sicuti in his, quæ sunt relaxatiua, non autem in his, quæ non contrariantur reformationi. Quinimmo ipsæmet Constitutiones peculiares*

Refor-

Reformatorum de anno 1642. *volunt, quòd in rebus dubijs, & in his, quæ aliquam continent obscuritatem, recurrẽdum sit ad Constitutiones Generales Ordinis. Ità habetur in Constitutionibus supradictis Reformatorum* cap. 7. pag. 62. num. 3. *Vbi loquendo de pœnis infligendis delinquentibus, sic habetur.* §. Per castigo de' sudetti peccati, quando siano dedotti al foro contentioso, si rimettiamo alli Statuti Generali dell' Ordine, quali si osseruaranno inuiolabilmente in questa parte, & in ogn'altro caso non espresso in questi Statuti, e non repugnanti alla nostra Riformata Osseruanza. *Et cap.* 12. *pag.* 93. *num.* 3. *sic etiam habetur.* § Perche in casi à ciò non repugnanti vogliamo, che si ricorra alli Statuti Generali dell'Ordine. *Vnde manifestè apparet, quòd circa casum nostrum possumus, immò debemus ad Statuta Generalia Ordinis recurrere, quæ ex aduerso refutantur.*

14 *Exemplum ab Aduersarijs prætensum deputationis Prouincialis in Prouincia Reformata Corsicæ, non merebatur allegari, tùm quia non iustificatur cum circunstantijs requisitis, & longè quàmplura adduci possent in contrarium, tum etiam, quia praxis inueterata Religionis ex testimonio Superiorum Generalium, ac principaliorum Patrum Ordinis superius relato, & Constitutiones Generales anni* 1639. *in forma specifica confirmatæ cum clausula sublata, & decreto irritanti, tollunt in hac materia omnem dubitationem.*

15. *Et quia in quadam scriptura ex aduerso adducta gratis affirmatur, quod Capitulum Generale vltimatè Toleti celebratum ordinauit, quòd in paucis illis Statutis in eodem Capitulo factis inseri deberent nonnulla Sacrarum Congregationum Decreta vnà cum Breue Vrbani 8. de anno 1625. Et quòd propterea huiusmodi Breue est obseruandum, respondetur esse alienum à veritate, quòd Capitulum Generale ordinauerit tale quid, sed ideo suprascriptum Breue, sicut, & alia decreta fuerunt in paucis illis Statutis inserta, ne volumen appareret adeò paruulum; & ità testari potest P.A. ab A. iam Vic. Gen. Refor. cuius opera, & consilio, id factum fuit. Quare, &c.*

Secundum Consultum.

§. 1. *Illustris. & Reuerendiss. Domini. Controuerti non potest per electionem Canonicè factam R. P. B. in Vicarium Prouincialem cum subsecuta confirmatione superioris à S. D. N. deputati fuisse plenarium ius eidem quæsitum ad regendam Prouinciam pro residuo temporis, quo Minister Prouincialis defunctus in officio durare debebat, hoc est, vsque ad noui Capituli celebrationem. Etenim Statuta Generalia Ordinis de anno 1639. per S. M. Vrbanum 8. in forma specifica confirmata, hoc ad litteram disponunt, ibi.* Is, qui mortuo Prouinciali Ministro, vel quolibet euentu vacante, in Vicarium Prouincialem fuit assumptus, vsque

vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem in officio durabit. At verò Capitulum pro Superiorum Generalium arbitrio, anticipari poterit, vel prorogari dummodo tempus à lege præscriptum non excedatur.

2 *Tempus autem ad celebrationem huiusmodi Capitulorum præscriptum, esse triennium post electionem præcedentem Ministri Prouincialis, & aliorum officialium est notorium, atque indubitatum, etenim cuncta officia Ordinis Minorum, excepto Generalatu, sunt triennalia, vt præter Constitutiones Leonis X. Pauli IV. de anno 1559, & Clementis VIII. expressè disponunt complura Statuta Generalia, & præsertim Turonensia de anno 1503. ibi.* §. Ordinat, & statuit Generale Capitulum, quòd omnia, & singula officia regiminis trium Ordinum Beatiss. P. N. Francisci de cætero sint triennalia.

Quod etiam confirmant Constitutiones Generales Barchinonenses, & Toletanæ cap. 7. tit. de elect. & institut. §. 7. *ibi.* §. Omnes Ministri ante sex menses suæ vocaturæ teneantur Prælatos Generales certiores facere de die, in qua triennium suum expletur, vt possint commodiùs de illius Prouinciæ Visitatore deliberare. Et cap. 8. tit. de cap. Prou. §. 3. *ibi.* §. Absoluto triennio Ministri Prouincialis infallibiliter est celebrandum Capitulum Prouinciale, & si aliter Capitulum celebretur irritum sit, & inane. *Et ità in praxi testantur omnes scriptores eiusdem ordinis, & in specie* Rodriquez

quest. Reg. tom. 1. q. 41. art. 1. & tom. 2. q. 52. art. 2. Tuscan. in comp. tit. de Minist. Prou. nu. 7. vers. Praeterea: P. Sanctor. Melphien. ad Stat. & Const. gener. Ord. Min. statut. c. 8. § 5. *ubi in specie tradit*, quòd si Minister Generalis ante tempus prescriptum mitteret Commissarium pro celebratione Capituli, electus, posset conqueri, & petere in integrum restitui.

His itaque praemissis, haesitari non potest deputationem aduersarij in Ministrum Prouincialem pro residuo temporis, quo defunctus Minister in huiusmodi officio durare debebat, hoc est vsque ad noui Capituli celebrationem, praeiudicare non posse iuri quaesito ad eundem effectum nostro principali propter defectum intentionis S. D. N. quo nullus maius perimit gratias Principum; vt ponderauit; Rot. in decis. 846. num. 7. coram bo. me. Merlino, cum alijs Vulgatis.

3 *Defectus autem intentionis est duplici ratione patens, atque indubitatus.*

Primò, quia, cum nostro principali per electionem supradictam esset ius quaesitum ad regendam Prouinciam pro residuo triennij Prouincialis defuncti, necessariò sequitur per deputationem aduersarij pro eodemmet tempore postea extortam, non fuisse iuri, ac possessioni nostri principalis in aliquo praeiudicatum, quia non praesumitur iustissimum, & sanctissimum Principem, cuius suprema potentia bonitas, & voluntas iustitia reputatur, cuiusuis ius, aut possessionem velle turbare, vt ad litte-

ram

rum decidit text. in cap. cum nostris, de concess. præben. *& ibi* Add. num. 7. *Et in terminis gratiæ Apostolicæ etiàm motu proprio factæ, post collationem ordinarij pluries firmauit* Rot. & præsertim in decis. 318. nu. 7. coram bo. me. Merlino, & in decis. 421. num. 1. & 2. coram bo. me. Burato. *Et in puncto, quod Iuri quæsito in re per electionem, Papa non censeatur derogare, tradit* Sernen. ad Reg. Cancell. de Iure quæsito non tol. in 2. q. & ibidem Rebuff. num. 11. *Hoc enim casu præsumitur, Principem fuisse male informatum, aut circumuentum, litterasque in forma, motus proprij, emanasse ad suggestionem partis*, dec. in cap. cum omnes in 2. lectura num. 10. de Const. DD. communiter in cap. Cœterum de rescript. cum alijs per Rot. decis. 4. nu. 2. & 15. p. 8. recent.

Secundò; quia gratia aduersarij totaliter fundatur super obitu præteriti Ministri Prouincialis, & quòd Prouincia viduata capite egeret Prælato, qui eam loco Prouincialis defuncti regeret, ac gubernaret, vt ad oculum patet ex lectura Breuis, ibi. §. Cum itaque, sicut accepimus, vltimus Prouinciæ Ianuen. Minister Prouincialis diem obierit extremum, &c. Nos pro commissa, &c. prospero, fœliciqùe Regimini, & gubernio eiusdem Prouinciæ prouidere cupientes; &c.

Quòd omninò cessat, cum per electionem prædictam nostri principalis, iàm fuerit ijs omnibus exuberanter prouisum, & propterea, ex hoc etiam Capite manifesta

elicitur

ritur subreptio, ac defectus intentionis, ex quo Papa contulit, cum supposito vacationis, & quod tertius in sua possessione non molestaretur, vt in simili ponderauit Rot. in prædicta dec. 318. num. 7. in fine.

4 *Non obstat nostro principali fuisse duntaxat ius quæsitum, vsque ad noui Prouincialis electionem in Capitulo Prouinciali faciendam, & quod cum hæc anticipari, vel prorogari potuerit arbitrio Generalis, propterea nullum possit considerari præiudicium ex gratia aduersarij, vt gratis ex aduerso supponitur; etenim huic obiecto multipliciter respondetur.*

5 *Primò; quod nullo modo subsistit Capituli Prouincialis anticipationem, aut prorogationem pendere à mera voluntate, & arbitrio Ministri Generalis; cum enim Capitula, vt est notorium, tùm ex clara dispositione Constitutionum Ordinis, tùm etiam ex inueterata consuetudine, non debeant conuocari pro sola Ministri Prouincialis electione, sed etiam Custodis, Definitorum, & aliorum Officialium, pernecesse sequitur, hoc fieri non posse, nisi imminente complemento triennij, vt colligitur ex Statutis Generalibus superius relatis, & ad litteram declarauit Capitulum Generale Turonense circa triennalitatem officiorum superius allegatum; ibi.* § Non intelligitur autem ita præcisè huiusmodi triennium, quin possit per mensem, & per menses prorogari, & abbreuiari, secundum, quod Capitula Prouincialia accelerantur, vel protrahuntur. *Et testantur*

tur omnes scriptores Ordinis Minor. & in specie Rodriq. q. Reg. tom. 2 dicta q. 52. art. 2. vers. secundo est aduertendum. Collect. Priuil. Mendic. tit. offi. ord. §. 2. & ibi Add. Capuc. P. Sanctor. ad Stat. & Constit. Ord. Min. loco superius citato; *vbi in specie tradit, quod si Minister Generalis hoc accelerarct ante complementum triennij; faceret iniuriam, & electus posset conquari, idemque ad litteram disponunt* Const. Generales. anni 1639. *superius relatæ; ibi*, §. At verò Capitulum pro Superiorum Generalium arbitrio anticipari poterit, vel prorogari, dummodo tempus à lege præscriptum non excedatur. 6. *Etenim clausula illa* dummodò *referenda est, tàm ad accelerationem, quàm ad prorogationem, tum ex Vulgata Regula, quod vnica determinatio respiciens plura determinabilia debet eadem pariformiter determinare, ex Vulgatis. Tum etiam, quia regulariter prædicta clausula, quando inter dispositanon adest particularis prouisio regulat, & determinat, æqualiter omnia præcedentia*, Ad text. in l. ita tamen. ff. ad Trebel. l. vbi adhuc. vers. Ita tamen. C. de iur. dot. cum alijs concordant.

7 *Secundo: admisso sine præiudicio, quod celebratio Capitulorum totaliter penderet à voluntate, & libero arbitrio Ministri Generalis, adhuc euidenti ratione corruit obiectum, etenim controuerti non potest, quòd deputatio aduersarij non emanauit loco nouæ electionis faciendæ in sequenti Capitulo pro futuro triennio, sed*

loco

loco subrogationis in ius, & possessionem defuncti Prouincialis vsque ad sequens Capitulum, vt ad oculum patet ex Breui, ibi; §. Te memoratæ Prouinciæ Ianuen. Ministrum Prouincialem pro residuo temporis, ad quod præfatus vltimus Minister in officio Prouincialatus Prouinciæ huiusmodi durare debebat. *Quo tempore cum per Canonicam electionem nostri Principalis iam fuerit eidē ad hunc effectum legitimè ius quæsitum; defectus intentionis est patens, atque ineuitabilis, ex superius allegatis.*

8 *Tertio: esto millies illæsa veritate, quod deputatio aduersarij emanauerit loco electionis noui Prouincialis in futuro Capitulo faciendæ, vt ex aduerso, non solum absque vllo fundamento, sed etiam contra expressum tenorem Breuis supponitur; supplicamus animaduerti, quod cum in proximo Capitulo nouus Minister eligendus esset ad futurum triennium ex Ciuitate Ianuen., non autem ex ora Occidentali patria Aduersarij, iuxtà alternatiuam seruandam in electione Prouincialis, & aliorum Officialium vigore transactionis S.M. Vrbani VIII. Propterea ex hoc etiam capite gratia corrueret, vnde quò se vertat, aduersarius non potest euitare defectum intentionis, & subreptionem.*

9 *Nec subsistit, huiusmodi Vicarios non habere ius fixum, aut radicatum, sed manuale, & ad nutum amouibile, vt ex aduerso prætenditur; etenim respondetur, hoc procedere in ijs duntaxat Vicarijs, qui à Capitulo*

non

non eliguntur, sed per Superiorem tantùm deputantur; in quibus terminis loquuntur DD. ex aduerso allegati, non autem in Vicarijs, & alijs Officialibus qui per Canonicam electionem assumuntur, & à Superiore confirmantur: Hi enim non dicuntur obedientiarij, & manuales, sed durare debent tempore à lege præscripto, quod regulariter est triennale, quo pendente sine legitima causa non possent admoueri, vt probat Text. in cap. Monachi, §. Priores de Stat. Monach. & eruditissimè more suo docet Illustriss. D. meus Fagnanus in cap. Tuas. il primo, num. 8. & 9. de Simon. *Et in specie de huiusmodi Vicarijs, tàm Generalibus, quàm Prouincialibus, à Definitorio electis, & à Superiore confirmatis tradit* P. Lezan. q. Reg. tom. 2. cap. 13. num. 16., & 17. iuncto num. 27. Rodriq. Mirand. & alij nouissimè cumulati per Anton. à Spiritu Sancto in direct. Regular. tract. 4. disp. 5. sect. 2. tit. de regim. Prælat. Regul. num. 73.

10 *Minusque releuat ad electionem nostri principalis fuisse deuentum cum supposito, quod nullum ius eidem quæreretur, quominus posteà non esset celebrandum Capitulum pro electione noui Principalis ad nutum Superioris Generalis, vt ex aduersò supponitur, contrarium enim apparet, tum ex Lectura Decreti electionis, quæ habet expressam relationem ad Constitutiones Generales Ord. superiùs relatas, tum etiam ex Epistola Vicarij Generalis, ex aduerso allegata: Hæc enim,*

nec

nec per somnium post electionem Vicarij Prouincialis esse celebrandum Capitulum ad nutum Ministri Generalis, vt ex aduerso prætenditur, sed cum modificatione ibi, seruatis seruandis, *hoc est consentiente Vicario Prouinciali electo, cui fuerat ius quæsitum, vt patet ex attestatione Vicarij Generalis, & aliorum Superiorum Generalium, quibus non est dubium, esse plenissimè deferendum propter experientiam, & integritatem,* ex Vulgatis.

11 *Nec aduersatur Constitutio S. M. Vrbani 8.; Etenim omisso, quod eadem emanauit in terminis Statutorum Generalium antiquorum, & præsertim Barchinonen. quæ cap. 7. tit. de Commiss. Prouinc. expressè permittebant, vt defuncto Ministro Prouinciali obseruaretur consuetudo vniuscuiusque Prouinciæ pro ipsius regimine, vsque ad electionem noui Prouincialis; duntaxat declarat, quod cedente, aut decedente Ministro Prou. primo sui Officij anno, si alter fuerit illius loco electus, aut deputatus, continuare debeat cum reliquis Officialibus vsque ad triennium, non autem vllo modo disponit, quod de necessitate sit facienda electio noui Prouincialis pro residuo temporis prædicti: Lex enim non dicitur disponere id quod simpliciter præsupponit.* l. ex facto, la prima, ff. de hæred. instit. Surd. dec. 195. nu. 8. cum alijs per Rot. in dec. 208. num. primo, & ibi Add. num. 7. coràm Sanct. M. Greg. XV.

12 *Præterea cessat omnis scrupulus, ex quo per Constitutiones Generales anni 1639. superiùs relatas,*

expressè

expressè reuocantur Statuta generalia antiqua, & consuetudines particulares Prouinciæ, vt expressè disponitur, mortuo Prouinciali, esse sine dilatione faciendam electionem Vicarij Prouincialis, & illius officium durare debere vsque ad futurum Capitulum, hoc est vsque ad complementum triennij ex supradeductis, quod omninò excludit electionem noui Prouincialis fieri posse ante lapsum huiusmodi temporis à lege præscripti, vt declarauit obseruantia inconcussa Religionis, de qua cum plenissimè testentur ambo Vicarij Generales vtriusque Familiæ, nec non Procurator Generalis, & Commissarius Generalis Curiæ, cessat omnis ansa dubitandi, ex quo interpretatio, quæ sumitur ex obseruantia tanquam aliarum Regina, omnibus præfertur. Rot. decis.944. num.6. coram bo. me. Burat. & dec.184. num.8. coram S. M. Greg. XV. cum alijs in dec.165. num.2. coram Emin. Octobono.

13 *Denique non obstat quod Sanctissimus potuerit saltem in genere cogitare de præcedenti electione nostri principalis, & propterea cesset subreptio, etenim omisso, quod contrarium apparet ex lectura Breuis, cessat obiectum, quia etiamsi Papa intellexerit præiudicium, Regula Cancellariæ requirit expressam, atque indiuidualem derogationem, non obstante clausula motus proprij, & alijs prægnatissimis, vt ad litteram disponitur in eadem regula, & in puncto firmauit* Rota in dec.198. nu.1. & 2. cum seqq. coram bo. me. Card.

Millino,

Millino, & latissimè exornat Illustriss. D. meus Fagnanus in cap. Cæterum. num. 17. & 18. cum pluribus seqq. & in cap. Causam quæ. num. 35. de rescriptis. *Vbicunque enim datur læsio, intrat defectus intentionis Principis, ut in fortioribus terminis firmauit* Rot. in Assisien. oblationem 23. April. 1660. §. non obstat. coram Albergato.

14 *Exempla Prouinciæ Corsicæ, & forsan alia, quæ ex aduerso exagerantur, non egent responsione, tum quia in facto non iustificantur cum debitis circunstantijs, tum etiam, quia legibus, non autem exemplis, est iudicandum: multa enim per patientiam tolerantur, quæ si in iudicio deducta fuissent, &c. Quare &c.*

Consultum Tertium.

§. 1. *Illustriss. & Reuerendiss. Domini. Punctus est, an electio, quam mortuo Prouinciali facit Capitulum de Vicario, importet solum prouisionem, donec arbitrio Generalis fiat conuocatio Capituli pro nouo Prouinciali eligendo, vel potius veram subrogationem huius Vicarij in ius, & locum demortui, ita vt dicatur Prouinciæ Prælatus duraturus vsque ad illud tempus, quo durare debuisset defunctus, in cuius locum est suffectus, si enim esset iuxtà primam speciem, intrarent ex aduerso deducta, quia non Prælatus, neque ius habet in officio.*

2 *Si*

2 *Si verò est iuxtà secundam, quod videtur omninò verius, manifesta est subreptio, & nullitas deputationis obtentæ à Sanctissimo per Patrem G. aduersarium ob defectum intentionis, quia licet Papa volens possit præuenire quemcunque Ordinarium, & inferiorem Collatorem, ac etiam ius alteri quæsitum tollere remouendo electum, & alium deputando, non tamen solet; & nisi sciens ipse disponat, dicitur deficere voluntas, ac propterea ex defectu voluntatis gratia remanet inualida, cum non censeatur Papam tanquam iustissimum Principem velle prouidere de Officio, vel beneficio pleno Iure alteri iàm collato, vt ad litteram disponunt Canones* in cap. Dudum. §. non igitur. Et in cap. si à Sede de præben. in C. 6. si plures §. Porrò de off. deleg. in 6. Gonzal. ad Reg. 8. §. 3. prohem. nu. 1. cum seqq. Lotter de benef. lib. 2. q. 23. num. 1. cum seqq. ac ita clarè disponit Reg. de iure quæsito non tollendo. *Per quam Papa protestatur per eius gratias, & prouisiones, intentionem non habere tollendi ius tertij, nisi per expressum dicat, dictaque Regulæ deroget, vt in ea disponitur ad litteram; eamque latè exornat* Reuerendiss. D. meus Fagnanus in cap. Cæterum de rescript. num. 17. cum seq. vbi num. 22. ampliat, & si agatur de gratia motu proprio. Et in cap. Causam quę. num. 35. eod. tit. Seraph. decis. 1082. Burat. dec. 576. num. 6. vbi adden. & omnes passim; *Vnde totus punctus est, an Vicarius ità per Definitorium electus,*

 dicatur

dicatur habere ius in officio, itaut absque eligentium, & electi iniuria remoueri non valeat.

3 *Ad hæc dignoscenda, & tollenda æquiuoca, obseruare placeat in hac Religione duplicem Vicariorum speciem haberi. Vna est illorum, qui per Prælatos viuentes, & præsentes, precariò deputantur pro eorum adiutorio suppleturi aliquas eorum partes, quibus ipsi incumbere non possunt, siue etiam in casu modicæ absentiæ, & isti non dicuntur Prælati, neque aliquod ius habent in Officio, sed ad deputantis nutum sunt admouibiles, vt in puncto Vicarij Prouincialis, quod non dicatur ille, qui per prouisionem præsentem in quadam parte administratoris deputatur, nec Prouincialis vicesgerat, benè* Pater Passarinus in tract. de elect. c. 25. q. 20. num. 220. *Quodque huiusmodi Vicarij temporales, ità precariò deputati non sint censendi Vicarij, firmant* Abbas in cap. Generalis perpetuus. num. 1. de fide instrum. vbi Butr. & Cæteri per Reuerendiss. Fagnanum ibidem num. 5. ac de ista Officialium specie loquitur Mastrill. ex alleg. de magistr. lib. 1. cap. 27. *quia sunt precarij.*

4 *Altera est species Vicarij, qui mortuo Prelato in istius locum, & vicem, in omnibus subrogatur cum eadem Iurisdictione, & potestate, ità vt Prouinciæ Præfectus, & caput, independens dicatur, in aliquo non differens à defuncto, nisi in nuncupatione, & iste dicitur Prælatus, & Ordinarius Prouinciæ, ac dicitur*

habere

habere ius in officio. Passarinus dicto cap. 25. q. 20. *ac in iure habemus hanc differentiam inter Ecclesiarum Parochialium Vicarios perpetuos, & temporales, de qua* Fagnanus dict. cap. G. perpetuus. num. 2. cum seqq. *Et in hac secunda specie nos versamur, non autem in prima, ita ut aequiuocum obstare potius dicatur parti aduersae.*

5 *Constat euidenter, quia Vicarius, qui per Ministrum Prouincialem viuentem deputatur, non indiget confirmatione Generalis, iste verò, qui eligitur per Definitorium, confirmandus est à Generali tanquam electus eodem modo, quo confirmari debet Minister Prouincialis electus à votis Capituli. Item quia Vicarius manualiter, vt suprà deputatus à Prouinciali, non gaudet honoribus, & praerogatiuis, quibus durante, vel expleto officio, gaudent Prouinciales, iste autem Vicarius eisdem gaudet in omnibus, nisi contingat sui Officij exercitium modico tempore durare; prout ille deputatur solum à Superiore, hic autem eligitur per Definitorium, quod totam Prouinciam, eiusque Capitulum repraesentat. 6. Ità vt eueniente casu mortis Prouincialis potestas Capituli, quoad electionem actiuam dicatur transfusa in Definitorium, quod totam Prouinciam repraesentat. 7. Potestas verò quoad electionem passiuam transeat in Vicarium electum, qui reuera in alio non differt à Prouinciali, nisi quoad nomen, eodem modo, quo habetur in ipsomet Generali eligendo per vniuer-*

ſam Religionem in Capitulo Generali, quia moriente, in Definitorium Generale dicitur transfuſa tota poteſtas, & ab eo eligitur Vicarius Generalis, dicitur electus, & ſubrogatus, in locum Miniſtri Generalis in omnibus, vt noſtris temporibus vidimus practicatum in hac eadem Religione, dum ob mortem bo. mem. P. Io: de Neapol. antiqua familiaritate mihi conuinctiſſimi; per Definitorium electus fuit Vicarius Generalis P. Dongus, qui partes Generalis in omnibus expleuit.

8 *Gratis autem ex aduerſo ſupponitur, huiuſmodi Vicarium à Definitorio electum, durare debere in officio vſque ad Capitulum Prouinciale ad libitum Generalis conuocandum pro electione noui Miniſtri Prouincialis., vndè propterea infertur eſſe deputationem prouiſionalem, quæ non tribuit ius. Hoc enim ſuppoſitum omninò negatur, quia per Statuta Religionis edita de anno 1 6 3 9., & per Sanct. Mem. Vrbano VIII confirmata, expreſsè diſponitur huiuſmodi Vicarium debere durare in Officio vſque ad celebrationem Capituli Prouincialis. Nil obſtante, quod ibidem dicatur Capitulum hoc* pro Superiorum arbitrio anticipari, vel prorogari poſſe, *in quibus verbis fundatur dictum partis aduerſæ, & aſſumptum; quia ſubiungitur* dummodo tempus à lege præſcriptum non excedatur, *& ſic poſt triennium à die celebrati Capituli præcedentis, ſtantibus Statutis*

Reli-

Religionis, in quibus expressè disponitur sub decreto irritanti, Capitulum Prouinciale non nisi singulo triennio celebrari posse.

9 *Obseruando Statutum præscriptum id non conferre in liberam voluntatem Generalis, sed in arbitrium; magna enim est differentia inter vnum casum, & alterum, quia vbi remittitur voluntati, potest ista quandocunque ad libitum exercere, vbi verò remittitur arbitrio, istud intelligitur, prout de iure, & intra istius limites.* Caual. d.374. num.1. cum Vulgat.

Illa verò potestas anticipandi, vel prorogandi percutit solum interuallum intrà circunferentiam triennij, quod non Physicè, & Arithmeticè Iudaico more computandum est, sed moraliter, cum anticipatione, vel posticipatione aliquorum mensium, prout facti qualitas, & benè ordinata ratio Superioris arbitrio pensanda postulabunt, ac ità docet praxis quotidiana in Capitulorum Prouincialium celebratione.

Omnemque difficultatem remouet inconcussa obseruantia, quæ in omnibus dubijs est optima interpres, ac interpretationum Regina dici solet, vt benè Fagnanus in cap. Tuæ. num. 14. in fin. de Cler. non resid. in fin. Greg. d.184. Cauall. d.8. d.14. nu.4. p.7. rec. In Cæsaraugustana Portionum 16.Iunij 1659. corā Alberg. *Et aliàs quotidie, quia in omnibus officiorum ordinibus, supremis, medijs, & infimis, ità in hac seruatur Religione. Defuncto enim Generali Definitorium Gene-*

rale eligit Vicarium Generalem, cuius officium durat per totum illud tempus, quod durare debuisset Generalis, nisi obijsset, ac ita seruatum fuit in dicta vltima electione P. Donghi, & in alijs quæ dari possunt.

Et moriente, vel remoto aliquo Guardiano, vel Superiore locali, Prouincialis subrogat alium, qui Vicarij, vel Præsidentis nomen habet, duraturum vsque ad Congregationem per totum tempus quo durare debuisset defunctus, ac ità in Vicarijs Prouincialibus passim seruari supponitur notorium, incontrouertibile in Religione.

10 *Habet hæc obseruantia maximam rationem, quia in Capitulo Prouinciali non solum eligitur Minister Prouincialis, sed eliguntur etiam Custos, & Definitores, vndè si ad libitum Generalis intrà triennium conuocari posset Capitulum, oriretur magna confusio, quia opus esset, vel remouere infra tempus dictos alios Officiales cum eorum iniuria, & præiudicio, vel eos vsque ad aliud triennium prorogare, quod poßet esse inconueniens, vt durarent in officio, & per quinque, & ferè sex annos, in præiudicium aliorum eligendorum, ideoque sanctior, & rationabilior videtur hæc praxis, vt Vicarius tanquam subrogatus in locum defuncti perseueret, vsquequò defunctus perseuerare debuisset.*

11 *Nec obstat, quod per Breue Sa. Me. Vrban. 8. emanatum de anno 1625. dicatur; decedente Ministro Prouinciali primo sui officij anno, alium Ministrum,*

tunc

tunc recenter electum continuare debere vsque ad triennium; Tum quia posteriora derogant prioribus, ideòque attendendum est Statutum ab eodem Vrbano confirmatum de anno 1639., *per quod ad amputandas litium, & discordiarum occasiones diuersimodè disponitur.*
12 *Tum quia etiam, qui præsupponit, non disponit.* Greg. dec. 208. num. 2. vbi Adden. nu. 7. dec. 55. nu. 4. p. 1. rec. Romana hæred. 28. Apr. 1659. coram Reu. Meltio, *vbi in puncto de Verbis præsuppositiuis rescripti Sacræ Congr. Concilij, & sic Papa præsupponendo, quod detur casus procedi ad electionem noui Ministri Prouincialis, disponit tempus, quo ille, alijque Officiales, durare debeant, sed non indè inferri potest, quod præcipiatur de necessitate noua electio, vel quod detur facultas Generali illam suo libito ante triennium faciendi, loquitur enim solum præsuppositiuè, quatenus ita det casus, qui contingere potest, quia idem Vicarius electus instet pro conuocatione Capituli, vt aliquando contingere solet.*

13 *De Epistola P. Vicarij Generalis nulla ratio habenda videtur, quia ipse non potest condere Statuta, vel illa sic interpretata abrogare: Alia verò consistunt in facto, quo de facili tolluntur.*

Quare, &c.

Consultum quartum.

§. 1. *ILlustriss. Domini. Electio Vicarij Prouincialis in locum Ministri Prouincialis prædefuncti, officio adhuc non expleto, expressè præcipitur à Statutis Generalibus Ordinis, & de iure etiam permittitur in locum superioris defuncti, aut absentis*. Mirand. in Manual. Prælat. tom. 2. q. 20. art. 1. concl. 1. & Fagnan. in cap. Nullus. num. 50. de elect.

In hac autem Religione, qui mortuo Prouinciali, vel quolibet euentu vacante in Vicarium Prouincialem fuerit assumptus, vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem in Officio durabit, ex dispositione eorum Statutorum authoritate Apostolica Confirmatorum, vndè nihil refert, quod inspecto iure communi, Vicarius electus sit amouibilis per electionem successoris, quia Canones non improbant, sed approbant Constitutiones particulares Religionis, quibus aliter caueatur, quæ proindè seruandæ sunt, vt benè declarat Geminian. in cap. 1. sub num. 4. vers. 2. casu distin. 21. & comprobat Fagnan. in dicto cap. Nullus num. 52. de elect.

2 *Non subsistit, quod ex eodem Statuto relinquatur arbitrio Superioris Generalis, anticipatio, vel prorogatio Capituli sub illis Verbis*. §. At verò Capitulum pro Superiorum Generalium arbitrio anticipari possit, vel prorogari. *Quia ex verbis immediatè sequentibus arbitrium huiusmodi restringitur ad tempus legitimè*

præ-

præscriptum, ibi; Dummodo tempus à lege præscriptum non excedatur. *Verba enim sequentia qualificant, & restringuunt generalitatem præcedentium.* l. ità tam. ff. ad Sen. conf. Trebell. Ofasch. dec. 128. nu. 16. *Quando præsertim concepta sunt per clausulam* dummodo, *quæ sui natura modificat antecedentia*. l. Lucius §. quæ habebat. Et l. ità tamen. ff. ad Trebell. Rebuff. in pract. tit. de disp. ratione ætatis. verb. Prouisio in princip.

4 *Nec contrarium probat Epistola P. Vicarij Generalis, si benè aduertatur, agnoscit enim expressè, quod sequuta morte Ministri Prouincialis in executionem Statutorum Reformatorum, fieri debeat electio Vicarij Prouincialis, non obstante Breue San. Mem. Vrbani 8., quo cauetur, vt mortuo Prouinciali in primo anno officij,* Prouincialis, tunc recens electus, seu deputatus, vnà cum dictæ Prouinciæ Superioribus, atque Officialibus, in suis huiusmodi Officijs ad triennium continuet, & continuare debeat. *Quia nimirum, vt ipse inquit, Breue Vrbani non adimit obligationem primo Patri conuocandi statim Definitorium, & eligendi Vicarium Prouincialem, ne Prouincia maneat sine Superiore: Et licèt subdat, Generalem Superiorem vigore dicti Breuis, transmittere posse Commissarium Visitatorem, qui, seruatis seruandis, procedat ad electionem Ministri Prouincialis, hoc intelligitur, quatenus Superior Generalis maluerit eligere Ministrum Prouincialem antequam*

fiat

fiat electio Vicarij Prouincialis, secus autem post electionem Vicarij, & ità intelligi debet, vt sit conformis Statutis Generalibus Ordinis, de quibus Vicarius Generalis præsumitur optimè informatus: Aliàs, nec ad declarationem prodesset Epistola, nec pro obseruantia, tanquam sublata per Decretum irritans, adiectum in confirmatione Apostolica huiusmodi Statutorum. cap. si eo temp. de elect. in 6. Cassad. d. 1. nu. 2. de rest. spol. Rot. in rec. d. 71. num. 20. p. 7.

5 *Ex his apparet electionem Vicarij Prouincialis in personam P. B. fuisse legitimam, indèque per eam ius electo quæsitum esse*. Glos. in cap. quanto dist. 63. Viuian. de iure patr. lib. 5. cap. 1. num. 4. & 15. Rot. d. 444. num. 17. p. 5. rec.

Hinc allegari non debet deputatio facta à Sanctiss. D. N. in personam P. G., cum eidem exposita non fuerit valida præcedens electio P. B. ad formam Statutorum Ordinis. Licèt enim gratiæ facta motu proprio, opponi non possit exceptio subreptionis, defectus intentionis semper opponi potest, iuxtà dist. Abbat. in cap. ad aur. 8. sub num. 5. vers. Vnde concludo de rescrip. quam Rot. passim admisit apud Seraph. d. 398. num. 1. & seq. &c.

6 *Defectus autem intentionis in Pontefice semper præsumitur, quoties non intellexit præiudicium partis, & hoc sufficit, vt gratia corruat*. Cap. Cæterum. 3. de rescrip. Manent. d. 21. nu. 34. Rot. apud Caual. d. 612.

coram

coram Alberg. verſ. fin. & in Aſſiſ. oblationum 30. Apr. 1660. coram eod. verſ. 1.

Gratis dicitur Pontificem potuiſſe cogitare de præambula huiuſmodi deputatione, cum de his, quæ in facto conſiſtunt, Pontifex notitiam non habeat, & tamen vbi agitur de iure quæſito tollendo, & gratia non eſt ſui natura præiudicialis, non ſufficit, quod Pontifex ex narratis de præiudicio alterius, cogitare potuerit, niſi nominatim, & expreſsè deroget regulæ de iure quæſito. Cæſar. de Graſſ. d. 1. nu. 10. de verb. ſignif. Rot. apud Seraph. d. 1082. n. 6. & in rec. d. 607. n. 4. & 5. p. 3. & luculenter declarat Fagnan. in cap. Cæt. n. 19. & 20. & cap. cauſam quæ. num. 35. & 36. de reſcript. *Quare, &c.*

ET ne in minimo quidem pars ipſa læſa videatur, ſi quodcunque monumentum occultaretur, nihilque omninò, quod pro ſui defenſione ex Curia habuimus, omittatur, infraſcriptam apponimus atteſtationem ad litteram, prout iacet in Copia nobis Roma tranſmiſſa, ſuppreſſis nominibus atteſtantium, eo quia à nullo viro cordato, & prudenti, credatur vt vera, immò nec veriſimilis, ſed ſuppoſititia, & ad potius timorem incutiendum parti contrariæ adinuenta, & quia à litis conteſtatione reſiliret, Prouincialique Vicario cederet: quis nanque hoc poſſet ſibi perſuadere poſſibile, nedum apud Illuſtriſs. & Reuerendiſs. DD. Iudices deputatos, huiuſmodi fidem habere fidem, ſed

sednec minus in Religione nostra (ne dicam alijs) sic dilatata per orbem, & in qua passim contrarium fuit semper practicatum, & modò omnino experitur? Et quidem sicuti parti opponenti Pontificio Breui multum hæc protestatio fauisset, illamque non parum releuasset, si vera fuisset; ità ex aduersò multùm per omnem modum proderit adæquata responsio,& euidens descriptorum experientia casuum, qui fuerunt extrà controuersiam practicati, & sic quod fuisset assumptum pro se, fuisset contra se. Attestatio igitur, an exposita, nec ne, non affirmo, sic tamen iacet ad litteram videlicèt.

NOs infrascripti fidem indubitatam facimus, & in verbo veritatis attestamur, vtraque Familia nostræ Seraphicæ Religionis eos, qui mortuo Prouinciali Ministro, vel huius officio quolibet euentu vacante, per canonicam electionem Diffinitorij in Vicarios Prouinciales assumuntur, in huiusmodi officio durare debere vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem, prout disponunt Ordinationes Capituli Generalis anni 1639. per S. M. Vrbanum 8. in forma specifica confirmatæ; huiusmodi autem Capituli conuocationem, tàm ex dispositione Statutorum Generalium, quàm ex inueterata consuetudine, anticipari non posse, nisi completo saltem biennio, & imminente triennij complemento, quo defunctus Prouincialis in Officio durare debebat; & ità in praxi fuisse semper obseruatum,

& in

Digitized by Google

& in dies obseruari. In quorum testimonium, &c. Romæ hac die 20. Martij 1662.

Ita attestor ego Frater S. Ita est Frater A.
Ita attestor ego Frater E. Ita est ego Frater P.
Ita est ego Frater H. Ita est ego Frater F.
Ita est Frater B.

Quare P. P. isti in hac causa Rhadamantheum non sunt secuti Iudicium; si quidem proprio sunt ducti affectu, & zelo, minus discreto; Rhadamantus enim fructum Iudicij sortitus est inculpatum, neque imposteris animo delectatur, ait Pindar: & ideò veritati, pro qua putabant certare, comam suppositititiam, non natiuam, & genuinam, adaptarunt, vt patet; penicissantes fucum, quamuis bona fide, vt par est, de Patribus nostris Iudicare.

Et hæc omnia pro parte opponente. Ad alia:

En Iura Religionis, & Prouinciarum in Decreto quæsita.

POst hæc omnia, & pro partis opponentis iuribus adducta adamussim, & pro impugnanda noui Ministri Prouincialis electione præmissa; restat, Tertio: quod pro perfecta supradicti Pontificij Decreti, seù rescripti obseruantia, proque maiori veritatis euidentia, allegentur, & deducantur iura, si quæ ipsi Fratres moniti, vel Prouincia habet, vel habere prætendunt;

super

super validitate huiusmodi electionis in Vicarium Prouincialem, & deputationis in Ministrum Apostolicum.

Quare, cùm intra præcipua partis opponentis fundamenta, hoc in primis videatur ipsi Achillæum, his verbis, vt relatum est supra; §. 2. §. 4. *Patet à simili de Vicario Generali electo per Definitores Generales vnius duntaxat familiæ in locum Ministri Generalis defuncti, &c.* Et omnium videri prætendit ob id, quod huiusmodi electio Vicarij Prouincialis, & duratio, pari currat passu; proindè, necessarium duxi, omnia Iura Religionis nostræ præmittere, vtramque prouisionem Vicariorum concernentia, ex quibus Religiosissimus Lector surgat ad incognita, quæ forsan huiusque pars ipsa contraria non nouit. En ergo omnia iura à monumentis Seraphicis excerpta, vel saltem præcipua.

IVs primum sic cõstituit Clemens V. Pontifex Max. declarando Regulam nostram in sua Constitutione: *Exiui de Paradiso*. Ad litteram. §. *Nos volentes posse ipsos, &c. Declaramus, statuimus, &c. vt cum alicui Prouinciæ de Ministro fuerit prouidendum, ipsius Ministri electio, pœnes Capitulum Prouinciale resideat quam idem Capitulum die sequenti, qua fuerit Congregatum, facere teneatur; ipsius autem electionis confirmatio, ad Ministrum pertineat Generalem; & ad huiusmodi electionem per formam scrutinij procedatur,*

datur, &c. Infrà verò sic. §. *Cæterum. Si contingat eosdem Fratres Ministro Generali carere, per Vicarium Ordinis fiat super hoc, quod faciendum fuerit per eundem Ministrum, vsquequo prouisum fuerit de Generali Ministro.*

1 En ergo à principio nostri Instituti, habemus primò, formam eligendi Ministrum Prouincialem, à quo eligendus, & à quo confirmandus. 2. Et secundò; authoritatem Vicarij Generalis mortuo Generali; & durationem ipsius, non ad tempus determinatum; sed vsquequò prouisum fuerit de Generali Ministro.

IVs secundum, Statutum Farinerium editum Assisij, ann. 1354. c. 9. quod sic iacet, videlicet. *Si verò Generalem Ministrum mori cõtigerit ante festũ S. Michaelis, Minister, in cuius administratione moritur, vel eius Vicarius, teneatur sine dilatione significare Ministris omnibus, vt in Pentecoste sequenti fiat Capitulum Generale; si verò post prædictum festum S. Michaelis decesserit, nuncietur nihilominùs, non tamen fiat Capitulum Generale, nisi aliàs illo anno debuerit celebrari, sed celebrabitur in sequenti anno, & hoc in loco, & Prouincia, &c. Prædictus verò Minister Prouincialis, vbi fit Capitulum Generale, potestatem habeat super alios in his, quæ ad expeditionem Capituli pertinent, quousque sit electus Generalis, si fuerit præsens; si vero absens, aßumptis secum duobus Ministris Vltramontano, & Cismontano, de seipsis, vel alijs, de vno Ministro*

nistro prouideant, qui super alios vsque ad finem Capituli habeat potestatem.

Circa verò electionem Ministrorum Prouincialium similiter procedatur sicut in electione Ministri Generalis: Electores verò eligant præcisè in sequenti die postquam conuenerint ad Capitulũ, quod si non elegerint, Minister Generalis prouideat de Ministro, nihilominus tamen ipsi electores possint, & debeant interim de Vicario prouideri, &c. Et post pauca sic sequitur. §. *Quod si Prouinciali Capitulo congregato, Ministrum Prouincialem mori contigerit, possint in eodem Capitulo congregati, alium sibi eligere in Ministrum, quamquam ad hoc missi non fuerint, vel vocati. Custos verò, in cuius custodia moritur Prouincialis Minister, postquam sibi de morte constiterit, certo die præfixo, & loco, in quo possint Fratres commodè conuenire, Prouinciale Capitulum, quàmcitiùs poterit, teneatur conuocare, nisi propinquus fuerit terminus Prouincialis Capituli celebrandi, &c.* Et post pauca sic addit: *Quod si interim sit absens Minister electus, instituatur Vicarius, qui ex tunc teneat, & regat Prouinciam, quousque Minister in Prouincia habeatur, & fuerit confirmatus.*

3 Ex his habemus multa obseruanda. Primò, dispositionem noui Ministri Generalis: si moriatur ante festum S. Michaelis, quia ad futuram proximè Pentecostem commodè potest congregari vniuersitas vocalium, non sic si decedat post festum prædictum;

& ideo

& ideo differt vsq; ad Pentecostem secundam, nisi iam esset citatum Capitulum Generale ab ipso defuncto Ministro. 4. Secundò, disponit, quod Prouincialis loci Capituli Generalis præsideat vsque ad electum Ministrum Generalem, si præsentem, si verò absentem, prouideant de vno Ministro ex illis, qui præsideat vsq; ad finem Comitiorum. 5. Tertiò, confirmat formam traditam à Clemente V. circa electionem Prouincialium; addendo, quod ipse Pontifex nō fecit, prouisionem scilicet vnius Vicarij pro illo interim, quo fuerit prouisum de nouo Ministro, à Generali, si ad illum deuoluta fuerit huiusmodi electio, & prouisio noui Ministri Prouincialis, prout fecit Capitulum Generale. 6. Quartò, concedit electionem secundi Ministri, si contigeret, quod electo primo Ministro à Capitulo, moreretur, dummodo essent adhuc in vnum Congregati. 7. Quintò, ordinat Custodi quàmcitius electionem noui Ministri, si moriatur iàm electus. 8. Et Sextò tandem etiàm præcipit deputationem Vicarij in absentia Ministri nouiter electi, ne destituatur Prouincia in necessarijs quoad gubernium; & sic patet, quàm præmat Prouincia circa hoc de Vicario in supplementum.

IVs tertium. Statutum Alexandrinum ann. 1500. sub Alexandro 6. & Ministro Generali Ægidio Delphino; idem omninò confirmat, quod supradictum est in Farinerio, ipsumque ad litteram renouat c. 8. hoc

 tan-

tantummodo subiũgens in principio ipsius octaui Capituli, & mandans, si quãdo Ministrum Generalem infirmari cõtigerit, & de vita suspicari possit; sic enim dicit præcisè. *Quod teneatur idem Minister Generalis coram Scriptore Ordinis, Socijs, Guardiano, & Discretis illius Conuentus omni seposita affectione, declarare, quis sibi ex tota Religione aptior, & vtilior Ordinis Vicarius videretur, & resignare actu Ordinis sigillum, &c. quæ ad Ordinem spectant, &c.* Infrà deindè sic. § *Idem in morte Prouin. Ministri per Custodẽ, Guardianum, & Discretus Conuentus obseruetur. Et si Minister Gener. tunc decesserit post institutum Vicarium, Minister illius Prouinciæ, accersitis aliquibus Ministris, si commodè eorum præsentia haberi poterit, de sufficienti Ordinis Vicario, etiam ipsi iudicium proferant, & celeri nuntio Protectori, & Procuratori Ordinis, defuncti Generalis, & Ministrorum opinio intimetur, qui si videbitur, vnum ex nominatis, vel alium potiorem à D. Papa Vicarium Generalem postulent.* Et cæt. vt suprà in Farinerijs.

9 Ex isto habetur primò prouisio Vic. Gen. ob ægritudinem Ministri Generalis, & qualiter faciẽda ab ipso.

10 Et secundò, modus tenendi in electione alterius Vicarij Ordinis, si decedat ipse Minister ægrotus.

11 Tertiò, item præcipit hoc idem de Ministro Prouinciali, si moriatur respectiuè.

Sed quia ex his facili negotio, ex aduerso posset opponi, siuè potius nostris responderi rationibus infrà adducen-

ducēdis, ſic, vlz. Miniſtri Generales tunc temporis ante ann. 1517. erant perpetui ex vi Regulæ, & non determinati ad certum tempus, ideoq; non erat differenda noui Miniſtri Generalis electio, nec protrahēda duratio Vicarij Gen., niſi ad tempus magis commodum, & opportunum, ſed quàmprimùm prouidendum de Rectore Generali, & ſucceſſore Sanct. P. N. Franciſci; quod quidem his noſtris æuis non eſt obſeruandum poſt præfixum Officij Generalatus ſexennium à Leone X. Cum etenim ſit præſcriptus terminus durationis, proindè Vic. Gen. poſt obitum Miniſtri Gener. electus, debet durare vſq; ad complementum ſexennij à Pontifice, & Statutis ordinati, & nō quamtocius, vel ſtatim, vt anteà celebrare nouū Capitulum Gen., & ideò pariformiter philoſophādum de Vic. Prouin. duratione, vſq; ad triennium Miniſtri defuncti; ſed huic obiectioni reſpōdebimus ſufficiēter ſuo loco. Ponamus alia iura Religionis.

IVs quintum; Statutum Capituli Generaliſſimi tempore Leonis X. ex Breui ipſo Vnionis deſumptum, ann. 1517., in quo Capitulo Romæ celebrato, primus totius Ordinis S. Franciſci Miniſter Gener. ex Obſeruātia electus fuit P. Chriſtophorus à Foriliuio, ſic dicit, vlz. *Cæterum ordinatur, quod adueniente caſu, quod Miniſter Gen. decederet, tunc Miniſter Prouin. in cuius Prouincia idem Miniſter Gen. morte præoccuparetur, teneatur quàmprimùm ſignificare omnibus Patribus Definitoribus Capituli Generaliſſimi immediatè præce-*

 den-

dentis, qui in illa parte intersint, in qua decessit, Citramō-tana, vel Vltramontana, & vigore huius Ordinationis eisdem præcipere; quod conueniant ad aliquem locū idoneum, ab eodem Ministro prouidè assignandū, pro Vicarij totius Ordinis electione per eos celebranda: in qua electione ipse Minister præsidebit, habebitq; vocem actiuā, & passiuam, sicut & Definitores cæteri: & ille, ad quem maior pars accesserit sit Vicarius totius Ordinis, & pro tali ab vtraq; Familia habeatur; qui quidem Vic. Gen. sic electus teneatur mortem Reuer. P. Gen. intimare omnibus Ministris Grouincialibus quàmcitiùs poterit, & eos ad Capitulum Generalissimum in festo Pentecostes proximè venturo celebrandum, si possibile fuerit, alioquin pro festo Pentecostes anni sequentis, vnà cum Custodibus conuocare, &c. vt certè factum est, & exequutum, &c.

12 Expleuerunt siquidem terminum primi sexennij vsq; ad annum 1523. à Leone X. præscriptum tres Ministri Gener., prædictus scilicet Christophorus, qui post ferè mensem à sua electione fuit ad Cardinalatum assumptus, & in sequenti Pentecoste successit P. Franciscus Lychetus, quo post biēnium mortuo, Budæ, P. Paulus Soncinas Tertius electus est, post aliquantulū Vicariatus, & posteà Generalatus, tempus compleuit: post siquidem Lycheti mortem à paucis Ordinis Patribus, ad quos hoc Vicariæ electionis negotium spectabat, Romæ conuocatis, primò fuit electus Vicarius Generalis, & in sequenti Pentecoste Minister totius Ordinis.

13 Hinc

Hinc aliqua ex isto Statuto deducuntur consideranda: 13. Primò forma electionis Vicarij Generalis in casu mortis Ministri Generalis parum differens ab alijs antecedentibus, & iàm relatis. 14. Secundò, obligatio eiusdem Vicarij Generalis prò quàmcitiùs conuocando Capitulo Generali ad eligendum nouum Ministrum: 15. Tertiò, munus Ministri Prouincialis, ad quem spectat prouidere de Vicario Generali, simul cum Definitorio Generali. 16. Et quartò, quod specialitèr est notandum, quod pro electione Vicarij Generalis cum nòn sit dignitas, nec Superior ex vi Regulæ nostræ, concedit votum actiuum, & passiuum, eidem Ministro, & Definitoribus Generalibus, nòn obstante, quod ipse Minister Prouincialis præses huius electionis Vicarij, habeat votum in Capitulo Generali pro Ministro Generali eligendo, quod plus est. Et tamen si de quo magis, & de quo minus videtur.

IVs quintum. Ann. 1532. in Generali Congregatione Messanensi sub R.P. Paulo Parmensi, sic expresè fuit Decretum, videlicet: *Declarat Generale Capitulum, quod moriente Ministro Prouinciali, Guardianus loci, in quo moritur, teneatur notificare decessum eius Ministro Generali, & in eius absentia Commissario Generali, qui præsentialiter accedens, vel Commissarium instituens, præsideat electioni Commißarij Prouincialis, & ibi vocem actiuam habeat, qui similis mo-*

 dus

dus seruetur in morte Prouincialis, sicut, & in morte Generalis Ministri, &c. 17. Hic obserua solùm hoc de voto Guardiani in electione Vicarij, qui tamen habet votum ex officio ad electionem Ministri, & non in electione Vicarij, nisi eidem concedatur. 18. Et quòd hic Vicarius eligendus dicitur Commissarius Prouincialis, indifferenter enim vsurpant Patres nostri hoc nomen Vicarius, & Commissarius, & è contra.

IVs sextum: sic ad vnguem ordinat Statutum Assisiense ann. 1547. *Decedente alicuius Prouinciæ Ministro, si in Prouincia illa sunt Custodes, Custos, in cuius Custodia decesserit, teneat sigillum, in Prouincijs verò, vbi non sunt, teneat Guardianus, in cuius Conuentu decesserit; & is quàm ocyssimè bono modo, & sine dolo poterit, teneatur congregare Patres, qui in præcedenti Capitulo fuerunt Definitores, simul atque Patres, si qui sunt, qui pro tēpore fuerunt Ministri, discretos item Prouinciæ, vbi tales habentur, vtpotè in Vltramontanis partibus, quatenus cum eodem Custode, seu Guardiano, vnum aliquem eligant Prouinciæ Vicarium, qui totam regat Prouinciam, donec successoris Ministri in Prouinciali Capitulo ab eisdem Patribus prouidè assignando sit electio celebrata:* Et post multa alia præmissa de electione Generalis Ministri, sic ordinat respectu mortis eiusdem, videlicet. *Cæterum ordinatur, quod superueniente morte Ministri Generalis, si moriatur in partibus, de quibus assumptus est; Minister Prouincialis,*

lis, in cuius Prouincia moritur, teneatur conuocare Patres Definitores illarum Partium, quàm primum fieri poterit, pro electione Vicarij Ordinis, in qua electione dictus Minister præsideat, & habeat votum sicut ipsi Definitores, & ille, in quem maior pars consenserit, sit Vicarius totius Ordinis: si verò moriatur in Partibus, quibus Commissarius praeest Generalis, secundum formam Bullæ vnionis, Minister, in cuius Prouincia decesserit, quàmprimùm fieri poterit, teneatur portare, vel mittere sigillum Ordinis prædicto Patri Commissario Generali, qui teneatur quàmprimùm fieri poterit, conuocationem Definitorum illarum partium facere, in qua Congregatione, tàm prædictus Cõmissarius Generalis, quàm Minister Prouinciæ, in qua mortuus est Generalis, habeant vocem actiuam, sicut Definitores Generales; Eligendus verò semper sit de eisdem partibus Ministri Generalis defuncti, &c. Similiter prouisio fiat in morte Ministri Prouincialis per Custodem, &c. Et in fine sic concludit. *Declaramus insuper, quòd in electionibus, promotionibus, & institutionibus prædictis, & confirmationibus eorundem, Prælati, seù Confirmatores, ad formas, aut solemnitates quascunque à Iure Statutas, non arctentur: sed solum ad ea, quæ in præsentibus Statutis ordinantur circa eadem, &c.*

19 Ex hoc §. infertur sic, (quod valde est obseruandum,) quomodo semper Religio nostra mandauerit electiones Vicariorum Generalium, ac Prouincia-

lium, in supplementum gubernij, & regiminis necessarij erga subditos, fieri debere quàmprimùm, siuè quamcitiùs posset, eo quia Religio, siue Prouincia non remaneret distituta in necessarijs dietim occurrentibus, 20. quod item præcipit de electionibus Ministri Prouincialis, siuè Generalis; sed quia istæ sunt faciendæ à tota Religione, vel Prouincia, siue omnibus Patribus Vocalibus respectiuè earum, difficilisque sit huiusmodi congregatio, & conuocatio eorundem, ideoque præmittit pro interim prouidendum de Superiore supplente vices veri Prælati, & Pastoris, vsque ad tempus commodum, magisque opportunum, cum hac tamen conditione, vti videre est in iàm citatis Iuribus, & citandis, quod non differatur, nisi ad tempus proximè commodum, 21. & opportunum, ne remaneat Religio, aut Prouincia orbata, siuè potius diù Viduata, cum præiudicio supremæ authoritatis nostræ Religionis.

22 Et secundò considerandæ sunt formæ electionum Vicarij Generalis, & Prouincialis, cum aliquali differentia à prædictis, confirmando pariter vocem actiuam, & passiuam, Præsidenti illorum Congressuum respectiuè, sicut habent Definitores, tum Generales, tum Prouinciales, reflectendo etiam, quod datur votum Præsidenti, quamuis esset Minister Prouincialis, siue Vicarius, vel Commissarius, aut Custos, vel Guardianus, 23. quia cum sit actio ista, siue

talis

talis prouisio extrà Regulam, & solum præcepta in Conc. Viennensi, in Bullis, & Statutis, potiùs competit Definitorio, quam Capitulis: 24. Ideoque cum Ministri sint propriè vocales in Capitulo Generali non proindè potest extendi eorum votum ad electionem Vicarij, nisi expresse hoc illis concedatur; Definitoribus ergo competit ex officio, Ministris verò in hoc casu ex concessione Capituli; quod est valde obseruandum in casu nostro.

25 Et tertiò in prædicto Iure Religionis habetur, quod, vel non est necessaria confirmatio absolutè, vel saltem non cum solemnitatibus Iuris communis in electionibus, vel prouisionibus Vicariorum.

IVs septimum. Habemus Statutum Salmaticense, siue Monelianum ann. 1553. sub Iulio Papa II. quasi omninò idem, eisdemque verbis exaratum, cum prædicto Assisien. disponens circa casum mortis tum Ministri Generalis, tum Prouincialis, hoc solum addito; videlicet, *Defuncto Ministro Generali in suo munere ante Officij sui quatriennium, Vicarius Ordinis, qui tunc suffectus fuerit, eo modo ante præscripto, is protinus cogat vocales omnes suffragatores, Ministros scilicet, & Custodes eius Familiæ tantum, ex qua erat Minister defunctus, vtpotè Cismontanæ, vel Vltramontanæ, ad cooptandum alium Ministrum Generalem, & in eam cooptionem, & electionem iudicetur vltrò compromisisse, suisque sententijs iuisse altera Familia,*

milia, itaut, quod egerit ea Familia, ex qua erat mortuus Generalis, & quæ sola alium elegit, altera ratum, fixumque habeat; idque propterea fit, ne tam breui tempore commoueatur, & conturbetur vniuersus orbis, cum summa sæcularium admiratione, & immensis expensis factis, cum paucis post annis sint habenda Comitia ex vniuerso Ordine ad eligendum Ministrum ex altera Familia, ea scilicet, quæ compromisit, quemadmodum fuit vtriusque Familiæ vicissitudo, &c. Idemque omnino intelligatur tum de electione, tum de compromisso, si viuens Minister Generalis renuntiaret, deponeretur, ægrotaret insanabiliter, vel ob alterius iustæ rei causam vacaret officium, &c. Si autem Prouincia, in qua moritur Generalis orbata esset Ministro Prouinciali, Commissarius illius Prouinciæ in prædictis suppleat vices Ministri Prouincialis eiusdem, &c.

De Ministro verò Prouinciali, sic decreuit in eodem cap. 8. §. *Ordinamus etiam quod accedente morte Ministri Prouincialis, in sibi credita Prouincia, &c.* Cum eisdem verbis omninò Statuti supra relati Assisien. ann. 1547. concludit solùm cum hac additione, scilicet; *Talis tamen electio absque Generalium Ministri, vel Commissarij consensu celebrari non poterit, &c.* Est post pauca. *Et Minister sic electus poterit suo fungi Officio, vsque ad exitum triennij absque hoc, quod in Capitulis, siue Congregationibus intermedijs possit confirmari, vel deponi.*

26 Ex hoc adhuc colligimus aliqua, videlicet. Debitum Vicarij Generalis electi ante quatriennium defuncti Generalis circa nouam prouisionem noui Ministri Generalis, per Compromissum alterius Familiæ ab ea, ex qua fuit Minister Generalis mortuus; & finem Patrem Compromittentium hanc nouam electionem vnius duntaxat Familiæ. 27. Quare mirum non est, quod differat hæc prouisio ab illa iàm relata primi Capituli Generalis Obseruãtum per hoc Compromissum, quia indies, magis, magisque dilatatur Ordo noster, & excrescit numerus Vocalium, immò crescit difficultas conuocandi sic commodè Capitula Generalia; Cæterum non esset tamdiù prorogandum Capitulum Generale.

28 Item de voto Commissarij siuè Vicarij Prouincialis in electione Vicarij Generalis si ibi non sit Minister, vel Prouincia orbata eo.

29 De Capitulo verò Prouinciali loquendo, idem Statutum obligat electores ad habendum primò consensum Ministri Generalis, vel Commissarij Generalis, antequam deueniant ad electionem. 30. Et vltimò notat durationem Ministri debere esse ad triennium, quod nunquam fuit dictum de Vicarijs, & non solum ad quodcunque determinatum tempus, sed simpliciter indefinitè, & sine vlla præfixione termini.

IVs octauum. Constitutio Aquilana sub P. Zamorra Generali, ann. 1559. sic iubet. *Secundò statuitur,*

si Gene-

si Generalem Ministrum ante sexennium in altera Familia, ex qua assumptus mori contigerit, Commissarius Generalis sigillum teneat, qui statim Familiam, ex qua Vicarius Generalis assumendus est traijcere, & in loco commodo, Patres Definitores, qui pro tempore fuerint, conuocare, & Ordinem de Generali Vicario eiusdem Familiæ, ex qua erat Generalis, accommodare curabit; & Vicarius sic electus Statutum Salmaticense de Generali, ante quatriennium decedente, inuiolabiliter obseruabit.

IVs nonum. Vallisoletanum Capitulum Generale ann. 1593. sic disposuit circà subiectam materiam nostram sub Reuerendiss. Patre Calataierone. *Si Generalem Ministrum in Officio mori contigerit, &c.* Vide totum *cap. 8. sub §. de Gen. Ministro, ex hac vita in officio decedente*, sic enim subiungit. *Minister Prouincialis illius Prouinciæ, in qua decesserit, &c. Patres totius Ordinis, & illius Familiæ, &c. Opportuno loco, & tempore pro eligendo totius Ordinis Vicario teneatur conuocare, &c. Patribus autem die ad electionem præscripto congregatis, & in vnum conuocatis, Vicarius Generalis ab eis Canonicè, ac ritè eligatur, qui tanto muneri sufficiat, ac dignè respondere possit, &c.* Et post multa sic. *Generalis Minister si in administrando suo munere ante triennium ex hac vita decesserit, Vicarius Generalis omnes vocales illius Familiæ tantum, ex qua erat Minister Generalis, ad cooptandum alium Ministrum*

ſtrum Generalem in eadem Familia, opportuno tempore, & loco, conuocare, & congregare teneatur, ſeruatis ſeruandis accuratè, quæ aliàs de Generali Miniſtro ad feſtum Pentecoſtes eligendo ſancita ſunt; alia addenda de Compromiſſo, quæ ſuprà in Monelianis fuerunt Decreta circa illud. Si verò Generalem Miniſtrum ex hac vita decedere poſt triennium contigerit, tunc Generalis Vicarius reliquo ſexennij tempore vſque ad Generale Capitulum, ſingulo ſexennio ex Leone X. celebrandum, Ordinem moderetur, & omnia, & ſingula, quæ per ipſum Miniſtrum Generalem reſpectiuè præſtanda eſſe decreuimus. Et in §. de habentibus votum in electione Vicarij Generalis ſic explicat Statutum. *In electione autem huiuſmodi vocem actiuam, & paſſiuam, &c.* & poſt pauca ſic concludit. *Quod ſi nullus tunc temporis fuerit eius Prouinciæ Miniſter, Commiſſarius, aut Vicarius eiuſdem ad id vocetur, & votum, vt cæteri habeat, &c.*

Et infrà. *Prouinciali Miniſtro ex hac vita in officio decedente, Guardianus loci, &c.* vt ſuprà in alijs dictum eſt. *Qui quidem antiquior Pater, & Diſcretus Prouinciæ ſtatim Generalem de Prouincialis obitu admoneat, atque interea Prouinciam gubernet, nec verò ad electionem Vicarij Prouincialis procedat, niſi reſponſum à Generali ipſo anteà ſuperindè acceperit.*

31 Seligimus inde hæc, primò additamentum Vocalium pro huiuſmodi electione Vicarij Generalis ab illis iam dictis in alijs Statutis relatis: ſcilicèt additio Vicarij Prouincialis.

32 Se-

32 Secundò, nec verbum dicit de Confirmatione facienda ipsius electionis, vtpotè non necessaria, sicut in electionibus verè Capitularibus, & à tota vniuersitate Ordinis. 33. Tertiò restringit terminum vacantiæ ad triennium, siuè antè triennium, ad hoc, quod sit celebrandum Capitulum, & eligendum nouum Generalem, etiam per Compromissum iam relatum, 34. Quartò, declarat authoritatem Ipsius Vicarij tunc electi, & durationem ipsius pro reliquo sexennij tempore.

35 Circa Vicarium verò Prouincialem, non sic proloquitur idem Statutum, circa durationem eiusdem in officio, immò præcipit primum Prouinciæ Discretum regere eam vsque dum responsum habeat à Generali Superiore, circa electionem Vicarij, necne. 36. Hic ergo Præsidens electionis est verus Superior, regitque Prouinciam, quia dilatatur electio Vicesgerentis, quod non fit, quando statim eligitur Vicarius in remedium Superioris, tunc enim solùm habet authoritatem circa conuocationem, & electionem huiusmodi, & intra spheram Congregationis, & nullo modo est superior in alijs.

IVs decimum: aliud habemus Salmaticense Statutum de ann. 1618. siuè potiùs Segouiense in Congregatione Generali 1621. editum sub Reuerendiss. P. Benigno à Genua, ex quo videtur aliter dispositum à prædictis, præsertim circa Vicarij Generalis durationem,

tionem, sic enim inquit. *Caterum ordinatur, quòd superueniente vacatione Generalis Ministri per mortem, &c. extra Capitulum, siuè prædicta vacatio, &c.* Et post multa satis diffusè disposita sic concludit. *Ille, qui fuerit in Vicarium Ordinis electus, habebit in vniuersam Religionem nostram potestatis plenitudinem, ac si esset Generalis Minister, atque continuabit officium suum vsque ad Capitulum Generale, in quo sexennium complendum erat, illius Ministri Generalis, qui, vt prædictum est, vacauit. In hanc igitur electionem vniuersus noster Ordo iudicatur compromisisse, ità vt, quod egerint suffragatores, tota Religio, fixum, ratumque, habeat, &c.*

37 Ex isto constat plenitudinem potestatis ipsius electi Vicarij Generalis in toto Ordine nostro, eò quia iudicatur totum ordinem compromisisse circà necessarium regimen illius, 38. & durationem declarat absolutè vsque ad Capitulum Generale, in quo sexennium complendum est, nulla addita conditione, an scilicet, moriatur ante primum triennium, vel quatriennium, vel post illa, vt disponebant superiora Statuta iam relata.

39 Sed hic nodum Gordium difficultatibus implexum detego, nec quo ense discandum facilè reperio; dicam tamen quicquid sentio, pro potius fouenda curiositate, quam satisfacienda.

Et primò habemus ex P. Miranda tom. 2. q. 10. art. 7. omninò

ominò idem circa hanc materiam Vicarij Generalis, quod diximus immediatè suprà de Statuto Segouiensi, & meo videri Statuta citata Congregationis intermediæ, & Generalis, & Segouiensis sunt eadem cum illis; quæ idem P. Miranda nominat Statuta Toletana ibidem Decreta ann. 1583. de quibus tamen, nec verbum quidem habemus in Chronologia Seraphica; eadem enim verba, & titulos refert, sicut in Segouiensibus, quarè credo modò, quod dicitur in diffuso prologo eorundem circa reductionem omnium Statutorum ad certum methodum præscriptum in eadem Congregatione Segouiensi ann. 1621.

40 Secundò obseruo in subiecta materia, quomodo possit subsistere Compromissum factum, siuè potiùs relatum in prædictis Congregationibus intermedijs, Toletana scilicet, & Segouiensi, cum ad eas solum congregentur Vocales Vltramontani, & non totus Ordo. Item dato, & non concesso, quod in illis Congregationibus solummodo publicarentur Statuta iam facta in alijs Capitulis totius Ordinis, quare non constat de hoc mandato, siuè Decretis probantibus compromissa vtriusque familiæ respectiuè, prout factum est aliàs de alijs? Mihi namque facessit negotium, quod asseritur in Statutis harum Congregationum circa durationem Vicarij Generalis vsq; ad complementum sexennij absolutè, & non cum conditionibus præscriptis in Capitulis antecedentibus, & subsequentibus.

quentibus 1642., & 1663. Conſtat ſi quidem in Capitulis Generalibus à Leone X. vſque modo, quod duratio eſt determinata vſque ad Capitulum Generale ſequens, diuerſimodè, ſecundum quod vacatio erit, vel ante triennium, vel poſt. Nàm quo Iure, quaue ratione, poſſumus recurrere ad Statuta vnius tantum Familiæ (ſi Vicarius debet eſſe totius Ordinis) abſque compromittente altera Familia in Capitulo Generali, vti factum eſt multoties, ſed cum prædictis conditionibus, & non ſic abſolutè, quod videlicet decedente Miniſtro Generali, quocunque tempore ſui ſexennij, Vicarius electus debeat regere, & gubernare vſque ad complementum ſexennij Miniſtri defuncti.

Et quod me magis vrget, eſt, quod electus ann. 1614. Vicarius Generalis totius Ordinis Reuerendiſſimus Pater Antonius de Treio poſt mortem Patris Ioannis de Hierro Hiſpano durauit per reliquum tempus ſexennij vſque ad Capitulum Generale celebratum ann. 1618. & vſque modo ſcire non potui, an fuerit virtute Toletani Statuti citati à Miranda, vel potiùs ex Pontificia facultate. Sed mihi videtur, quod virtute prædicti Statuti ann. 1583. non potuerit eſſe, cum illud eſſet vnius duntaxat Familiæ, & non Capituli Generalis; Immò tunc erat in vigore Statutum Monelianum,

siuè Salmaticense confirmatum à Iulio Secundo, & Aquilanum ann. 1559., & vltimò Vallisoletanum ann. 1593., de duratione mensuranda secundum, quod succederet vacatio Generalatus, nec puto forè admittendam aliquorum responsionem dicentium, quod dictus P. Treius durauerit per quatuor annos cum dimidio, eò quia fuit electus ad formam Vltramontani Statuti, & similia; quia hoc non esset admittendum sine speciali Compromisso vtriusque Familiæ, quod vtique non apparet; immò Capitula Generalia citata, & præcipuè Moneiianum, & Vallesolitanum disponunt aliter circa durationem sic diuturnam. Ergo videtur concludendum firmiter, quod vigeat adhuc dispositio Capitulorum Generalium, & non Congregationum intermediarum; & casus Patris Treij fuit circa hoc singularis, & ad hoc affirmandum me inducit Statutum Generale promulgatum Toleti ann. 1645. §. pro Cismontana Familia num. 1. confirmans in omnibus, & per omnia Statuta Generalia Vallisoletana tempore Reuerendissimi P. Calatagironis his verbis. *In primis rationabilibus de Causis, &c. attendantur, & exequutioni mandentur Statuta Generalia Vallisoleti, &c.* & in fine sic; *Quapropter alia Romæ ædita ann. 1642. nullo modo sunt obseruanda, &c.* Siuè potiùs, prout confirmat P. Vuadin-

gus

gus noſter Chroniſta ſub ann. 1529. num. 23. & 24. diſtinctis Verbis. Et hæc ſint permiſſa, etiam ſi ſint præter noſtrum intentum, & inſtitutum; & vnuſquiſque in ſuo ſenſu abundet, & perpendatum Statuta compilata ann. 1663.

IVs vndecimum. Irrefragabile emanauit ius ann. 1625. per Breue Apoſtolicum Vrbani VIII., quo potentiſſime quidem confirmabantur iura antiqua, hucuſque relata, & infrà referenda circa præſentem materiam Vicariorum Prouincialium in vacantijs Miniſtrorum Deputatorum, ſimulq; factum eſt ſatis, & noſtris, & aliorum dubitationibus. Attamen primò præmittamus finem Reuerendiſſimi Patris Bernardini de Senis tunc Miniſtri Generalis totius Ordinis; 41. Et ſecundò percunctari liceat Conſcriptorum PP. noſtri Ordinis intentionem cupientium non incidere in Scyllam, ſi euitaſſent Carybdim abſque oraculo Pontificio.

Sciendum igitur qualiter ſatis acriter controuertebatur inter Reuerendiſs. P. prædictum Generalem ex vna, & præcipuos PP. Religionis ex altera, indefeſsèque agitabatur de prouidenda forma prouidendi de Superiore in Prouincijs quocunque euentu ceſſaſſent Miniſtri Prouinciales earundem ab officio infrà annum, vel ante triennium Mini-

ſteriatui præſcriptum; aiebant etenim, quod ſi Patres Vocales cuiuſcunque Prouinciæ celebrare deberent Capitulum Prouinciale in vacantia Miniſtri infrà biennium ſui Officij (vti par erat, & iuſtum, ſecundum Iura Religionis,) poſſet dubitari à Patribus, primò. An Definitores antecedentis Capituli, & Collegæ demortui Prouincialis poſſent, vel deberent, abſque eorum iniuria, etiam ipſi vtique ab Officio vacare, non obſtante, quod Definitoratus munus ſit etiam triennale cum ipſis Miniſtris. Secundò, aut durare ad nouum triennium cum Miniſtro recenter electo. Tertiò, aut alios nouos eligere Definitores, finito proprio triennio præteriti Capituli, qui continuent vſque ad complementum Miniſtri de nouo electi pro reſiduo temporis ipſius, vel tandem eligere nouum Miniſtrum, pro reſiduo temporis Miniſtri defuncti. Quibus omnibus inter eoſdem ſatis diligenter diſcuſſis, non verò deciſis, vna omnium fuit ſententia, Reuerendiſs. P. Generalem de Senis poſt humillima pedum oſcula Vrbani VIII. beatorum, debere hæc omnia maximis difficultatibus implexa pro deciſione eidem exponere, & remedium obtinere. Quibus à Pontifice ſummo auditis, ac maturè perpenſis, etſi poſſet facillimo negotio, ſe expedire, vnicoque verbo omnibus ſupradictis reſpondere,

commo-

Digitized by Google

commotionesque sedare, cum solo hoc mandato, videlicet, quod Vicarius Prouincialis per mortem Ministri Prouincialis prouisus à Definitorio continuaret, & compleret triennium eiusdem mortui Prouincialis, nihilosecius minus inconueniens iudicauit nouum eligere Ministrum per aliud triennium cum eisdem Officialibus præteriti Capituli, etiamsi futuri essent quadriennales, vel quinquennales, quàm permittere contra vsum, & consuetudinem antiquissimam totius Ordinis durationem diuturnam, vel ad multum temporis, Vicarij Prouincialis, vtpotè improprius, aduentitius Superior Regulæ, & Prouinciæ viduatæ, voluitq; vsus veteris continuationem, quàmprimùm eligendi proprium Rectorem, & Pastorem Prouinciæ, & à Regula præscriptum, hoc idem supponendo in suo Breui talis tenoris, videlicèt.

Vrbanus Papa VIII. ad perpetuam rei memoriam.

CReditum humilitatis nostræ, meritis licèt insufficientibus, per ineffabilem Diuinæ Sapientiæ prouidentiam Apostolicæ seruitutis officium iugiter nos admonet, vt Christi fidelium sub suaui Religionis iugo, diuini Numinis obsequijs famulantium fælici statui, atq; directioni, quantùm cum Domino possumus, opportunè

consulamus. Hinc est, quod Nos supplicationibus dilecti filij Bernardini de Senis, Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia Ministri Generalis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati: Quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, si vllum dicti Ordinis Ministrum Prouincialem primo sui Officij anno ab hac vita decedere, siuè idem officium, ex quauis causa vacare, seù cessare contigerit, Minister Prouincialis, tunc recens electus, seù deputatus, vnà cum alijs eiusdem Prouinciæ Superioribus, &c. ad triennium continuet, & continuare debeat, Apostolica authoritate, tenore præsentium statuimus, atque ordinamus; Decernentes præsentes litteras semper, & perpetuo valituras, firmas, & efficaces existere, ab omnibus dicti Ordinis Fratribus inuiolabiliter obseruari sicque, & non aliter per quoscunque Iudices Ordinarios, & Delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores vbique iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secùs super his à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, Confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium, tenore

præ-

præsentium pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die 13. Augusti 1625. Pont. nostri anno tertio.

V. Theat.

42 Et sic hoc ipsum ius in fauorem Ministri Prouincialis, & Prouinciarum, ab eodem Pontifice paulò post fuit exequutioni demandatum per mortem P. Angeli de Monelia Ministri Prouincialis Obseruantiæ Genuen., ad eam siquidem Prouinciam Ministrum Prouincialem destinauit P. Io: Baptistam à Montesino, non obstante, quod in dicta Prouincia Genuen. iàm fuisset de Vicario Prouinciali prouisum, qui quidem nouus Minister nouum triennium perfecit in officio cum eisdem Definitoribus in Capitulo Prouinciali immediatè electis cum defuncto Ministro.

43 Hoc item obseruatum in praxi ab Alexandro VII. Pont. Max. regnante, in Prouincia Corsicæ annis præteritis electo per suum Breue P. Placido de Aregno, Ministro Prouinciali defuncto P. Ægidio à Bonifacio, subrogando item simul, & semel alium Definitorem in locum ipsius Placidi actualis Definitoris, etsi

 ibi-

ibidem à Definitorio prouisum fuerit de Vicario Prouinciali, secundum iura.

44 Et anno præterito item exequutum in hac nostra Genuensi Prouincia Reformatorum, vt patet in casu, per solum biennium, quia sic dignis de causis fuit supplicatum.

Vnde aliqua excipere debemus pro maiori euidentia facti ex ipso Breui Vrbano. 43. Primò enim obseruo, quod præcipit perennem Obseruantiam suæ Constitutionis in casu vacantiæ Ministri Prouincialis, his verbis, *quod de cætero perpetuis futuris temporibus, si vllum dicti Ordinis Ministrum Prouincialem, &c.* Et infrà, *decernentes præsentes litteras semper, & perpetuo valituras, &c.*

44 Secundò, quod illud quod mandat, scilicet *ad triennium continuet, & continuare debeat, &c.* Est potius interpretandum per nouum triennium ab electione noui Ministri, quàm per continuationem triennij Ministri antecedentis, supposita controuersia ipsi Summo Pontifici exposita, vti satis euidenter hoc mihi constat, & in praxi fuit aliquando obseruatum; sed quicquid sit, parum ad rem nostram.

45 Tertiò, obseruandum ex verbis ipsis. *Minister Prouincialis tunc recens electus, seu deputatus, &c.* Quòd supponunt satis clarè nouam electionem Ministri, non obstante electione Vicarij secundum Statuta, & illa

& illa dictio *recens electus* poteſt referri nedum ad tempus demortui Miniſtri, ſed etiam ad ipſam electionem, quæ debet ſemper fieri quàmprimùm ſit poſſibile, ne remaneat Prouincia diù viduata, & ſine ſuo proprio rectore.

46 Quartò, ex eodem Breui, & alijs Iuribus Religionis ſatis conſtat prædicti Vicarij electionem per vacantiam Miniſtri, vel nullatenus impediri, quin Superior Generalis, & Prouincia ſtatim prouideant de nouo Miniſtro, vel ſaltem, vt ſupponat huiuſmodi electionem, quàmcitiùs faciendam, prout in Domino melius videbitur expedire. Si quidem ſi iſta prouiſio Vicarij facta à Definitorio Prouinciali impediret, vel poſſet impedire nouum Capitulum ipſum certè fruſtraretur Breue Vrbanum, dùm præcipit eius obſeruantiam, & durationem Miniſtri recenter electi per triennium; vana enim fuiſſent illa verba *ad triennium continuet, & continuare debeat*.

47 Et tandem hoc eſſet concedendum, quod etſi poſſet dilatari prædicta prouiſio noui Miniſtri, & permittere continuationem Vicarij, non tamen ſine grauiſſimis cauſis, aut quia electus in Vicarium eſſet omni exceptione maior in Prouincia, digniorque pro regimine, & aptior, ſic, & taliter, quòd communitas fratrum fuiſſet, & æquè benè per ipſum prouiſa, ac ſi nouus eligeretur Miniſter; quòd tamen non ſic facilitèr

tèr posset euenire, & succedere sine graui iniuria, & grauamine ipsius Prouinciæ, quæ remaneret in pluribus grauata, vti dicemus suo loco, dùm esset sine suo proprio Prælato: non enim potest sic opportuna esse, & sufficiens sustitutio Vicarij in solo Definitorio restricta, sicùt esset à tota Prouincia in Capitulo Prouinciali ad seruitium, & communem vtilitatem Fratrum.

IVs duodecimum: In necessariam consequentiam prædictæ Vrbanæ Constitutionis fuerunt ordinata in Capitulo Generali Romano anni 1639. sub Ministro Generali P. Merinero, quæ sequuntur, tùm in ordine ad Vicarium Generalem, tùm etiam ad Vicarium Prouincialem: De Vicario Generali, præscribit numerum electorum pro Cismontana Familia, & mandat electionem huiusmodi debere fieri in ea Familia, ex qua erat defunctus Generalis; de Vicario Prouinciali sic disponit inter cætera in §. De Vicarijs Prouincialibus. Videlicet. *Is, qui mortuo Prouinciali Ministro, vel quolibet euentu vacante in Vicarium Prouincialem fuit assumptus, vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem in Officio durabit; At verò Capitulum pro Superiorum Generalium arbitrio anticipari poterit, vel prorogari, dummodò tempus lege præscriptum non excedatur.* Aliud immediatè *Prouincialibus Ministris è Prouincia discedentibus, vel ad Capitulum*

Gene-

Generale, vel negotiorum causa, quæ per ipsos fieri necesse sit, quolibet euentu officium vacauerit, Commissarij Prouinciales, qui relicti fuerant sub titulo, & appellatione Vicariorum Prouincialium in Officio succedent, quousq; Capitulum Prouinciale celebretur, &c. 48. Hoc non est pro Reformatis.

Ex quo iure confirmato per motum proprium Vrbani 8. in forma specifica, ideoque habente vim Constitutionis Apostolicę, aliqua deduco satis probabiliter.

49 Primò, quòd finis huius Constitutionis, possit esse, nedum obseruantia antescripti Breuis Vrbani, sed & specifica declaratio durationis incertæ Vicarij Prouincialis, post eius electionem à Definitorio, quamobrem, cùm hucusque in relatis Iuribus non appareat indubitabilis explicatio termini durationis Vicariorum, sed vbique semper dicatur, quòd durent vsque ad Capituli Prouincialis celebrationem, modò magis se explicat Capitulum illis verbis: *At verò Capitulum pro Superiorum Generalium, &c.*

50 Vt satis constet, quòd non est necessaria tanta, vel quãta duratio, sed in arbitrio Generalium reseruata, vt secundùm Deum prouideat, & opportunè de Ministro Prouinciali: Et certè non otiosè addita sunt prædicta verba post dictum Breue, quia non poterat verè obseruari, nec exequutioni demandari, nisi, vel quàm primùm fieret noua electio, vel si in arbitrio Gene-

Generalis remissa Capituli celebratio, saltem non excederet tempus præscriptum.

51 Secundò, obseruo, quòd istud arbitrium Generalium non refertur, nec potest referri iustè ad vacantium solius primi anni, vel secundi, sed etiam in vltimo, si videlicet moreretur Minister Prouincialis in tertio anno, & ideo non esset sic opportunum statim congregare Vocales, præsertim si Prouincia esset benè prouisa de opportuno Vicario, & sufficienti, 52. Cęterum quis dicet non esse contra mentem Pontificis, & Religionis permittere sine iustissima causa Prouinciam perdurare ad longum tempus sine Ministro?

53 Tertiò, notandum videtur, quod declarata fuerit illa dictio (*dummodò*) posita in Statuto Romano ann. 1651. & nouissimè reuiso, reformatoque iuxta Decretum vltimi Capituli Toletani ann. 1658. sic dicendo in cap. 3. §. 7. de Vicarijs Prouincialibus num. 10. *Regimen, aut Officium Vicarij Prouincialis nullo modo potest extendi vltrà illud tempus, in quo Minister Prouincialis defunctus debebat finire officium:* Nihil addens circa anticipationem, semper illam relinquendo arbitrio Generalium, & pro obseruantia Breuis Vrbani, & vt prouideatur opportunè de suo Capite Prouincia.

54 Quartò. Confirmatur intentum librando pręsertim, quod sequitur immediatè, de discessu Mini-

stri

ſtri extrà Prouinciam relicto in Prouincia ſuo Commiſſario: Quis etenim verè cordatus, & ſapiens diceret, quòd Commiſſarius relictus, etiam ſi ſub titulo Vicarij Prouincialis, in officio ſuccederet, quouſque Capitulum Prouinciale celebretur, poſſe eodem modo durare vſque ad complementum triennij, cum illa mutatio tituli Commiſſariatus in Vicariatum ſit merè contingens, & vana? Nullaque ſit differentia in re, etſi ſit aliqualis in nomine; neq; per hoc in ſimili caſu differentiam ponat eſſentialem: niſi quia Commiſſarius dicitur, quia viuente Miniſtro regit, Vicarius verò, quia deficiente ab Officio, vti dicemus ſuo loco Nec minus hæc mutatio accidentalis, plus iuris in Commiſſario confert, quàm ſi facta non fuiſſet, nàm ſemper poteſt eſſe in proximo electio noui Prouincialis.

55 Ac proindè ſemper miratus ſum de quadam reſponſione accepta à quodam Superiore Generali noſtro, quem aliàs ego ipſe conſului in caſu vacantiæ cuiuſdam Miniſtri Prouincialis in certa Prouincia ex noſtris. An videlicet Commiſſarius relictus in diſceſſu eiuſdem Miniſtri poſſet conuenire ad Capitulum Prouinciale proximè ibidem celebrandum, pro ferendo ſuffragio in electionibus Officialium Prouinciæ, eo modo, & iure, quibus poſſet accedere Miniſter, ſi non defeciſſet, ex conceſſione Pontificis, & Statutorum Generalium, &c. Reſcripſit ſiquidem; quod

vt Commiſſarius non poterat ſuffragari, nequè ad electiones prædictas concurrere, benè verò, ſi poſt mortem Miniſtri fuiſſet declaratus Vicarius, prout determinant Statuta Ordinis paſſim, & præcipuè Romanum ann. 1642. cap. 8. §. 38. num 9. quamobrem certè non video, quod diſcrimen poſſit eſſe inter hos terminos, per quod vni competat votum, alteri verò nequaquam, cum nullum ſit ius hoc explicans, nullaque conſuetudo probata. Vterque enim terminus competit eidem perſonæ reſpectu eiuſdem Prouinciæ, & regiminis; neque ſcio, quod, vt Vicario, magis poſſit prodeſſe ſola declaratio Statuti; quam deputatio Commiſſarij cum conſilio, & conſenſu Definitorij: Deberet enim potior eſſe deputatio Commiſſarij à Definitorio, quàm mera declaratio accidentalis Statuti: Et ideò cuperem proſpici aliquando in re non parum graui circa hanc difficultatem, ne ſibi defuiſſe videatur Religio ſic diligens, & occulata; dicere namque duntaxat, ſic, & non aliter credendum eſſe, eo quod in Religione ſic fiat, non valet; nam ea, quæ conſiſtunt in facto, credi non debent, ſed probari. l. in bello §. captæ. ff. de capt. & olim reuer. &c.

IVs tertium decimum. Vtile exiſtimamus hic ponere, quid referat Tabula Congregationis Generalis anni 1642. in ordine ad Compromiſſum factum alias Valliſoleti, Salmanticæ, & in ſequentibus confirmatum pro vtraque familia, pro prouidendo de

Vicario

Vicario Generali quàmprimùm, & de eo, quod post ipsum, & ab ipso, est obseruandum in vacantijs; & per quæ omnia sufficienter concluditur annullatum, & reuocatum fuisse Segouiense Statutum ann. 1621. suprapositum: Sic ergo ponitur in ipsa tabula *Cap.* 8. §. 20. *tit. Præstanda à Vicario Generali. Si Minister Generalis nondum exacto sui muneris triennio moriatur Vicarius Generalis electus omnes vocales eius familiæ tantum, ex qua Minister Generalis erat, ad eligendum alium Ministrum Generalem in eadem familia, loco, & tempore, opportunis, conuocare, & congregare teneatur, omnibus seruatis, quæ de Generali Ministro eligendo decreta sunt, in quam electionem vltrò compromisisse, & suis sententijs, & votis concurrisse altera familia censeatur, itàut, quòd ea familia cum Patribus totius Ordinis Discretis egerit, altera ratum, & firmum semper habeat, &c. Si verò Ministrum Generalem in officio post triennium mori contigerit, tunc Generalis Vicarius, vt suprà electus vsque ad Capitulum Generale Ordinem moderetur, & omnia præstet, quæ supra per Ministrum Generalem præstanda essent.*

56 Per quæ cogor affirmare, quòd adhuc sit in viridi obseruantia hoc Statutum ab vtraque familia acceptatum, præsertim cum ab A. R. P. Vuadingo in suis Annalibus ann. 1529. num. 25. referatur vtique pluries confirmatum. 57. Secundò: perpendendum existimo,

Digitized by Google

existimo, quod de Vicarij Generalis duratione decernit, & non sic de Vicario Prouinciali, quam solis coniecturis possumus inferre, & quod Religio permittit Vicarios in remedium, & solum in vacantia occurente in principio, vel antè medietatem termini Superioris principalis, non verò continuationem diuturniorem, supponendo Capitulum celebrandum pro Ministro Prouinciali eligendo.

IVs quartum decimum; citamus Statuta Romana ann. 1651. primo in § de Vicario Generali Ordinis c. 3. num. 1. *Superueniente (quacunque ex causa) vacantia Officij Ministri Generalis, electio Vicarij illicò celebranda est iuxtà Constitutiones Apostolicas, & Generales; & electio celebranda est in illa familia, & per suffragia eiusdem, ex qua Minister Generalis fuit assumptus per Compromissum factum in Capitulo Romano 1639. reuocata Constitutione Segouiensi:* Et *nu.* 13. *eiusdem* §. *sic. Si contingat etiam Officium Vicarij Generalis vacare propter easdem causas, quibus Generalis Minister, tunc procedendum est ad electionem alterius Vicarij Generalis cum eisdem suffragijs, solemnitatibus, & ritu, quibus fuit electus primus, (seruatis tamen seruandis,) qui non dicetur Vicarius Vicarij, sed Vicarius Ministri Generalis.*

Capitulum Generale sexagesimum sextum cap. 8. §. de Commissarijs Prouinciarum sic ait. *Verum si Minister Prouincialis moriatur, vel ex quacunque*

ratione

ratione vacauerit, erit Commissarius Prouinciæ ille, qui fuerit electus à Definitorio, cuius electio fiet secundum Statuta uniuscuiusque Prouinciæ circa locum, vbi celebranda sit, & circa qui debet Definitorium conuocare; Nam quicquid vnaquæque Prouincia de hac re habuerit constitutum, vel in posterum voluerit constituere, illud ratum, ac firmum habere volumus, dummodò semper Commissarius per Definitorium eligatur.

In paragrapho verò septimo sic ait de Vicarijs Prouincialibus. *Si Officium Ministri Prouincialis, morte, aut alia causa vacauerit, illicò debet eligi Vicarius Prouinciæ ab integro Definitorio iuxtà Statuta Generalia, vel Prouincialia approbata; & dignior Pater sine dilatione vlla debet conuocare omnes Patres, qui sunt de corpore Definitorij, &c. Vbi electio possit fieri celerius secundũ Cõstitutiones Ordinis, & ipse Pater dignior debet in electione præsidere cum voce actiua, & passiua, &c.*

§ 8. Vndè pauca subinfero: primò, quod toties in similibus Statutis repetuntur illæ dictiones, *quàmprimùm, vel quantociùs, illicò, sine vlla mora, statim, & similia*, cum disponunt de electione Vicarij, quia statim est prouidendum de Superiore necessario: De electione verò Ministri solùm, quàmprimum fieri poterit, & commodè, secundum dispositionem, & arbitrium Generalium, & sic quod in Domino citiùs videbitur expedire, &c.

Secundò renouat Constitutionem, siuè Compro-

 missum

missum Romanum circà electionem Vicarij Generalis; & reuocat Segouiense iàm citatum.

Tertiò: occasione eiusdem paragraphi vnũ potissimè est sciscitãdũ pro nostri Iuris perfectius attingẽda veritate, aliquas propositiones, explicando in sensu logico.

59 Indèq; obseruo præcipuè, quod si mori contingat Vic. Gen. iàm subrogatus in locum demortui Min. Gen. ordinat Statutum nouam electionem alterius Vicarij Gen., qui tamen non dicetur Vicarius Vicarij, sed Vicarius Ministri Gen.; quod quidem eodem modo erit certè philosophandum de Vic. Prou., si similis daretur casus; quamobrem ad rem nostram propriùs est examinanda hæc propositio, an sit vera; Vic. Prouin. est Prouincialis, quia ex ista concludetur de alia, An sit potiùs Vic. Prouinciæ, quàm Prouincialis; & sic ista, An Vicarius secundò electus post mortem primi sit Vicarius Vicarij, siue Ordinis, vel potiùs Vic. Ministri Gen.

60 Hanc propositionem, Vic. Prouincialis est Prouincialis absolutè negat Pater Portell. in dub. Reg. verb. Prouincia n. 5. Sed nos dicimus potiùs esse distinguendam, in vno etenim sensu potest esse vera, in alia verò falsa. Falsa igitur erit si constituatur intransitiuè, siuè in sensu intransitiuo, & vera in sensu trãsitiuo. In sensu intransitiuo sic explicatur. Ille, qui dicitur Vic. Prouin., est Prouincialis in recto, eo modo, quo istud prædicatum, Prouincialis, dicitur de Ministro Prou.; & sic est falsa: Et hoc modo intelligit, & debet intelligere suum dictũ

P.Portell. In sensu verò transitiuo est vera, quia sic explicatur. Ille, qui dicitur Vic. Prou. est Vic. illius, qui erat Minister Prou., & sic illud prædicatum, Prouincialis, adaptatur ipsi subiecto in obliquo; & ideo subtili aduertentia est modò speculandum, quicquid sæpè sæpiùs in monumentis nostri Ordinis legitur; Aliquando enim ille subrogatus in locũ demortui, dicitur Vic. Prouinciæ, aliquando Vic. Prouin. in obliquo; & verè Vicariatus, proprius, siue potius est Officiũ Prouinciæ; quia datum Prouinciæ in remedium, & in vacantia. Prouincialis verò in recto, est solùm Minister electus ex vi Regulæ à tota Prouincia, vt proprius Superior, & caput illius; nullum ergo mirum, si hoc Statutum Gen. explicauit virtualiter hoc idem illis verbis, addendo, vt dixi, quod secundus Vicarius electus non dicetur Vicarius Vicarij, sed Ministri Gen.: Nulla enim datur vera successio in officijs aduentitijs, & datis in supplementũ, sed benè in proprijs, & concessis à Regula. Non igitur potest propriè dici, Vic. Gen. est Vic. Gen., in recto, sed benè in obliquo; sed propriùs est Vic. Ordinis, quia Ordini concessum in supplementum, & ab ordine institutum vi suarum legum: Qui quidẽ Casus alias occurrit, præsertim tempore P. Gen. de Senis, post promotionem ipsius ad Episcopatum Visensem; Primus nanq; Vic. Gener. fuit P. Iouer, secundus P. Enriquez: & hoc item tempore P. Maneri, cui successit in Vicarium Gen. primò P. Perez, secũdò P. Robles, & certè hoc notat *P. San-*

 ctor.

*ctor.in Commen.cap.8.Statut.*34. qui refert difficultatē motam ann.1632.circa secundam electionem; An videlicèt ad illā potuerint Vocales legitimè descendere inconsulta Sede Apostolica? Vide ibi; quia curiosa, &c.

61 Non tamen sufficienter concludit idē P.Sanctor. in pag.622. sic. Nec valet paritas de Capitulo sede vacante, quod amoto, vel decedente Vicario, potest alium eligere; quia Capitulum sede vacāte, succedit Episcopo in Iuribus, & sic Vicarius, qui constituitur est Vicarius Capituli, non Episcopi demortui; at hæc, vel illa Familia non succedit Ministro Gen.: neq; Vicarius, qui eligitur est Vicarius Familiæ, aut Religionis, sed Vicarius mortui Generalis, vndè cantari iubet Religio, *Vt nobis reddat orphanis tanti Patris Vicarium:* Quia, vt postéa in fine subiungit, tacitè est Vicarius Familiæ idē compromittentis: & in Statut. 56. asserit, quod Commissarius relictus in Prouincia mortuo Ministro extra eam eiusdem Superior ordinarius ex Delegato, cum gubernat non nomine Prouincialis, sed Capituli Generalis, ex quo rectè concluditur contrarietas in eo.

62 Quartò obseruo obiter, quod eligendus est Vicarius à toto Definitorio iuxtà Statuta Generalia, & Prouincialia, approbata, ex quo expresè apparet, quod Capitula Prouincialia adhuc habent plenariam authoritatem condēdi Statuta circa hanc materiam electionis Vicarij; & præcipuè quicquid secundū Deum melius videbitur expedire, & pro fęliciori Prouinciæ gubernio.

64 Quinto

63 Sed melius,& diligentiùs est hæc materia Vicarij enucleanda, præmissa tamen omnimoda reuerentia prædicto Statuto Romano ann. 1651. & obseruantia plena eidem P. Sanctorio; à simili certè explicando meam sententiam, in confirmationem mei dicti antecedentis; quod scilicèt conuenientiùs Prouinciæ Vicarius sit appellandus, quam Ministri; non enim faciliter admitto paritatis negationem ipsius Patris de Capitulo sede vacante, peroptimè si quidem meo videri currit eadem paritas de illo Vicario, ac de nostro post mortem Ministri, & sic ergo explico meum assertum ex Iure Ciuili, Canonico, Concilijs, & ex Communi Patrum sententia, prout referunt PP. Diana par. 12. Miscell. resol. prima; & Cottonius lib. 3. controu. 9. cap. 1.

Dubitant ibi isti Doctores, an Pontifex dici possit Christi successor, an Vicarius? Hoc iacto fundamento: Successor propriè dicitur, qui alteri, officio suo perfuncto, substituitur absque dependentia ab ipso suo antecessore, Christus autem non est perfunctus capitis munere in Ecclesia post eius mortem, sed est Sacerdos in æternum; debet ergò potiùs dici Christi Vicarius, quia vices illius gerendas ab ipso continuò accipit tamquam illius subditus: quæ quidem significatio habetur apud Baldum consil. 353. num. 2. l. 1. Becanum, & alios multos. Et proindè in Conc. Florent. sic legitur. Definimus Pontificem Romanum successorem esse

 D. Petri

Digitized by Google

D. Petri Apostolorum Principis, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiæ caput, & ideo hoc nomen, Vicarius duplicem habet sensum. Interdum inferioritatem, & dependentiam annotans, interdum solam, & meram successionem in officio, cum æqualitate potestatis importans. Primum infertur ex Iure Ciuili Cod. de offic. Vicarij, & Canonico. extrà. eodem tit. Secundum ex Tullio orat. 5. & 6. in Verr. his verbis, *succedam ego ipse Vicarius muneri suo, &c.*

An verò possit etiam dici verè Vicarius D. Petri Pontifex Max., negant ipsimet Doctores in proprio suo significato, quia Pontifex est æqualis, non inferior D. Petro; nec recipit ab eo potestatem, sed à Christo. Proindè Card. Baronius, & Bellarminus, impropriam censent huiusmodi locutionem, & tamen potest etiam dici sine improprietate, nàm apud Latinæ linguæ Professores, Vicarij nomen non semper dependentiam infert, sed sæpè coincidit cum nomine successoris, & significat eum, qui loco alterius substituitur, & vices eius vtcunque subit, & supplet. Vide citatum Dianam, quia plura circa hoc congessit.

Modò ad rem nostram accedendo, dico quod propriè Vicarij nostri, nec sunt verè successores Ministrorum ex allata doctrina, nec minus Vicarij eorum, sed potiùs, & propriùs Vicarij Capitulorum, quandoquidem, sicut Capitulum, sede vacante, in Cathedralibus succedit Episcopo in iuribus, & Vicarius deputa-

tus

tus habet ab eodem iurisdictionem, & dicitur Vicarius Capit. sic debemus arguere de nostris; qui verè, & omninò habent authoritaté à Capitulis,& non à Ministris defunctis, cum ab eisdem toties, & quoties opus sit prouidentur, nec minus eisdem succedunt propriè, nec eorum sunt successores, quia non habent eamdem pœnitus iurisdictionem,etsi respectu gubernij necessarij in subditos plenam possideant. Et proindè sunt appellandi Vicarij Prouinciarum,vel Ordinis, siuè potiùs Capitulorum, & quia Prouincia, Ordo, vel Capitulum succedit Ministris; & quia ab eisdem, & ab eorum authoritate dependent; abeisque instituuntur per Compromissarios. Ministri verò, qui succedunt per electionem debent dici veri successores, quia eadem prorsus fruuntur potestate, prout sæpè sæpius vtuntur Statuta nostra huiusmodi appellationibus, & præsertim Stat. Assisien. ann. 1547. appellans Ministrum successorem alterius Ministri, quia officio functo vno Ministro substituitur alter absque vlla dependentia à primo; nec accipit ab ipso suas vices gerendas tãquam eius subditus: non ergo benè conclusit, saltem ex hac consideratione P. Sanctorius. Etsi deindè humillimè sistam ante decretum citatum Capituli Romani, & venerer eius dictum, ac doctrinæ eiusdem Patris me inclinem; referendo potiùs ergo hoc asserui,quam opponendo; nil enim officit quod canitur in Antiphona: *Plange turba paupercula,&c.* ibi .n. loquitur de Vicario impropriè.

 64 Quin-

64 Quinto confirmat præſidentiam, & votum paſſiuum, & actiuum, caſu quo non eſſet de Definitorio; En etenim, quod diuerſa eſt præſidentia à voto: poſſet namque præſidere ſine voto, niſi ei ſpecialiter eſſet conceſſum, eo modo, quo dicitur de Commiſſario Viſitatore, qui, etſi habeat omnimodam authoritatem in Prouincia, non tamen habet votum à iure, niſi eidem ſit ſpecialiter demandatum, & conceſſum. 65. Quæ quidem præſidentia nullam omninò ſuperioritatem habet, nec à Religione, nec à Compromiſſo, neque ab aliquo alio iure, ſed ſolum conceditur, quod conuocet Definitorium, electioni præſideat, ſuffragetur, & circà hanc functionem præcisè, poſſit via etiam coercitiua Vocales cogere ad concurrendum, & ratio eſt, quia, cui conceditur finis, conceduntur media ad finem; & commiſſa cauſa, committuntur ea, quæ ſpectant ad cauſam. 66. Cæterum nullus alius Frater tenetur eidem in alijs obedire: In alijs enim actibus Communitatis, Chori, Refectorij, &c. non præſidebit, ſed ſuo loco incedet, ſicut cæteri, nullam inquam iuriſdictionem habet, niſi in linea electionis celebrandæ Vicarij, vt conſtat ex omnibus Statutis Religionis noſtræ, & ex doctrina communi Doctorum, tum noſtræ, tum aliarum Religionum, & ipſa ratione dictante; quod ideò præcipitur illicò prouiſio Superioris, quia ipſe non eſt Superior; quare videant, qui & præſidere vbique, & alia efficere,

præſu-

præſumant extrà ſuam ſpheram actiuitatis, parum; aut nihil verſati in his, quæ prætendunt.

IVs quintumdecimum. Et tandem pro coronide Iurium totius Religionis, quæ hucuſque exſcripſimus ad litteram, videamus, quid habetur in Conſtitutionibus proprijs Reformatorum in c. 8. num. 38. æditis in Cap. Generali 1639. & in Congregatione itidem Generali 1642. acceptatis, & admiſſis ab ipſis Patribus Reformatis, & (vt diſcuſsè concludit *P. Sanctor. in cap. 28. de pœnis §. Ad tertium,*) à Pontefice Vrbano 8. approbatis, & confirmatis in ſuo Breui: *Alias pro Congregatione Generali ann.* 1642. Sic ergo ibidem legitur ad litteram. *Morendo il Miniſtro nella Prouincia, il Superiore del Conuento, doue ſarà morto, inſieme col Segretario del medemo Miniſtro, piglino tutte le ſcritture, e ſigilli della Prouincia, e li portino al primo Padre di eſſa, quale ſenza dimora conuocarà il Definitorio, e farà l'elettione del Vicario Prouinciale, in cui hauerà voto attiuo, e paſſiuo, conſultato prima il Generale, ſe ſarà nel ſpatio di tre giornate, altrimente non, ma ſi proceda all'elettione, ſenza aſpettare riſpoſta alcuna; e morendo fuori di Prouincia la gouerni il Commiſſario laſciato ſino à nuou'ordine del Superiore Generale, &c.*

67 Ex quo Statuto multum diminutam habemus materiam Vicarij Prouincialis, niſi concedamus talem eſſe, quia in cæteris recurritur ad ius commune

Reli-

Religionis, & Statuta Generalia Ordinis; verùm saltem hoc est obseruandum sicco pede, quod in isto non disponitur, nec de præcedentia, nec de duratione vlla, nec minus consequenter de priuilegio aliquo. 68. De præcedentia, non miror, quia non est inclusus Vicarius in Breui Apostolico Vrbani 8., de præcedentijs; & ideò nulla debetur eidem; De duratione non tractat, quia supponit electionem noui Ministri quàmprimùm celebrandam. 69. Nec est recurrendum circa hoc ad Statutum Generale, quod si permittit durationem ad biennium ad arbitrium Generalis, hoc est potiùs pro Obseruantia, quæ in dies, hoc solum intendit, & cupit, in recognitionem Patrum emeritorum, quod non est dicendum de Reformatis, qui simpliciter anhelant remunerationem æternam, & celeriorem prouisionem, ne dicam subitam, Superioris eligendi à tota Prouincia, & à Capitulo Prouinciali: iuxta Statuta PP. Reformatorum; infra,

70. Indubitatum est enim, quod electus à Prouincia erit simpliciter dignior, remotiorque ab humanis affectibus, Vicario ipso à solo Definitorio prouiso; quod quidem argumentum potest confirmari ex illa prouisione, quam addit prædictum Statutum; quando moritur Minister extrà Prouinciam; Mandat enim, quod gubernet solus Commissarius relictus, nec Commissarius, vsque dum arbitrium Generalis appareat, disponat de nouo Capitulo. 71. Neque est dicendum,

quod

quod similiter dictus Commissarius potest durare per biennium, vti Vicarius, nàm hoc non dicit, nec nos possumus hoc extendere: etsi non ordinat electionem Vicarij, sicut quando moritur in Prouincia Minister, hoc est, quia iàm est sufficienter prouisa Prouincia de suo necessario, & opportuno regimine, ac sufficienti Superiore; A primo ergo ad vltimum nullo modo est concedenda duratio longa Vicarij, vt patet ex dictis.

72 Quibus omnibus sic digestis euidentur satis videtur concludendum ad casus nostri perfectam intelligentiam, quatenus omni æuo fuerit semper mos, & vsus in toto Ordine, quàmcitiùs celebrandi Capitula, tùm Generalia, quàm Prouincialia in Vacantijs prouisa Religione, & Prouincia prò illo intermedio tempore Officiali, supplente vices Superioris principalis ex Regula, & præsertim ex nostris Annalibus constat sic fuisse semper obseruatum de Vicarijs Generalibus ab anno 1238. vsque ad ann. 1614. Mortuo etenim Ministro Generali Alberto de Pisa sub festo Natiuitatis B. V., Papa Gregorius IX. in festo omnium Sanctorum proximè sequenti, in nouum Generalem totius Ordinis, (nondum sic diffusè dilatati, & proindè neque difficilis conuocatio Vocalium pro Capitulo) elegit P. Haimonem, vt sic quàmprimùm prouideretur de vero successore S. P. N. Francisci, prout præcipit ipse Pontifex ad Cęlum dolenter exclamare hac Antiphona.

phona. *Plange Turba paupercula, ad Patrem clama Pauperum, hoc lugubre suspirium, Pater Francisce, suscipe, & prode Christi Stigmata, lateris, pedum, manuum, vt nobis reddat Orphanis, tanti Patris Vicarium.*

Et successiuè ann. 1274. per promotionem Seraphici Cardinalis Bonauenturæ Sancti, viduata Religio habuit eundem Prælatum vsque ad noui Capituli Generalis celebrationem, Vicarium, & Vicerectorem.

Item ann. 1278. per alteram promotionem Card. Hieronymi Eschij vsque ad 1279.

Et ne ann. 1284. fluctuaret Institutum per decessum, & obitum Generalis Ministri Bonagratiæ, substitutus fuit P. Gulielmus de Falcario iàm tunc Vicarius Generalis, qui nihilominus ann. sequenti 1285. Capitulo præfuit Generali in electione noui Ministri Generalis. Et in alijs Casibus eiusdem rationis, fuerunt instituti alij Vicarij à Pontificibus, & à Religione, scilicet P. Matthæus Aquaspartanus, P. Raymundus Gaufridi, P. Io: de Muro, P. Gulielmus Farinerius, & P. Ludouicus Donatus, qui omnes, alijq; permulti defunctorũ, & promotorum Ministrorũ vices obierunt, conuocatis quàmcitiùs secundum Ordinis Statuta, & Pontificias Constitutiones, Patribus à Regula nostra Decretis, ad Comitia Generalia breui celebranda, vsque ad ann. 1517., postquam consequenter fuit dispositum de Vicarijs in Statutis Salmantinis, &

Valli-

Vallisoletanis, & alijs circa eorum priuilegia, eò quia ante ann. 1517., vel non excedebant annum, vel ad biennium non perueniebant.

Dicendorum Gnomones.

SEd modò his non obstantibus, expendendum videtur, quod nos magis vrget, pro maiori firmitate doctrinæ disputatæ pro institutione Ministri, & ad excludendam quamcunque obiectionem possibilem in subiecta materia, & imaginabilem; quod sz. Ordo noster diuersimodè, vt infrà notabitur, vsus est, hoc titulo *Vicarij*. 1. Primò namq; vt dictum est, in vacantijs Prælatorum Religionis: Secundò, specialiter post institutos primos Obseruantiæ Patres, siue de Familia, ab anno scilicet 1438. Hi etenim in tantùm dicebantur Vicarij hac præcipua ratione, & motiuo, in quantùm voluerint deriuatam habere authoritatem à Ministris, & corpus totius nostræ Fraternitatis vero Capiti, & Successori Seraphici Patris adhærere, sub illius obedientia viuere, nulloque modo totaliter ab Ordine Seraphico recedere: Cæterùm in omnibus, & per omnia cedebant, & succedebant, in locum Ministrorum, tum Generalium, tum Prouincialium, respectiuè, & plenissimè, immò absoluta pollebant facultate in Obseruantes, qua prædicti Ministri in alios totius Ordinis Religiosos nō Obseruantes:

& ex

& ex multis de hoc expositionibus Apostolicis, vnā specialem Pij secundi ann. 1464. refero, cum multi de Obseruantibus obloquerentur, & suæ Regulæ transgressores nuncuparent, quippè qui, non Ministris, vt Instituti formula præscribit, his verbis Cap. 8. *Vniuersi Fratres vnum de Fratribus istius Religionis teneantur semper habere Generalem Ministrum, & seruum totius Fraternitatis, & ei teneantur firmiter obedire, &c.* 2. *Et cap. 10. Vnde firmiter præcipio eis, vt obediant suis Ministris Prouincialibus in omnibus, &c.* Non Ministris (inquam,) sed Vicarijs, quorum neque quidem nomen in Regula legebatur, obtemperarent; sic inter alia declarat in duabus Bullis de hac re æditis, prima ad ipsos Fratres; secunda Regi Galliæ directis.

Cùm itaque nuper accepérimus, fuisse aliquandò nonnullos, qui dubium dicerent, vtrùm vos, qui in professione Regulæ vestræ videmini obligati viuere sub obedientia Ministrorum Ordinis, iuxtà ipsius Regulæ à B. Francisco æditæ litteram, cum nunc ex concessione, & determinatione Apostolica, præsertim fel. recor. Eugenij IV. & Nicolai V. Romanorum Pontificum, & nostra, vestros Superiores Vicarios appelletis, & non Ministros, Regulæ ipsius mandatum adimpleatis, an potius, præter illam agentes, grauiter, & contrà votum professionis, præsertim obedientiæ, delinquatis. Vndè factum sit, in conscientijs aliquorum ex vestris propterea scrupulus suboriatur, ex eorum sententia, qui

Aposto-

Apostolicas præfatas determinationes ad plenum non intelligunt; Volentes super huiusmodi ambiguitate, & c. authoritate Apostolica, & ex certa scientia nostra, interpretamur, & declaramus, quod, cum Sedes præfata Vestræ Familiæ de Obseruantia post Generalem totius Ordinis Ministrum, Generales, & Prouinciales Vicarios, Ministrorum loco, certis, pijs, & sanctis respectibus esse voluerit, & decreuerit; Vicarij ipsi, qui vobis præsunt, & quibus vos ex debito professionis vestræ obeditis, veri, & indubitati Ministri, veri, & tales, quales B. Franciscus, & Deus, fore intendebat, sunt, & perpetuò erunt, quoad vsque Sedes Apostolica, in cuius arbitrio consistit aliud alio tunc respectu ordinare, statuerit, differentes à prædictis solo nomine, & id ex præmissa determinatione Apostolica, quam, & nos ipsi confirmamus, & approbamus. Vosque, qui eisdem Vicarijs obeditis, &c. Regulæ vestræ plenè, & integrè satisfacitis, plenèque & integrè satisfacere decernimus, & declaramus, non obstantibus &c.

Et in Breui ad Regem Galliæ; sic breuiter se expedit in hoc, dicens: *Prælati Obseruantes quamuis non Ministri, sed Vicarij nuncupentur, in nomine tamen tantum, non autem re, differunt à Ministris, neque fuisset par, cum, & Prælati Conuentuales appellentur Ministri, duos in eadem Prouincia Prælatos Conuentualium, scilicet, & Obseruantum, Ministros nuncupari, sed æquius fuit, eos diuersis nominibus appellari, &c.*

&c. Nec fides est danda aliquibus, &c. Nam Vicarios pro Ministris datos esse Obseruantibus patet sufficienter, &c.

3 Et sic prædicto anno 1438. primus Vicarius Generalis in Italia de mandato Eugenij IV. institutus, fuit B. & S. Bernardinus Senensis, qui per quinquennium, Obseruantiæ familiam rexit, Et post illum, idem Pontifex, & viuæ vocis Oraculo, & per litteras Apostolicas, Ministro Generali de Rusconibus præcepit, vt ipsis Obseruantibus, (diuisa Obseruantia in Cismontanã, & Vltramõtanam, Familias, & electis duobus Vicarijs Generalibus in illis) faueret, primamque Familiam B. Ioanni à Capistrano, secundam Ioanni Mamberto, committeret, quod quidem promptè exequutum est, & expeditè à Ministro Generali Antonio, & à Pontifice libentissimè duobus Breuibus confirmatum; quibus sic perfectis, inter cætera hæ, quæ sequuntur fuerunt præscriptæ formæ electionis eorum, & Generalium, & Prouincialium.

Et primò, quod Vicarij Gen., & Prouin. essent triennales, Gen. quidem ad triennium certum, Prouinciales verò cum aliqua conditione, nec vltrà triennium Vicariatus protraheretur omninò, talisque esset forma eligendi ipsos, prout in Breui Eugeniano apparet. *Ordinamus, vt deinceps Vicarius Generalis propè finem triennij, ex quo electus fuerat, possit, & debeat conuocare Vicarios, & Discretos Prouinciarum, & ante finem ipsius*

ipsius triennij, Capitulariter congregari facere, qui sic congregati facultatem habeant eligendi, & eligere sint adstricti vnum Religiosum eiusdem Ordinis in eorum similem Vicarium Generalem, &c. Cuius electionem quàmprimùm commodè fieri poterit, Minister Generalis infra triduum, teneatur confirmare, concedendo, & committendo plenariè suas vices, dando eis scilicet, liberam authoritatem, & potestatem, & omnimodam facultatem suam super omnes, & singulos Fratres de Obseruantia, &c. faciendi, &c. Et quæ ipse Minister Generalis facere posset, si præsentialiter interesset, &c.

Posteà in fine Bullæ, sic addit. *Interim verò dum fuerit confirmatus Vicarius Prouincialis, in cuius Prouincia contigerit fieri huiusmodi electio, exerceat officium Vicarij Generalis, &c.*

Item, si Vicarius Generalis infrà triennium ex hac luce migrauerit, Vicarius Prouincialis, in cuius Prouincia mori contigerit, nunciet quantociùs poterit alijs Vicarijs, & *de consilio, & consensu duorum proximorum Vicariorum, terminet locum, & tempus, & conuocet qui fuerint conuocandi, pro successoris Vicarij electione celebranda, quo vacationis tempore Vicarius ipse, in cuius Prouincia obijt prædictus Vicarius Generalis, authoritate Sedis Apostolicæ exerceat Officium Vicariatus, cum plena potestate præmissa, &c.* Quod quidem est etiam obseruandum ex Bulla Iulij II. ann. 1508. etiam si moreretur ipsemet Vicarius iàm dictus præ-

fatæ Prouinciæ, in qua defunctus est Vicarius Generalis, & alius secundus Vicarius, & tertius, & quartus, vt ita dicam, moreretur, alterque eligeretur, vsque ad noui Vicarij Generalis electionem, ista nanque successio in Vicarijs, si casus occurrerit, fuit declarata ab ipso Iulio secundo, vt patet ex Annalib. P. Vuadingi.

4. Anno dein. 1455. in articulis B. Iacobi de Marchia, sic erat recordatum, scilicet, quod si Vicarius Generalis intrà tempus Officij sui moreretur, hoc est intra triennium sui muneris, tunc Vicarius illius Prouinciæ, in qua mori contigerit, gerat Commissariatus Officium, vsque ad futurum Capitulum Generale Obseruantum, & alterius electionem successoris quãprimùm celebrandam. Et sic fuit multotiùs practicatùm ab Obseruantibus, & præsertim ann. 1451. tempore secundi Vicariatus Capistranensis, quando à Nicolao V. ad Federici Imperatoris instantiam, vltrà Montes destinatus, B. Marcum de Bononia suum reliquit Commissarium, siue Vice Vicarium Generalem prò tota Obseruantia. Item. ann. 1468. defuncto P. Io: Baptista à Leuanto sui Vicariatus Officio anno secundo, eidem siquidem successit in Commissarij munere, Apostolica authoritate P. Iacobus à Corneto Romanæ Prouinciæ Vicario Prouinciali, & secundum Ordinis Statuta, & in sequenti festo Pentecostes celiòbratum Capitulum Generale, electusque in illo, terte-

P. Mar-

P. Marcus de Bononia Vicarius Generalis.

Et vltimò præſertim hoc idem euenit ann. 1513. defuncto quippè P. Thimoteo Lucenſe Vicario Generali Obſeruantum Familiæ, Commiſſariatus Officio ſucceſſit P. Bartholomæus Ptolomæus Senenſis, qui rexit vſque ad Iunij menſem anni ſequentis, qui poſtea Capitulum Generale conuocauit, & ſucceſſorem prædicti P. Thimotæi elegerunt P. Chriſtophorum Foroliuienſem in Curia Romana Commiſſarium, & vltimum Vicarium Obſeruantiæ: Et hęc ſunt iura PP. Obſeruantum ante ann. 1513.

5 Ex qua declaratione, & decretis nonnulla ſeligimus notanda. Et primò, quod Vicarij, ad rem noſtram, ſunt veluti in duplici ſpecie; alij quippè, vt diximus primo loco ſuffecti pro diuerſis opportunitatibus, & cauſis occurrentibus in Ordine noſtro in locum Miniſtrorum Prouincialium, ſiuè per mortem, renunciationem, promotionem, depoſitionem, ægritudinem, & per abſentiam, ſimiliaque impedimenta, vel item quia. Sedi ſeruiunt Apoſtolicæ in vrgentioribus, vel tandem dati in adiutorium Superioribus maioribus, vt aliquandò contingit in Religione. Alij verò, qui propriè loco Miniſtrorum Prouincialium ſubrogantur, & in tantum dicuntur Vicarij, in quantum ſunt ſubordinati eiſdem Miniſtris, non reſpectu authoritatis, quam habent à Iure, & Pontifi-

ce, ſed reſpectu certæ dependentiæ ad illos, quoad confirmationem, & ad euitandam deformitatem in Religione, ſi darentur in Ordine vno, aut Prouincijs, plura Capita, & æquè principalia; Cœterum, vt ex declaratione patet, differunt puro nomine, ſed non re; Et ideò differunt ſpecie, ſicut Miniſter, & eius Vicarius ab ipſo, vel Definitorio ſolummodò inſtitutus.

6 Diuerſa ſi quidem adhuc ſpecie eſt electio vtriuſque: Primi enim eliguntur per Cōpromiſſum à ſolo Definitorio, vel alio modo prouiſo à lege, & electione noua, & ad inuenta à Religione, pro ſubueniendis Prouincijs in vacantijs. Secundi verò eliguntur à tota Prouincia, vel Ordine, & ab vniuerſitate Prouinciali electione communi, & præſcripta *in C. Quia propter, de electione, & Sac. Conc. Trid.* cum ſuis ſolemnitatibus, & ritibus, ac conſequenter confirmatione.

7 Secundò, notandum, quòd modus iſte vocandi Vicarios, qui tamen erant veri Prouinciales in recto, fuit, ne dum in prædictis annis iàm relatis, ſed poſtmodum fuerunt adhuc in vſu poſt annum 1517. apud Religioſiſſimos PP. Capucinos, & nos Reformatos tempore Gregorij Decimi quinti, quando inſtituit noſtros Vicarios Generales, ſiuè Vicarium Generalem pro Ciſmontana Familia, & Prouinciales,

mutando

mutando nomen Custodis in Vicarium : & apud PP. Conuentuales, vocando suos Superiores Magistros, & si posteà temporis successu, tam ipsi, quàm PP. Capucini, obtinuerint vocari Ministro, rationabiliter, nec ne, iudicent alij; hoc vnum scio, quod apud me summoperè vrget, an ex Regula, possint dari plures Ministri Generales sine vlla penitus subordinatione, prout semper voluit Obseruantia, cum sigillum Ordinis penes Cōnuentuales fuit, & quandiù clauum totius Ordinis moderati sunt; concludendo, quod sola Sedes Apostolica, in cuius arbitrio consistit, & Regula nostra, Religio, & quæcunque dispositio Regularis, hoc potest concedere vtrisque, vt spero concessum indubitatè.

8 Tertio notandum; quod tàm Vicarij Generales, quàm Prouinciales sunt triennales, & determinati ad tempus certum, sicut erat de Ministris, post Leonem X., & aliquo modo per hoc perpetui potentialiter, siuè virtualiter, quia ex natura rei erant tales, & quia erant eiusdem speciei cum Ministris Prouincialibus, ex Regula perpetuis.

9 Quartò, obseruo, quod electiones huiusmodi Vicariorum, tùm Generalium, tùm Prouincialium erant Canonicæ, & factæ ab vniuersitatibus respectiuè, & ideò verè Canonicæ; & differentes ab electionibus primorum Vicariorum, quę fiebant per Compromissum, & ab alijs Vocalibus, non præscriptis à Re-

gula, sed inuentis, & institutis à Capitulis Generalibus, tanquam Compromissarijs: quod quidem satis clarè apparet, quia habemus in Statutis omnibus, quod electores Ministrorum Generalium sunt sæpè, immò semper vocati Min. Prou., & Custodes tanquam ex Regula: Electores verò Vicariorum Generalium primæ speciei, scilicèt deputatorum in vacantijs, non sunt nisi illi, quibus specialiter conceditur votum in illis, videlicèt, Definitoribus, & alijs, secundum diuersa tempora; & quod Ministro, in cuius Prouincia mori contigebat Minister Generalis, vel eius Vicario Prouinciali, concedebatur votum tàm actiuum, quàm passiuum, quod non est dicendum, si esset electio secundum Regulam; ex ipsa nanque, & de iure, competit ipsis electio Ministri Generalis, sed non Vicarij, cum sit diuersa ratio, & non eiusdem speciei.

10 Quintò, obseruo item, quòd electiones, tùm Vicariorum Generalium, quàm Prouincialium de Obseruantia tanquàm verè Canonicæ, & factæ à tota Communitate, debebant confirmari à Ministris Generalibus, & Prouincialibus respectiuè; quod non est simpliciter necessarium in prouisionibus aliorum Vicariorum primæ speciei, vti dicemus clariùs.

11 Sextò; noto quantùm curæ sit apud nostram Religionem prouidere de necessario Sneriore, in quacunq; parua vacantia Superioris principalis, & in quacunque, vt ità dicam, morula habere, qui regat, &
gubernet

gubernet Ordinem, vel Prouinciam, quia intermedium illud temporis, quod est ab electione Vicarij Generalis, ad confirmationem eiusdem obtinendam à Ministro Generali Conuentuali, mandat, quod Vicarius ipse Prouincialis, qui præsedit electioni huiusmodi, regat, & gubernet illam Familiam vsquequò fuerit confirmatus Vicarius Generalis; Et insuper, tempore vacationis Vicarius ipse, in qua Prouincia decessit, authoritate Apostolica exerceat Officium Vicariatus Generalis cum plena potestate, vsque ad electionem successoris, &c. Ex quo patet, quòd non eligebantur noui Vicarij, sicùt modò, neque sub nomine Commissarij, infra illud tempus, sicùt postèa fuit practicatum, vt diximns suprà de anno 1455. de B. Iacobo à Marchia, de B. Marco de Bononia, Patre Iacobo Corneto, & P. Bernardino Ptolomæo, & alijs.

12 Septimò, noto, quod nuncupabantur Commissarij, qui regebant Obseruantiam pro illo temporis spatio, quo Vicarius Generalis nouiter electus, sed nondum confirmatus non regebat; vel cum electus erat absens à Capitulo, quousque aduenisset, vel tandem, vt diximus, vsquequo eligeretur nouus Vicarius post mortem antecessoris.

13 Quamobrem ex his omnibus manus nostræ certè quasi contrectant de indubitabili conclusione nostræ quæstionis: immò videtur concedendum, quod Statuta, & Constitutiones, modernæ, & recentiores,

de Vicarijs Prouincialibus, debent interpretationem magis recipere ab antiquis,ac item ab inueterata consuetudine,etiamsi verba recentiorum Statutorum possent esse dubia, & non certa, sicùt patet intuenti, litteramque, & sensum germanum consideranti; Quis enim potest iustè dubitare de illo Statuto, siuè sensu eiusdem, quando dicit. *At verò Capitulum pro Superiorum Generalium arbitrio anticipari poterit, vel prorogari, dummodò tempus, lege præscriptum, non excedatur?* Et quis potest adhuc obstinatè affirmare, tempus Vicarij huiusmodi debere esse nec tantum, nec quantum, præsertim inter Reformatos?

Libamina Iurium Communium.

ET tamen, vt semper magis, ac magis hæc veritas agitatæ quæstionis elucescat, & nobis, & posteris, indubitabilis perseueret, moueor adhuc hìc addere, & libare, quæ de iure communi circà subiectam materiam Vicariorum potest desiderari.

1 Vicarij igitur ethimologia sumitur à vice,quam gerit alicuius principalis in aliqua authoritate, & exercitio; sic est communis omnium Doctorum calculus loquentium de ista dictione, *Vicarius*. Et sic generaliter dicitur Vicarius, quia fungitur officio alicuius Superioris, & Prælati; Et diuersimodè appellantur in Iure tum Canonico, tum Ciuili: Dicuntur enim, &

Vicarij,

Vicarij, & Commissarij, Locumtenentes, Coadiutores, Delegati, Vice Rectores, Prominiſtri, Vicelegati, Proreges, &c.

2 In Religione verò noſtra; ſic deſcribitur, præſertim à Miranda tom.2. q.10. art.7. Vicarius Generalis Ordinis dicitur, & nuncupatur ille, qui ex decreto, & generali Conſtitutione totius Ordinis, & non ex Regula, ſufficitur, & ſubrogatur, in locum præcedentis Generalis Miniſtri defuncti, impediti, aut verò forſan depoſiti, ſiuè priuati. 3 Cuius quidem Vicarij Generalis iuriſdictio, non proindè delegata, ſed ordinaria cenſenda eſt, atque ordinariam iuriſdictionem habet, nàm Bartolus, & alij, ex quadam Gloſa in l.2. C. de Officio eius, qui vices alterius gerit: affirmanter dicunt eiuſmodi iuriſdictionem eſſe ordinariam, & non delegatam, Delegatus nanque dicitur, cui iudex, & ordinariam iuriſdictionem habens, aliquam cauſam cōmittit, eumdē ſufficiendo, & ſubrogando, loco ſui ipſius, & vt vices eius gerat: At ordinarius ille eſt, cui non ab homine, ſed à iure poteſtas, & iuriſdictio ad aliquod munus peragendum eſt conceſſa; quo fit, vt dictus Vícar. Gener. Ordinis pro tempore, quo eius durat officium, à iure noſtrarum Conſtitutionem ſibi conceſſum, ordinarius ſit dicendus, & non delegatus.

4 Iſti Vicarij de iure communi, & ſi dicantur ſuffecti in totum, in defuncti principalis locum, quo caſu omnia poſſunt, vt ipſe principalis, intelligitur hoc tamen

men in ijs, quæ sunt iustitiæ, & necessitatis, non autem gratiæ. Menochius inter alios, cons. 52. num. 75.

5 Idemque habetur in iure Canonico; quod Vicarius corruscat radijs Episcopalibus, in iurisdictionalibus tantùm; quia corruscat in ijs, quæ sibi competunt, vt Vicario, videlicet, in iurisdictione duntaxat, & non in alio, & etiam in hoc sine præiudicio tertij. Menoch. cons. 257. num. 81.

6 Et Vicariatus, vt sic, præcisè, de iure communi, non venit, tanquam per se, & propriè dignitas, etsi habet (vt conceditur) erit priuilegium; nec minus in nostro proposito, videtur propriè dignitas Religionis, vel saltem eget declaratione, an sit talis, prout est Vicariatus; aut distinguendum est de Vicariatus duplici specie, iàm relata; immò addit Menoch. cons. 52. nu. 126., quod Vicario ab extrà, & ex accidenti, competit dignitas, quæ potiùs dicitur officium; In iure siquidem sæpè dignitas pro Officio sumitur, etiamsi eidem possit tota competere definitio dignitatis, eo quia pro temporis necessitate, suæ Ecclesiæ Viduatæ constituitur ad eidem seruiendum, ne destituatur in necessarijs, ex Alberico in suo Dictio. Verbo, Vicarij appellatione.

7 Item officium, vt sic, de sui natura, & secundum communem consuetudinem, non est perpetuum, sed temporale, & non excedit intermedium tempus à vacantia principalis dignitatis, vsque ad nouam successoris prouisionem, vel electionem. l. neminem C. de suscept. lib. 10.

8 Di-

8 Dignitas non moritur, immò mori non potest, & per consequens dicitur perpetua, inquit Tusch. verbo dignitas. concl. 420. num. 1. Et sic licèt Papa moriatur, tamen Papatus non moritur, & est perpetuus, & perennis, sic & Rex, & Imperator. Et sic ad rem nostram, Prælati nostri secundum Regulam instituti, vti sunt præsertim Ministri Generales, & Prouinciales; Quod quidem non potest dici de Vicarijs electis in remedium: Electo enim Ministro post mortem antecessoris, spirat eius officium, nec vllo modò durat Vicarius, cum sit electus, inquam, ad duntaxat intermediũ intercedens à morte vnius ad electionẽ alterius, quod ordinariè erit mod cũ, & solummodò permissiuè protractùm aliquandò, & tamen vnquam moritur Ministratus, etiamsi determinatus ad sexennium, vel triennium; Et ideò saltem post an. 1517., potentialiter perpetuus ex natura rei, & ex Regula, contra dictum P. Sanctorij in suis Commen. stat. 1. c. 8.

9 Vicarium alicuius deberi honorari, vt ipse principalis, habemus in iure communi, sed hoc verificatur, dicit Bartholus, in l. filius ff. de legibus, & alij apud Menoch. cons. 52. num. 114. 115. quando ab eodem, & eodem modo, quò principalis eligitur, puta ab vniuersitate, Collegio, & Communitate, & quando habet easdem qualitates iure suo, quas habet principalis, vt sic; aliàs non gaudet eisdem priuilegijs erant Vicarij Obseruantum.

10 Vi-

10 Vicarijs tantùm ſecundariò, & ex commiſſione legis, Capituli, vel Statutorum, &c. competit iuriſdictio; Miniſtris verò Prouincialibus ineſt ipſis, & principaliter, & naturaliter, vt ſic: Et primis competit de iure ſpeciali, & priuilegio; ſecundis verò de iure ordinario, & per ſe, propriè, & ſecundùm quod ipſum.

11 Vicariorum huiuſmodi, alij ſunt Generales, Prouinciales alij; alij ordinarij, alij delegati, aliqui ſunt Prælati, aliqui verò non: Et exempla de omnibus habemus paſſim in monumentis Seraphicis, & ideò ne præter intentum proijciamus verba, ſolummodo tangam, quæ ad veram nos conducunt intelligentiam.

12 Immò noto; quod prorſus idem eſt philoſophandum de Commiſſarijs in Religione noſtra, quia indiſcriminatim vtitur Ordo noſter his terminis, & nominibus, *Commiſſarius, & Vicarius*, & ſæpiſſimè, immò ſemper idem omninò ſonant, & oſtendunt; quare ad euitandã in his confuſionem, 13 & æquiuocationem, eſt ſatis laudandum, quod fuit decretum in vltimo Capitulo Romano an. 1651. c. 6. §. 1. nu. 1. *Commiſſarij Generales delegati à Miniſtro Generali, vt in ſua abſentia regant aliquas Prouincias, ſeù integram Familiam Ciſmontanam, vel Vltramontanam, non nominentur deinceps Vicarij Generales, ſicut hactenus factum eſt, ſed Commiſſarij Generales delegati, qualiter ipſos nominat Leo X. in ſua Conſtitutione*

Apoſto-

Apostolica. Et ideò non parùm miratus sum, quomodo vltimi Vicarij Generales Obseruantiæ, & Reformatorum, in vltimo discessu ab Italia Reuerendiss. P. Ministri Generalis Hispaniam versus, intitulati sint Vicarij, & non Commissarij, nisi forsan diceremus, sic fuisse nunciatos à Summo Pontifice, à quo talem titulum petierunt, ad differentiam Commissariorum relictorum à P. Ministro Generali.

14 Sequitur ergò Statutum sic: *Similiter Prælati, qui in Prouincijs instituuntur, vt in absentia Ministrorum Prouinciam regant, non sunt appellandi Vicarij Prouinciales, sed Commissarij Prouinciæ, vt in Familia Vltramontana obseruatur.*

15 Vicarij igitur Generales Ordinis sunt, qui per electionem substituunt tempus Ministri Generalis, qui vacauit. Vice Commissarij Generales Familiæ sunt, qui per electionem gubernant Familiam per vacantiam Commissarij Generalis. Vic. Prouin. intitulantur, qui per electionem gerunt Vices Ministri Prouincialis, qui vacauit: Vbi est diligenter obseruanda differentia horum Vicariorum Generalium, & Prouincialium: De illis nanque dicit, quod Vicarij Generales sunt, qui substituunt tempus Ministri Generalis; de istis non sic, sed qui vices gerunt Ministri Prouincialis: Facit enim multùm per omnem modum ad nostrum casum, probando quod nullum est determinatum tempus Vicarijs Prouincialibus, sicuti Generalibus. Obserua igitur benè hoc metaphisice.

16 Vi-

16 Vicarij nomen tandem duplicem habet sensum, vt dictum est supra num. 61. aliquando enim Inferioritatem, & dependentiam significat, interdum solam successionem in officio cum æqualitate potestatis; & vterque probatur tùm in Iure Ciuili, tùm Canonico.

17 Duplex electio in Religione: Electiua prima; non electiua secunda: Illa est, quæ fit iuxtà præscriptum *in c. quia propter: de electione.* Et Sacri Concilij Trid. 18 Et ista eget confirmatione Superioris, aliter erit nulla, quia, per confirmationẽ contrahitur coniugium spirituale, & vinculum indissolubile, quod est ius acquisitum perfectum; & huiusmodi non potest fieri nisi à Communitate, Capitulo, Collegio, Religione, & Prouincia, respectiuè, quia per se est Prælatura; & sic duo sunt necessaria copulatiuè in huiusmodi Prælaturis; quod videlicet prouideantur per electionem, quam sequatur confirmatio: & secundò: quod talis electio procedat à Capitulo Prouinciali, vel Collegio &c. Non electiua verò est illa, quæ non obseruata in omnibus prædicta forma, etiamsi aliquo modo comitetur illam electio Canonica, siue potiùs secreta à Compromissarijs, quibus per Statutum facta est deuolutio talis prouisionis, & hæc proindè non indiget confirmatione, sicut prima.

19 Prouisio igitur duplex datur, solemnis, & non solemnis. Primà; fit quando ille, cui suffragatur ius eligendi, etiam ius confirmandi, suffragatur. Et hoc du-

pliciter

plicitèr poteſt eſſe iuxtà communem Doctorum ſententiam; Nàm aut in eadem perſonà, hæ duæ poteſtates eligendi, & confirmandi concurrunt eodem Iure, & officio, quoquomodo hoc ſit, ſcilicèt, vel iure deuoluto, vel ordinario; aut diuerſo iure, concurrunt, & officio. Exempli gratia. Prouincialis cum Definitorio habet authoritatem confirmandi Guardianos ab ipſis electos, quia de Iure communi, ſiuè deuoluto ex vi Generalium Conſtitutionum eiſdem prædicta celebrandi Guardianorum electio competit, & ſic patet, quod poteſtas eligendi, & poteſtas confirmandi, concurrunt in eodem Definitorio, eodem Iure, & Officio. Aut ſecūdo; ſicut ſi Generalis fungeretur officio Compromiſſarij in aliquo Capitulo congregato ad electionem Prouincialis celebrandam; tunc enim duæ poteſtates prædictæ eligendi, & confirmandi concurrunt quidem in vna, eademque perſona, ſed diuerſo iure, ſeù Officio, quia eligendi facultatem habet, vt Compromiſſarius, confirmandi verò, vt Generalis.

Prouiſio ſecunda non ſolemnis eſt quando ille, qui habet prouidere, non poteſt confirmari, exempli gratia. Compromiſſarij, in quos electio compromittitur, licèt eligant, non tamen gaudent confirmandi authoritate electionem ab ipſis factam, & proinde ipſi poſſent iure meritò, vti verbis Prouideo, & eligo, in publicanda electione, quam fecerunt; & hæc coincidit cum ſecundo modo prouiſionis ſolemnis ex Samuelio Dominicano.

20 Prouincialis proindè cum Defnitorio, & sic Præses electioni Vicarij Prouincialis cum eodem possunt se expedire vnico actu, eligere nempè, & confirmare simul, & semel, & procedere per viam veram Prouisionis solemnis: Prouisio etenim electionis vim habet, & confirmationis; & ideo tàm Guardiani, quàm Vicarij Prouinciales, dicuntur potiùs per prouisionem instituti, quàm per electionem: alia enim confirmatione non egent, sed sunt ipso facto confirmati, & possunt suum exercere officium, tàm in spiritualibus, quã in temporalibus. *Sic Rodriq. noster tom. 2. q. 53. ar. 6.* contra Samuelem: Quæ omnia multi eisdem verbis confirmant, præsertim *Felin. in C. eam te de rescrip. & Rota.* Et quia prouisor absque alterius facto confert Prælaturam, ideo prouisio debet habere vim electionis, & confirmationis *C. si sibi absenti 1. & 2. respon. de præbendis in 6.* Non sic autem electores, quia ipsi expectant factum Superioris confirmantis, vti declarat ibidem *Ioan. Andreas.*

21 Obseruo obiter *ex Barbosa*, quod quando dicunt Doctores, quod Prælatorum electiones non possunt fieri per Compromissum, intelligitur de Compromisso, sine votis secretis, vti videtur sic dicere citatus *Rodriq. vbi suprà in fine articuli.* Nàm Compromissum secretum potest fieri, & valet.

22 Actus confirmationis est actus iurisdictionis, & superioritatis, & ideò non potest confirmare, qui non

Digitized by Google

non est legitimus Superior mediatus, vel immediatus, habens authoritatem à Summo Pontifice, sitque immediatus Superior electi confirmandi. *Sic in c. si Abbas. c. si confirmationem, de electione in 6. & alibi.* Quinimmò cum confirmator sit vtique simul Iudex electionis validæ, nec ne: & confirmatio debeat esse per viam iudicij, necesse est dicere, confirmationem non posse haberi, nisi à vero Superiore confirmati: Ex hoc iudicent Lectores, an Pręses electionis Vicarij Prouincialis possit singulariter confirmare, cũ nullo modo sit Superior electi, nihilq; habeat ante electionem, nisi præsidentiam, & directionem in sola linea ipsius facti, & statim post illum, sit verè subditus Vicarij, etiàm si nulla sequeretur solemnitas in declaratione eiusdem.

23 Prælaturæ regulares sunt considerandæ, vel, vt sunt perpetuæ, vel quatenus sunt manuales, amouibiles, & non perpetuæ: sunt perpetuæ quia electiuæ; non perpetuæ, quia prouisionales: & in tantum voco perpetuam illam Prælaturam, quia adimi nequit, nisi certis casibus, & causis à iure concessis, *vt in c. Monachis. de statu Monacor.* Non perpetuæ, dicuntur, quia etsi non possint amoueri ab illa, nisi rationabiliter, nullum tamen habent certum tempus. Sed solummodò vsquequò facta sit electio Superioris principalis. 24 Nec nos moueat audire, quod Prælati, etiam electiui, eligãtur ad tempus certum, & quod ad dignitatem tempore limitato assumantur; nàm de essentia dignitatis,

 & Præ-

& Prælaturæ non requiritur necessariò, vt dignitas, vel officium sit perpetuum, sed satis est, quod possit esse perpetuum, si placeret Pontifici, vel Statuta Religionis non prohiberent, & hoc de iure communi: Cœterùm de iure speciali, nostri Vicarij Prouinciales, etiamsi nec sint perpetui, nec determinati ad triennium, vel sexennium, sed solummodò vsque ad Capitulum proximè celebrandum, quod est dicere, sine termino vllo præfixo temporis, sed solùm præfixo termino durationis intermediæ, non propterea restat, quod non sint veri Prælati, & in dignitate constituti, saltem per accidens:
25 Nec eas inficias ex eo, cum P. Sanctor. in Statutis, quod Prælatura debet esse perpetua ad faciendum proprium; & verum Prælatum, prout supponunt multi Sacri Canones, quia illi tractant tantùm de beneficijs Ecclesiasticis, quæ ad vitam sunt conferenda; Verùmtamen prædicta iura fallunt in munere, & officio, cui est annexa iurisdictio, & administratio, cum cura animarum, & ex natura rei, & ex Regula, sunt perpetua potentialiter saltem, vti sunt, & fuerunt, ante annum 1517. Ministri Gen., & Prouinciales nostri Ordinis.
26 Prælaturæ Regulares, etsi iuxtà Sac. Can. sint omnes amouibiles ex parte obtinentium illas, quia sunt Regulares, nec quid proprium habere possunt, nec minus velle, & nolle. *C. Tuam ad Monast. de Stat. Monac.* Regulares tamen nequaquam possunt amoueri passim ab electiua præsertim Prælatura absque necessitate,

cessitate, *ex cap. nullum potestat.* 18. *q.* 2. Etsi enim nihil habeant proprij, à iure Canonico tamen prohibentur Superiores maiores, vt non amoueant, nisi iustis de causis, & ideò ab inferiori nō possunt amoueri, sed benè à Pontifice etiam sine causa, & sine vllo imaginabili prȩiudicio. Et ratio de hoc potissima est, quæ habetur *in c. per tuas* 1. *in fine. de Simon. & c. qualiter, & quando.* 2. *de accusat.* Quia non omnes Prælati Regulares personaliter confirmantur perpetuò à Sede Apostolica, prout *in cap. Porrecta. de Confirmat. vtili, vel inutili.* Concludendum est ergo, quod non sunt amouibiles propter specialem prohibitionem nostrarum Constitutionum, sed non ex natura rei.

27 Regularis Prouincia verè dicitur viduata, dùm sine proprio, & vero suo Pastore electo ab ipsa, remanet per mortem sui Prælati eius veri sponsi; Contrà *Fagnan. in c. quia propter de elect. in 2. par. primi decret. n.* 14. *&c.* 28 Quia, etsi dicat, quod inter Prælatum, & Ecclesiam propriè, & strictè coniugium nō contrahatur, vt dictum est; inter eos tamen est quasi matrimonium, vt probat Textus optimus *in c. ne pro defectu, suprà eodem.* Pontifex enim Ecclesias Cathedrales, & Regulares æquiparat in hoc, & istarum appellat Rectores, & per illorum mortem vocat eas viduatas. Illud enim, quod allegat pro se, de receptione annuli in Consecratione Episcopi, & non Prælati Regularis, electione verum est. Annulus tamen est signum tantùm externum

illius cõtractus spiritualis, per quem potest suppleri per actum internum, & externum Prelati Regularis in receptione sigilli Prouinciæ, ipsum nanq; est quasi annulus sponsi. Et quod addit *n.* 15. videlicèt, quod proprietas spõsalitij intelligatur in Prælatis perpetuis, & intitulatis, & non è contra, est verũ; nàm in Religione saltem nostra, & ex Regula, sunt perpetui, & tales adhuc essent, nisi per Pontificẽ fuisset aliter ordinatum, cui specialiter nostrũ Institutũ subest ex præscripto eiusdẽ Regulæ, & nostri Seraphici P. Sic inter alios *Lauor. tit. 4. c. 19. nu. 5.*

29 Item Generalium electio spectat de iure actiuè, & passiuè ad totam Congregationem Religionis. *C. fin. 16. q. 7. &c.* nisi aliter à Summo Pontifice sit Statutum, & ordinatum, etiam si duo, vel tres tãtùm adsint in illa Congregatione. *Lauorius de elect. tract. 4. c. 15. nu. 16.* Sic philosophãdum respectiuè de Prouinciali omninò.

30 Prælati omnes electi ex dispositione iuris cõmunis, hoc est, à Capitulis, ordinariam, & omnimodã habent iurisdictionem ab illo. *c. cum ab Ecclesiar. cũ alijs Authoribus passim.* Prelati verò electi cõtra dispositionẽ iuris communis, licèt habeant plenam iurisdictionẽ in subditos, cùm non sit necesse, vt eligantur ab vniuersitate subditorũ, cũ difficultate ad congreganda ad hunc effectũ; nulla tamen alia ordinaria authoritate pollent, & gaudent, in dictos subditos, nisi ea, quã tribuunt Statuta Religionis; & quatenus illa Statuta sint confirmata à Sede Apostolica; sic ad litteram *Lauor. de elect. tract. 4. c. 22. n. 16.*

31 Et pro cōfirmatione addo quod dicit *in ſuis murcenulis ſec.4.dub. 23. n.23. P. Aluiſet.* Regula ſi quidē in quolibet Ordine habet vim legis, & iuris communis, vt docent multi ab illo citati. Et ſic poteſt concludi, quod ſicut Miniſter eligitur ſecundum ius commune Religionis, & Regulæ, eſt alia electio ab illa, quæ non eſt ex Regula, ſed ex Statutis; & ideo non ſic per ſe eſt Prælatura Vicariatus, ſicut Miniſteriatus. 32 Dixi ſuprà quatenus ipſa Statuta Religionis ſint confirmata à Sede Apoſtolica, quia, cum ſint in hac electione Vicarij correctoria iuris communis, & Regulæ, immò extrà Regulam, tenent vim, & valent: Si enim non eſſent confirmata à Pontifice, nulla eſſent, *vt per Rot. deciſ. 65. p. 1. diuerſ. in recent. & in deciſ. 207. &c. vt citat Lauorius ibidem.* Et ideo de facili poteſt amoueri Vicariatus.

Noto ex *Fagnano in C. nullus de elect. in 2. part. primi Decret. nu.46. 49. 54. pag. 6.7.* ſingulare quoddam pro nobis in caſu noſtro, quod tamen videbatur eidem non practicabile ad fauorem partis, ſic enim inquit ibidem. *Deputatio Vicarij, interueniente obitu alicuius Superioris,* (loquitur hic de prouiſione Vicarij in Religione Patrum Sommaſchenſis Congregationis, quæ fit loco demortui Superioris,) *videtur obedientiaria, & amouibilis, quia huiuſmodi Vicarius non inſtituitur; vt habeat prælationem illam, de qua Canones loquuntur,* (ideſt factam per C. quia propter.

de elect. vt suprà dictum est,) *sed vt ad tempus præsit Regularibus; & vt sic, dicitur Prælatus obedientiarius, & ad nutum amouibilis*; & paulò infrà num. 52. adducit respons. quandam Sac. Congr. Concil. in qua dicitur, quod similis prouisio non fiat nisi ad breue tempus. Sic Fagnanus.

33 In Statutis Vallisoletanis an. 1593. c. 8. loquendo de necessaria confirmatione Prouincialis Ministri, sic habemus, vt potè electi secundum formam *c. quia propter. de electione, & Sac. Con. Trid. Electus in Ministrum nullam authoritatem habeat, quousquè confirmatus sit ab eo, qui electioni præfuerit*; Supple à Visitatore, secundum Statuta, misso à Generali Superiore; iàm enim est tritum, quod huiusmodi confirmatio debet fieri à Generali *ex Clement. Exiui de Paradiso de verb. signif.* Ipse nanque semper tribuit Visitatori Prouinciæ, vel Præsidi electionis, vt electum confirmet, etsi id in litteris patentibus non declaret ipse Generalis: hoc quippè Statuto, & perpetua consuetudine tenetur ipse electionem legitimam confirmare, nec aliter sine causa facere potest; quòd quidem non est sic in alijs Religionibus, in quibus non præest Visitator, sicut in nostra; 34 In alijs quippe, pro illo interim, quo non est confirmatus Prouincialis, gubernat, vt Vicarius Prouinciæ, vel, vt etiam erat apud nostros Patres Obseruantes, ante ann. 1517., quando eligebant Vicarios Prouinciales loco Ministrorum, quia tunc ViceVica-

rius,

rius, vel Commissarius, deputatus per mortem Prouincialis Vicarij, regebat vsque ad aduentum noui electi, & confirmati; & ex hoc elicio, quod Prouincialis, vt Prouincialis, electus, sed non confirmatus, non potest exercere iurisdictionem. 35 Electio si quidem dat ius ad rem, & confirmatio complet ipsum ius in re, & dat exercitium iurisdictionis; quod non est dicendum de Vicarijs modò electis per mortem Prouincialis; Isti enim, vt tales, & vt electi, siuè potiùs prouisi, vt diximus; per diuersam electionem ab ipsa, possunt regere, & gubernare iure particulari Prouinciam absque confirmatione, vt seruatur in praxi.

36 Vndè obseruo hoc similiter haberi ex Constitutionibus Capucinorum, his verbis. *Et eletto, che sarà il Prouinciale, i Padri Diffinitori à nome del Capitolo, mandino, ò scriuino al M. R. P. Generale per la sua Confirmatione secondo la Clementina, & in quel mentre, che verrà la risposta, possa essercitare l'officio come Vicario eletto, quando però stia in Prouincia.* En ergo, quod, vt Vicarius, non eget confirmatione, & potest gubernare: & hoc idem video concessum diplomate Pontificio Gregorij XIII. Nobis reformatis in Ordinationibus ab eo sancitis ann. 1579. pro bono nostro Regimine *in* §. *num.* 12. *sic. Possint autem Custodes, dum expectatur, & antequam petatur confirmatio, prædicta*, (adde à Ministro Generali) *cum plena authoritate liberè officio suo fungi, &c.* Quod est dicere,

quod positus in supplementum necessitatis non habet ius in re, & per consequens ius verè quæsitum, sed solummodo ius ad rem, gubernando iure speciali absque confirmatione: 37 Si enim haberet ius in re per confirmationem, non posset prohiberi eius gubernium, nec auferri, vt potest in deputatis ad tempus; Quod quidem fuit sancitum toties, ne Prouinciæ remanerent Acephalæ, & sine capite, quod posset in necessitatibus subuenire. Et si quis obijceret, quod ius in re est exercitium officij, si igitur Vicarius exercet, habet ius in re, respondeo, quod est benè ius in re, hoc modo, sed solum pro illo tempore, quo regit; & etiam potest dici ius acquisitum pro eodem tempore, sed non ius quæsitum perfectum.

38 Surreptio, & obreptio sunt Synonyma, & idem importantia, ex *Fagnan. in 1. par. Decret. cap. super litteris. de rescriptis num. 5.* immò secundum varios Doctores his vocabulis Canonistæ, & iuristæ, promiscuè vtuntur, nec vllam constituunt differentiam inter obreptiuum, & surreptiuum. Aliqui tamen ponunt hanc differentiam inter hos terminos, quod putant obreptionem esse, quando falsum exprimitur, surreptionem quando tacetur verum. Alij verò sic, obreptitias existimant litteras, quando sub inuolucro verborum, putà ironicè, vel callidè, seù fraudulenter, loquendo effugiunt deliberatam Principis conscientiam; surreptitias verò, quandò Papa plenè intelligit totum illarum

tenorem,

tenorem, sed narratum est falsum, vel suppressum verum. Item pro maiori dilucidatione huius materiæ est sedulò obseruandum, surreptionem, vel obreptionem causari ex duplici causa: ex taciturnitate videlicet veritatis, & ex expressione falsitatis, vt patet in textu eiusdem c. sup. litteris. ibi, *Tacita veritate, vel suggesta falsitate*, & infrà ibi. *Falsitatis expressionem, vel suppressionem veritatis.* Surreptio igitur, vel obreptio, est expressio falsi, & taciturnitas veri, quo non expresso, vel tacito, Papa nullo modo litteras concessisset, sed potiùs denegasset.

39 Surreptio item duplex, altera, quæ prouenit ex parte impetrantis, altera quæ oritur ex re ipsa. Primam tollit motus proprius, non verò secundam: Et ideò sic exponenda est illa Regula, in qua dicitur, quod motus proprius Principis tollit, siuè excludit omnem surreptionem, quia in motu proprio surreptio, etiam scienter facta, non vitiat rescriptum: etsi contra litteras motu proprio obtentas non possit dari de surreptione, vt prædixi, tamen potest dari de defectu intentionis, qui surreptioni æqui paratur; *vt in decis. Seraph.* 398. *num.* 2. Immo, quod est surreptio in gratiam facta ad supplicationem partis, est defectus intentionis in gratia facta motu proprio, vt dicitur etiam *in decis.* 119. *num.* 6. *par.* 5. *recent.* Et quamuis motus proprius releuet impetrantem ab onere gratiam iustificandi, quæ solum innititur voluntati, & verbo Papæ, tamen

non

non impedit, quin ex aduerſo dari poſſit de defectu intentionis Papæ, eoque probato, motus proprius nihil operatur. Aduerte nihilominus, quod requiritur oris aperitio, quando in conceſſione eſt ſublata facultas contrarium dicendi, vel opponendi, vel interpretandi, vt dictum eſt ſuprà poſt diuiſionem caſus noſtri.

40 Ius quæſitum tripliciter potiſſimum dicitur; Aliud enim eſt conditionale, ad tempus aliud; & tertium abſolutum, & perfectum. Et dicitur perfectum, quia abſolutum, & independens, vt ſunt in Religione Miniſteriatus, tum Generalis, tum Prouincialis: & non Vicariatus deputatus in ſupplemẽtum; dependet enim in ſuo conſeruari ab arbitrio Generalis, vt patet ex Statutis; etſi ius Vicarij poteſt dici aliquo modo quæſitũ, hoc ſolum eſt pro illo tempore intermedio vſque ad electionem noui Miniſtri: & ſic eſt potius ad tempus, vel conditionatum. Miniſteriatus autem dicitur per ſe, & abſolutum ius quæſitum, & perfectum à ſolo Capitulo Prouinciali dependens in fieri, & non in conſeruari de iure ordinario.

41 Ius quæſitum ſic nuncupatur ad diſtinctionem aliorum iurium, quæ imperfecta iura nuncupari poſſunt. Et hoc ius quæſitum poteſt nihilominus tollere Papa, & cenſetur ſublatum, quando non eſt purum, ſed conditionatum, & ad tempus, vt in caſu noſtro: *Et Tuſcus verb. Ius quæſitum conſ. 624. 625.* appellat ius quæſitum, quod eſt verum, & perfectum, quando

ſcilicet

ſcilicet eſt certum, & indubitatum, ad quod tollendum Papa vult ſe explicare cum derogatione Regulæ Canc. de iure quæſito non tollendo; quod certè non eſt dicendum de iure quæſito noſtri Vicarij, etiam dato, quod eſſet quæſitum pro tempore vacantiæ, vt dictum eſt, & dicemus in reſponſionibus.

42 Neque eſt ſimpliciter neceſſaria, & abſoluta hæc derogatio, quando gratia eſt de ſui natura præiudicialis, & non dubitatur de indubitata ſcientia concedentis, quia in tali gratia non poſſumus de Papæ ignorantia, aut ſurreptione opponi, ex quo benè nouit Papa per eam tertio præiudicari propter ius certum, de quo præſumitur habere ſcientiam, iuxtà commune proloquium, & axioma, quod in eius pectoris ſcrinio omne ius conſeruatur; 43 Et proindè nouit nullam vnquã dari Communitatem, ſiue Collegium ſine capite, aut Acephalam Prouinciã, aut Conuentum; immo quod ſemper in quocunque euentu, ſemper ſubſtituitur ſucceſſor, aut electione, aut prouiſione, vel ſucceſſione, aut alio quouis modo, ſubſtituendi: Et gratia dicitur ex ſui natura præiudicialis, quando neceſſariò implicat præiudicium tertij, reſpectu tamen eiuſdem iuris, & æquè quæſiti in neceſſariam conſequentiam: Et Papa hoc ſupponit ex natura gratiæ: quæ omnia, nec militant in caſu noſtro, immò adæquatè conueniunt eidem; Electio enim Miniſtri in vacantia, vel non præiudicat, quia non eſt reſpectu alterius Miniſtri iàm

electi,

electi, vel à Capitulo, vel ab eodem Papa; vel si præiudicat, hoc est, quia perfectius ius, vt est quæsitum Ministro, facit desinere minus perfectum, vti est Officium Vicarij, datum in merum supplementum; neq; hac ratione possumus dicere gratiam Ministri Prouincialis à Papa electi esse fundatam in defectu intentionis: sufficit si quidem actus contrarius ad remouendam voluntatem in protestatione Regulæ Cancellariæ positam; & tandem nemo asserere potest, quin Papa ignoret, quod electio Ministri, vti proprij Pastoris Prouinciæ viduatæ, præiudicat certè Vicario prouiso; scit tamen, quòd præiudicat in diuerso iure, & proindè non eget derogatione Regulæ. Hæc doctrina desumpta est à *Fagnano in p. p. primi decr. de rescript. c. cæterum num.* 16. *his verbis. Gratiam de Officio prius alteri collato cùm clausula ad sui vitam ab eodem Pontifice factam non valere, cum in ea nõ fuerit expressum, quod prima ab eodem emanauerat, cum illa qualitate, ad sui vitam, de qua, si Papa recordatus fuisset, verisimiliter secundam gratiam, vel nullo modo, vel saltèm non tàm facilè concessisset; ideòque secunda est surreptitia;* & Papa dicitur circũuentus, quod certè est seriò speculandum. Hoc nanque ad nostri casus veritatem inducit: sed clarius ex ipso Fagnano; Et satis ad rem nostram de iure quæsito.

44 Ex iure communi, solus ille dicitur aliquo officio, vel dignitate spoliatus, seu deiectus, qui violenter, aut

aut iniuſtè, à poſſeſſione excluditur, vt patet ex *tit. ff. de reſtit. ſpoliat: & innumeris alijs Iuribus, & DD.* Et proindè non dicitur verè, & propriè ſpoliatus ille, qui à Summo Pontifice ſupremo Eccleſiæ adminiſtratore, & cui omnia Eccleſiaſtica beneficia, & dignitates ſunt obedientialia. Spoliatur per accidens, prouidendo legitimè de vero, & proprio Paſtore; immò abuſiuè ſolum, & non legitimè diceretur ſpoliatus, ſi etiam in vim legis, & Statutorum, ponentium in liberam diſpoſitionem Generalis, vel prorogationem, vel anticipationem Capituli Prouincialis: Tunc enim per nouam electionem Miniſtri ceſſare deberet neceſſariò à ſuo Vicariatus officio, eidem duntaxat in ſupplementum conceſſo: quare ſine vllo fundamento poſſet Vicarius talis reſtitutionem prætendere, præſertim vti Regularis, & omnimodè ſubiectus Pontifici.

Appendices.

1 PRo intelligentia verò Decreti Pontificij in caſu poſito, obſeruo; quod commiſſio delegata regulanda eſt per litteras commiſſionis, & quantumcunque commiſſio ſit Generalis, nunquam tamen extenditur ad ea, quæ ſpeciale requirunt mandatum: Ità communis ſententia Doctorum. Etſi extendatur, nec ratum, nec firmum erit, quod fit: Horumque ratio eſt potiſſima, quia mãdati limites non poteſt excedere dele-

delegatus, nec iota vnũ. Immò *ex Barbosa* hęc addo, *axioma* 144. vbi ait, quod mandati fines exacta diligentia sunt seruandi; 2 Et generaliter Procurator, siue delegatus, non solum tenetur fines circa mandatum, sed etiam circa omnes qualitates obseruare, quia si in modico excedat mandati qualitates, dicitur excedere fines, immò *ex Cardinali Tusco. lit. m. Concl.* 39. *num.*4. habemus, paria esse, quod aliquid fiat contra formam mandati, aut præter, vel vltrà: simileque est non habere mandatum, vel non seruare formam mandati; excedensque mandatarius fines mandati, tenetur ad pœnas, & interesse.

3 Procuratoris nomine, vel delegati, venit quilibet mandatarius, siuè nuncius, inquit *Barbosa de appellat.* 201. Et inter Procuratorem, & nuncium, hæc est differentia secundum *Fagnanum. in 2. p. tertij Decret. c. cum Dilectus de rel. dom. num.*2. *& infrà.* Quod nuncius dicitur, qui mandatum nō habet, Procurator verò, qui aliena negotia mandato Domini administrat, vndè simplex nuncius non admittitur ad agendum, etsi ille, qui est Procurator, fecit vt nuncius, non valet. quod agitur, nec validatur rati habitione, quod gessit nuncius, si mandatum non præcessit; Et hoc tenent communiter Doctores, concludit *idem Fagnanus num.*5. *Nuncius si quidem ex eodem nu.* 6. *est quoddam Organum, quo mediante, vadit vox vnius ad aliũ, sicut per epistolam; Et sicut aliquis loqueretur per picam*

aliquam

aliquam, seu buccinam, & hoc modo vocem suam ad aliū transfert: vndè fit, vt non quæratur nuncio, & per nuncium Domino, sed directè quæratur Domino, cum nuncius conferat verba in personam Domini. Hæc Fagnanus, &c.

Et quia ex his grauissima possunt oriri dubia, scitu digna, vtilisque possit esse horum notitia in similibus casibus, parumper videtur immorandum, & attentè considerandum rescriptum huiusmodi.

4 Et primò nonnulla elicio contenta in illo: Primùm; mandatum monendi Fratres in eodē descriptos, & nominatos; opponentes, duos, videlicet. B. & S., & tertium. G. Ministrum electum per Breue; Secundò: præscribitur viginti dierum terminus comparitionis, siuè personalis, siuè Procuratoriæ. Tertiò; quid agendum coram Illustrissimis, & Reuerendiss. DD. Deputatis Iudicibus, declarat: ad allegandum, scilicèt, & deducendum iura: Quartò; quæ iura sint deducenda exponit: Iura, inquam, siue ipsorummet Fratrum sese oppponere prætendentium, vel Prouinciæ; si quæ ipsi Fratres sciant habere, vel habere prætendant, super validitate electionis Vicarij Prouincialis, & deputationis in Ministrum. Quinto: tandem, Vicario Generali præcipit duo; vt curet primò, hoc quamprimùm intimari prædictis tribus Fratribus, & de intimatione authenticum habere documentum. Secundò: Congregationi deputatæ præsentandum.

Vnde

Digitized by Google

Vnde fit vt præter hæc quinque prænotata, nullum omninò poteſt quis, ſiue Vicarius Generalis, qui eſt in hoc Procurator Pontificis, à quo habet præceptum intimationis, ſiue delegatus P.I., & nuncius deſtinatus ab ipſo Vicario Generali, addere, nec vnum iota, aut apicem vllum: In hoc .n. facto non ſe gerit, vt Superior Ordinis, ſed vt delegatus Pontificis, & vt ſic non poteſt excedere limites Decreti ſibi præſentati, neque in delegatione facta in perſonam P.I: poteſt addere, vel minuere quicquam circa materiam reſcripti. prout rectè fecit in ſua epiſtola his verbis:

M. R P. La Santità di N.S. mi cõmanda d'intimare alli R. P. B. S. G. l'incluſo Decreto; e douendo io eſſequire puntualmente li commandamenti di S. Beatitudine incarico alla P. V. con merito di Santa obedienza, che come mio Delegato, faccia detta intimatione alla preſenza de teſtimonij, con laſciare à ciaſcheduno vna copia di detto Decreto, &c. Roma li 28. Genaro 1662.

Nec minus delegatus delegati ipſius P. Vicarij Generalis poſſet extendere officium ſuum, vti verus Proclamator, & Curſor, ad aliquid amplius faciendũ pręter meram intimationem. Quamobrem, ſi Vicarius Generalis, exempli gratia, voluiſſet addere in ſua epiſtola hæc tantummodo verba, videlicèt; *E di più ſi laſciarà intendere, che ſe v'è altra perſona, che pretenda intereſſe in detta cauſa, nel predetto termine deduca le ſue ragioni.* Et ſimilia; excedentia fines mandati, & qua-

& qualitates, nec potuisset iustè, nec valerent, quia ex sensu verborum, posset delegatus facere proclama per Ciuitatem, quia nomine personæ possumus intelligere, ne dum prædictos tres Fratres citatos, sed & quoscunque, siuè Laicos, siuè Ecclesiasticos, & sic abuti intentione Pontificis, cum dedecore Religionis, & quod fit pro bono pacis, vertatur in contentiones, & schismata: Non tamen excusaretur nuncius, aut delegatus delegati ab excessu; dum præ manibus habebat ipsum decretum intimandum, debebat etenim sine præiudicio Iurisdictionis Vicarij Generalis, ipsum optimè considerare, & euidenter cognoscere, quod illi (si hoc factum fuisset) præcipiebatur, præter, ne dicam, contrà mandatum Pontificis: & ideò non teneri, nisi ad puram intimationem, & dimissionem Copię. Sed quid esset dicendum, si, exempli gratia, ipse delegatus, ne dum hoc præcisè exequutus fuisset, sed & voluisset addere litteras circulares, & encyclicas per totam Prouinciam, præcipiendo his verbis, scilicet; *Incarichiamo grauemente a' Superiori Locali, che debbino per extensum far leggere in Communità de Frati, &c.?* Iudicent alij. Certè nescio hoc euenisse; relinquamus ergo iudicium, quando euenerit casus, tunc enim fiet, quid prudentia suggeret: in casu nostro non defecerunt.

5 Item in simili casu non posset, nec Procurator Pontificis, nec delegatus delegati publicare per exten-

sum libellum supplicem; Decretum enim sic solùm præcipit, moneri prædictos B. S., & G. &c. & vt Vicarius Generalis curet hoc mandatum quàmprimùm intimari, vndè igitur inferunt publicare memoriale expositum, præsertim cum nesciant, an fuerit verum, nec ne, aut exposita authentica? Et sic, intimato præcisè decreto, debebat se abstinere à quacunque alia functione, & si minima, si casus euenerit; Nam nos nolumus de futuris proferre sententiam, immò nec verbum adijcere, nimis enim graue hoc esset, & odiosum, si legem posteris sine causa daremus.

Hoc equidem adhuc infero, quod ex termino præfixo viginti dierum, facilè est colligendum, quod solummodo posset vix deseruire prædictis tribus Fratribus ad Romæ comparandum statim, ac audierint intimationem Decreti, & non expectare publicationem per totam Prouinciam, si hoc adhuc voluissent præmittere; non enim satis fuisset mensis integer ad commodè hoc exequendum.

Nemo ergo se debet extendere extrà spheram suæ actiuitatis, nec lineam suæ delegationis excedere, sed ad vnguem, & ad litteram obseruanda mandata in litteris commissionalibus iuxtà notata.

6 Modò non erit superfluum, vel à simili, siue à fortiori confirmare hanc doctrinam suprapositam ex doctrina Patris Sanctorij nostri tractantis de Offi-

cio

cio Procuratoris Generalis Ordinis, quod quidem officium excedit in summo officium puri delegati, ac nuncij, prout in casu nostro fuit relatum, in Statutorum Comment. *cap. 8. stat. 36. quæst. 3. pag. 654.* vbi ponit multa Procuratori Generali prohibita, circa quæ non extenditur eius procuratio, & post illa immediatè sequitur ratio prohibitionis, hoc pacto dicens. Ratio omnium horum est, quia mandati limites excedet, si aliter operabitur, & contra suum officium aget, immò quod est pro bono Religionis, & Prouinciarum, erit in destructionem, & illas conturbare non debet. Sunt ergo Procuratores Generales pro causis generalibus ad totum Ordinem spectantibus, & particularibus Prouinciarum, & Fratrum; si tamen requisiti fuerint, & cum certis, & determinatis conditionibus in eorum Institutionibus, & Statutis, præscriptis, cœterum sine speciali mandato, & litteris delegationis totius Prouinciæ, siuè Capituli Prouincialis, aut Definitorum, & Ministri Prouincialis respectiuè, per expressa verba explicatis, nihil potest, & aliter faciens sine authoritate operabitur, nàm mandatum non extenditur, ad non comprænhensa in litteris.

7 Et ideò inualidum declaratur factum contra, vel præter formam mandati, per verba indubitatè expressa in litteris Commissionalibus, quæ semper

 con-

conseruari debent, pro iustificandis actionibus; & sic ex hac doctrina, si daretur casus (quod absit,) quod aliquis Procurator Generalis obtineret quodcunque diploma Pontificium ad preces obtentum Prouinciæ, siuè nomine Capituli, non esset admittendum antè legitimam informationem mittendam; siuè exponendam Summo Pontifici, vt cognoscat subreptitiè fuisse circumuentum, & deceptum, contra mentem Prouinciæ; & sine suo speciali mandato; & ideò Procuratorem excessisse in suo officio, tenerique ad pœnas, &c. Sic ergo concludimus, si Procurator Generalis, apud quem residet non parua authoritas circa agibilia Curiæ, neque sic est restricta facultas. quia potest aliquando interpretare mentem Prouinciæ in re parui mouenti, quantò magis debemus supponere de delegato, & puro nuncio? Videant Sapientiores.

Et hæc omnia sunt iura tum Religionis communia, tum iuris Canonici, & Ciuilis, prout spectat ad rem nostram, & ad perfectam intelligentiam nostri Casus propositi.

8 Verùm, quia post rationes partis opponentis, Apocriphum dedimus scriptum nobis trāsmissum, continens quandam somniatam, ne dicam adinuentam attestationem pro confirmanda ipsius contrariæ partis prætensione, iudico satis opportunum, siuè

potiùs

potiùs necessarium, illam admittere, vti veram, & certè impossibilem; occasione si quidem illius vim, & robur eneruandi, & debilitandi, immò magis penitus annihilandi, confirmabimus supradicta omnia iura Religionis antiqua, & noua sustinebimus inconcussè; nouamque adijciemus obseruantiam ipsorum iuriũ. Cœterùm iterùm, atque millies protestor, quod nec vnum iota illius attestationis ego credo, nec à prudenti viro credendum iudico, sed, vt d[i]xi, suo loco, exposita ioco fuit pro incutiendo timore alteri parti. Quis enim potest sibimet persuadere; optimates Religionis nostræ posse attestari cum iuramento præsertim contra fluuium perennis consuetudinis Ordinis Seraphici? Quomodo credam, quod nec minus suspicari de tantis Patribus possum, penes quos residet, & residere debet omnimodus nostræ Religionis iurium zelus, & authoritas, immò, & Superiorum Generalium defensio, & iurisdictio? digni certè essent talium inuentores quacunque graui obiurgatione, si se manifestarent; quare cum nobis proficiat, ad veritatis purgatiorem indaginem; proinde permittamus, etiam impossibile, & inuerisimile, & ne videar documenta pro me duntaxat expendisse, pro parte autem facientia dissimulasse, tanquam illorum vim subterfugiens, expendam hanc quoque, & examinabo.

9 Bipartienda est attestatio prædicta à principio, scilicet vsque ad illa verba: *Huiusmodi autem Capi-*

tuli conuocationem &c. Et ſecundò, ab iſtis, vſque in finem: Prima pars poteſt cum diſtinctione admitti, ſed non abſolutè: Vicarios nanque Prouinciales, per canonicam electionem Definitorij electos, mortuo Prouinciali, debere durare vſque ad Capituli celebrationem poteſt dupliciter intelligi: 10 Illud enim verbum (*debet*,) vel poteſt primò referri ad tempus intermedium à morte Miniſtri, vſque ad Capitulum in arbitrio Generalis celebrandum, ſic, quod pro illo tẽpore, quo Generalis prorogabit, vel anticipabit veram electionem, debet durare, & nullo modo amoueri ab officio ſic legitimè obtento, abſque graui cauſa etiam iuridicè examinanda, & ſic concedo propoſitionem, ſiue teſtimonium relatum. Vel ſecundò, poteſt referri ad complementum triennij Miniſtri vacantis, ſic videlicet, quod non poſſit amoueri legitimè per ſubſequens Capitulum, nouamque electionem Miniſtri ad arbitrium Generalis faciendum, & tunc nego aſſumptum: Hoc ſi quidem verbum (*debet*) *ex Barboſa dict.* 77. plerumque inducit neceſſitatem, & præceptum; aliquando non importat neceſſitatem, vbi ſubiecta materia repugnat; quod accidit, quando (ſi importaret præceptum, ſiuè neceſſitatem) reſultaret abſurdus intellectus, vel alicuius iuris correctio; & ideò aliquandò exponitur pro *poteſt*, vt in caſu noſtro. Quod verò conſtanter aſſeritur in illa ſecunda parte de Capituli Conuocatione; & quod ſcilicet non

poſſit

Digitized by Google

possit anticipari, nisi completo triennio, & imminente triennij complemento vacantis Ministri, certè non video, quomodo talia possint affirmari, ne dicam somniari: Quia, etsi hoc ipsi supponant indubitatum, & ex dispositione Statutorum Generalium, & ex inueterata consuetudine, mihi tamen potiùs, & ex illis, & ex ista, videtur aliter omninò philosophandum, vti iàm ex præfatis euidenter fuit conclusum; En ergo quàm cæca sit hominum mens, quàm pectora cæca, exponendo, quod nec potest sustineri, nec defendi, præcipuè cum illa suà Achillea conclusione, videlicet, *& ità in praxi fuisse semper obseruatum, & in dies obseruari.*

11 Verum enim verò, nonne videmus ex his, etiamsi concederetur, vt vera ista attestatio, quod incidunt in Scyllam cupientes euitare Carybdim, & quia pro defendendo aliquali iure priuato vnius Vicarij offendunt grauiter ius commune, & præcipuum Religionis, immò, & maximè authoritati Superioris Generalis præiudicant, auferendo eisdem arbitrium, iàm omni æuo possessum, & practicatum, de prouidendo Prouinciali Ministro in vacantijs, vti proprio, & legitimo Capite Prouinciæ viduatæ, ex Regulæ præscripto?

12 Nihilominus, præter iàm dicta, & inferius suggerenda, duntaxat subiungam, quod, nedum nos inuitat, sed & cogit, videlicet, quod si durare deberet vsq; ad complementum triennij iàm cæpti à Ministro defuncto; posset occurere casus, quod in illo triennio

 aut

aut infrà triennium, iam proxima esset Ministri Generalis electio in Capitulo Generali; 13 Si ergo Prouincia esset orbata Ministro Prouinciali, solumque prouisa de Vicario, non posset in illo Capitulo Generali, & electione Ministri Generalis, habere votum, quo non potest iure priuari ex Peir.Form.l.v.c.6.n.16. nec præsentiam sui Prælati, qui posset negotia, & necessitates suæ Prouinciæ, immò totius Religionis pertractare, vt cæteri Ministri Prouinciales, & sic sine culpa esset priuata voto, cum quo per suum Ministrum debet accedere ad prædicta, ex grauissimo Regulæ precepto. Manifestum est enim ex antiquissima, & indubitata voce maiorum nostrorum, & præsertim ex Leone Decimo in sua Bulla Vnionis: quod non potest esse legitima, & Canonica electio Ministri Generalis, & nequit fieri iuxtà Regulam Seraphicam, nisi à solis Ministris, & Custodibus; & proindè ad tollendos scrupulos, & timores à cordatis Patribus omnes Vicarios Prouinciales, & Generales Obseruantum veros Ministros, & Discretos eorundem declarauit veros Custodes, nam Vicarius, vt sic, nequit habere votum in electione, nisi authoritate suprema eidem specialiter concedatur, dicant quicquid velint aliter sustinentes.

14 Immò puto infallibiliter, quòd sine vrgentissima causa, & necessitate, Ministri, aut Commissarij Generales non possint sic faciliter huiusmodi Ministri Prouincialis electionem retardare, quia, etsi eorundem

arbi-

arbitrio, & prorogatio, & anticipatio Capituli pariter remittantur; 15 Arbitrium tamen ex Doctoribus allegatis à Barbosa, Clausula X. num. 2. regulatur à Iure, vt pluries censuit Rota Rom. Si ius ergo nostrum Religionis est, quod eligatur semper Minister, quàm citiùs potest, & quod habeat votum in Capitulo Generali, quo iure fortiori poterit differre sine causa Capitulum, & relinquere diù viduatam Prouinciam sine suo proprio Pastore? arbitrium ergo extēditur à ratione, & commoditate opportuna celebrandi Capitulum.

16 Vnum adhuc me angit, & certè maius mihi facessit negotium in hoc casu, ne dicam quod conscientiam magis vrget: Quod si Prouincia sine propria culpa, nec vrgentissimo motiuo priuaretur tali voto Prouincialis Ministri, posset æquidem dubitari de electione Canonica futuri Ministri Generalis, sine tali voto non legitimè retardato, neque opportunè prouiso; per electionem nouam noui Ministri Prouincialis in vacantia antecessoris iuxtà Statuta Generalia, Pontificias Constitutione, & Vrbani 8. præcipuum diploma ann. 1625. emanatum, quod incipit, *Creditum humilitatis*, &c. superius relatum.

17 Si quidem in C. Gen. extrà de electione; Vno eligentium expulso, siuè neglecto, electio est nulla; expelleretur si quidem (siuè directè, siuè indirectè parum refert) Vocalis legitimus Regulæ nostræ à Capitulo

tulo Generali: Possentque Superiores Generales dolosè differre electionem Ministri alicuius Prouinciæ, eo quia Vicarius esset suæ intentionis, & genij, non sic verò Minister eligendus: Et hoc ferè esset idem, quod erat antiquitus, deprauata, scilicet, quædam consuetudo, quam habebant Superiores, & Præsidentes in Capitulis ad effectum suarum faciendarum electionum, absentium vota supplendi, & votum, & vocem, cui volebant tribuendi propria sua authoritate: quæ quidem reuocata, & abolita fuit à *Conc. Trid. sess. 25. de regular. c. 6. Nec in posterum, &c.* Immò alio suffragatore non legitimè introducto, aut malitiosè retardato, siue contempto, vel esset annullanda electio, vel saltem acriter propugnanda: *ex c. quod sicut. c. bona. de electione.*

18 Non est igitur priuanda Prouincia, quæ & c. siuè plures, eorum voto à Regula præscripto sub peccato mortali. Non enim potest, nec debet diù differre electionem Minister Generalis friuolo quocunque prætextu; & hoc præsertim inter Reformatos, inter quos non adest Statutum illud de biennio Vicariatus pro obtinendo Priuilegio Paternitatis, sicut inter Obseruantes. Hoc si quidem est potius relaxatiuum, & præiudiciale, quam vtile; & non video, quomodo possit passim, & frequenter permittere Vicarijs hoc longum gubernij spatium, sine mera necessitate, & Prouinciæ vtilitate. Libretur quidem æqua lance hoc assertum;
multùm

multùm enim valet per omnem modum; nec valeret obiicere huic dicto, quod eadem ratio esset de nostro casu, ac si moreretur in itinere Prominister aliquis, vel Commissarius missus ad Capitulum Generale ab impedito Ministro Prouinciali; tunc enim Prouincia remaneret sinè scrupulo priuata voto; Responderem siquidem non valere suppositum, tunc enim Prouincia non priuaretur à malitia hominum, sed à Prouidentia Dei, quæ ordinariè, & super omnia fortiter, & suauiter disponit omnia. 19 Quæ omnia nequeunt adaptari Vicario Prouinciali; Vicarius siquidem, vt Vicarius, & vt sic, quemadmodum sæpè est iàm dictum, nec habet votum in Capitulo Generali, nec habere potest, sine speciali priuilegio Papæ, vel Religionis: Nec vllo modo potest ad ipsum mittere Prouicarium, nec Commissarium, vt patet; nisi obstinatè, & firmiter velint contendere, & simul obtendere, posse Vicarium suffragari vti Ministrum, quod tamen nullo vnquam tempore apparet fuisse eidem concessum, nec verbis, nec scripto, nisi ex alto, & ex chimera dixerint admisso; neque vlla potest admitti consuetudo contra Regulam, & contra ius commune, si rationabiliter volumus operare, & ex Iure gubernari, &c. vti dicemus in nu. 179.

20 Hoc enim esset verè supplere votum; quod est à Conc. Trid. prohibitum: suppleret siquidem votum Ministri defuncti, cum nullo alio titulo hoc possit

eidem

eidem competere, nec permitti de Iure, neque in Capitulis tùm Generali, quàm Prouinciali ſuffragari ex Statutis Generalibus, præſertim ann. 1642. ſic decernentibus, abſentium vota ſuppleri non poſſunt; nec alicui ſuum votum committere, aut per Procuratorem ſuffragari liceat: cap. 8. §. 4. n. 14. Infra hoc ſigno num. 171.

Inſuper quis non applaudet veritati? Corde cogitemus rogo equidem ſi Capituli Prouincialis celebratio, non conceditur, vt concedit Vrbanus 8. in ſuo Breui, & vt ſupponit, certè non video, quomodo poſſit defendi, & tueri iuſtè ius Religionis commune, particulare Superiorum Generalium, & ſpeciale Prouinciæ;
21 Vel non dubitare de expreſſo grauamine eiuſdē, vt tactum eſt ſuprà. Quis enim dicet Generalem non nocere Prouinciæ in multis, ſi ſine exploratiſſima cauſa, & religioſiſſimo motiuo non prouidebit quàmcitiùs de Superiore, ſiuè Miniſtro Regulæ? Item quis cordatus, & probus affirmabit Vicarium, ſic electum à ſolis tribus, quatuor, quinque, vel ad ſummum ſex, ſit ſufficiens ad moderādam Prouinciam, vt decet? Deus ſcit, ego certè neſcio; ſed dato, quod talis eſſet, quis eſt certus, quod non ſit ſecundum aliquorum proprium iudicium, & affectum, & proindè non à tota Prouincia approbandus, quia non omnibus carus, & gratus?
22 Concedamus omnia prædicta. Quis tandem negabit, quod electus à Prouincia tota non ſit futurus

omnibus

omnibus carior? Indubitatum est equidem, quod per nouam Capituli celebrationem, si non conuenientiùs, saltem conuenienter prouidebitur fratrum necessitati, & libertati.

Sed quid audebimus dicere de Conclusione Achillea papyri, si tamen fuit exposita, quod non est certè credendum? Concludebat attestatio his verbis, vt dictum est, *Et ita in praxi fuisse semper obseruatum, & in dies obseruari &c.* Potest ne Mehercule, concedi huiuscemodi conclusio?

23 Obseruo equidem, quod nomine consuetudinis duo veniunt, frequentiam nempè actuum, seu operationum similium; quæ frequenter facti consuetudo vocatur; & quod ex tali frequentia resultat; moralis scilicet quædam facultas, seu potestas liberè agendi hoc, vel illud, quod frequentatum est; & hæc vocatur consuetudo Iuris; siuè Ius consuetudinis legalis, *ex Isidoro lib. 5. c. 3. & alijs passim.*

24 Videamus porrò quales debeant esse actus, ad hoc, vt consuetudo legem abroget, & tollat, & ius inducat. Igitur actus, vt notant Doctores *in l. de quibus ff. de legib. & alibi: apud P. Donatum de lege tract. 1. qu. 22.* ad finem introducendi consuetudinem multa exigunt. Et primò debent esse frequentes, & continuati, vt dictum est, & constat ex ejus definitione, & debent fieri à tota Communitate, vel à maiori eius parte per modum vnius, quia Communitas se habet, vt vna

persona

persona ficta; & sic licèt singuli operentur per se, vt patet in obseruatione ieiunij, & alicuius festiuitatis, tamen respectu Communitatis dicuntur esse vnius personæ fictæ solummodò: Hinc etsi hi actus in ordine ad singulares personas, videantur multiplices, & in magno numero, tamen respectu dictæ Communitatis sunt pauci, quia omnes actus ciuium in ordine ad Communitatem dicuntur vnus actus, quia fiunt, vt dixi, per modum vnius personæ fictæ, & vnius voluntatis.

Secundò: Hi actus oportet, vt publicè fiant, & hoc propter duo: primò, vt omnes, vel maior pars Communitatis, videatur consentire, & conuenire; secundò, vt talis consuetudo quantum est ex se possit esse nota Superiori, cuius consensus desideratur, & est necessarius pro eadem introducenda: Hi autem actus, & operationes, duplici modo possunt esse publici, & notorij: primo modo publicitate, & notorietate facti, prout est, quando fiunt publicè, & manifestè in conspectu aliorum. Secundo modo, notorietate iuris, vt quando fiunt publica authoritate, & iuridicè, vt sententia Iudicis, & ipso Legislatore authore. Et prædicti actus, saltem primo modo debent esse publici, nam si fiunt occultè, & furtiuè per talem modum operandi clandestinè, datur intelligi, quod non fiunt de communi consensu, & sic non erunt apti ad inducendam consuetudinem: Hæc etenim coalescit ex communi consensu,

ſenſu, primò, & minus principaliter. Secundario autem, & completiuè, & magis principaliter ex conſenſu Superioris: ergo vtriuſque conſenſus erit neceſſarius pro introducenda conſuetudine.

Tertio: hi actus debent eſſe voluntarij, & liberi; quia actus humani in tantum fundant cõſuetudinem, in quantum indicant, & manifeſtant cõſenſum Communitatis; quod tamen non fit ſi non ſint liberi, & voluntarij: Proindè actus facti per ignorantiam, errorem, & violentiam, non poſſunt inducere conſuetudinem; quia inuoluntarij, prout omnium eſt vna ſententia: Dicitur enim, quod vis, metus, error, & ignorantia, impediunt, vel tollunt liberum conſenſum neceſſarium ad fundandam conſuetudinem.

Quartò: quod eſt valdè neceſſarium, ne dicam ſimpliciter requiritur, vt hi actus non ſolum ſint publici &c. vt dixi, ſed quod maius eſt, quod fiant ab ipſa Communitate, cum intentione inducendi conſuetudinem legalem, & obligationē, quia ius conſuetudinariũ facti, ſeu quoddam materiale exercitium, ſine voluntate obligandi, nihil refert: vt quando ex deuotione introducitur aliqua feſti celebratio, vti pluries factum eſt, & paſſim videmus, ex deuotionibus diuerſis Populorum &c. quæ quidem non ſunt introductæ animo ſe obligandi, ſed ex deuotione, & ſine obligatione peccati, ſiue perſonæ; de quibus videndus omninò *Bellarminus lib. 4. de Rom. Pontif. c. 18.*, qui quidem animus,

ſiue

siue intentio se obligandi, per coniecturas, ad iudicium prudentis viri arguitur ex multis; inter quos potissimè videtur communiter, quæ habetur ex longo tempore grauitate rei, & difficultate; & quia ab omnibus ferè seruatur; quia non solet Communitas vniformiter conuenire in his actibus, nisi quando ex obligatione fiunt; vel si prudentes viri malè sentiunt de his, qui talem non obseruant consuetudinem, & scandalizantur; vt ita dicam; vel si Superiores grauiter puniant transgressores. Hæc enim, & similia, magnum dant iudicium de &c. & in dubio magis est tenendum, quod sit ex deuotione, quam obligatione &c.

Obseruandum insuper arbitror ex aduerso, quod vnicus actus quamtumuis notorius non sufficit ad inducendam consuetudinem, sed benè est sufficiens ad interrumpendum vnicus actus contrarius, vel difformis, etiam si mille actus stent pro consuetudine. *Bart. in d. l. de quibus. Et alij, præsertim Farin. p. 1. tit. 1. dec. 65. num. 16.*

Quinto: Consuetudo est stricti Iuris, strictèque interpretanda, & probari debet per allegantem in indiuiduo, eaque probatio est multum difficilis, nec satis probatur per tolerantiam, cum multa per patientiam, metum, timorem, & ignorantiam tolerentur, quæ si fuerint in iudicio deducta, exigente Iustitia, tolerari non debent: *Ludouis. decis. 162. num. 6.* Nec creditur Doctori etiam insigni de consuetudine attestanti,

sed

ſed probari debet per illum, qui ſe fundat in illa. *Rot. apud Cou. deciſ. 123. num. 27. 28. &c.* Immò ſcientia Superioris requiſita ad legitimam conſuetudinem debet eſſe ſpecialis, & indiuidua, nec ſufficit cognitio generalis, ſicut nec voluntas Superioris permittentis, ſed debet eſſe approbantis, cum eadem poteſtas requiratur in legis abrogatione, quæ requirítur in eius editione, multa enim per patientiam, & humanos reſpectus tolerantur, &c. Sic vſitatior opinio Doctorum ex *Fagnan. in 4. lib. Decret. c. vtrum autem; de cognat. ſpirituali.*

Quamobrem ne aſſerentes de conſuetudine introducta effugiant vim Conſtitutionum noſtrarum, & Iurium; ſuggero, quòd eſt ſpeciali conſideratione dignum, & quid præcipuè inter alia conſtare debeat de illa, vt votum poſſit concedi in Vicariorum gratiam, & commodum: præceptum videlicet electionis Miniſtri Generalis, quia cum ſit de præceptis (ſaltem obiectiuè) noſtræ Regulæ, & Inſtituti, non video, qua ratione poſſit ſic facili negotio abrogari per cerebroſam conſuetudinem, quæ potiùs deſuetudo, & corruptella ſit appellanda, quàm legitimus vſus, & verè Nouatorem à P. Sanctorio ſuppreſſo nomine citatum, vbi ſuprà, benè noui, eiuſque obiurgationem contrà dictum Patrem noſtrum legi, & ſæpius perlegi, & quicquid typis ipſe mandauit, & publicauit non parum examinaui, & expendi, & certè coactus fui mei intel-

lectus imbecillitatem confiteri: nil enim in suo scripto penitus reperi soliditatis, & roboris, exclusa mera quadam disputatione Methaphisica, & argumentatione Cathedratica, minimè vero Apostolica. Et faxit Deus, quòd ad talium, & qualium non peruenerit manus ipsius oppugnata quæstio, quia facilè erit inuentis addere, & cum cæco in foueam cadere, ne peiora asseramus ex modestia.

Noui nil minus ferè in omni Capitulo Generali, & Congregatione nouas frequenter manasse leges, nouaque consulta circa electores præcisè Ministri Generalis, & præsertim in vltima Compilatione Statutorum ann. 1663. cap. 8. §. 10. quam manauerint de præceptis relatis à dicto P. Sanctorio; ac proinde nil minus vtiquè obstare cuicunque prætensæ consuetudini introductæ, ac introducendæ Statutorum Generalium publicatio continua, ne huiusmodi coalescat vsus in Ordine, & Prouincijs: patet enim quòd si vim haberet consuetudo allegata à nonnullis, aliquo modo pro illa, vel contra illam aliquid conclusum fuisset, vel decreuissent omnes Ministri, & Custodes totius Ordinis simul congregati, vel saltem illi, in quorum Prouincijs iàm ipsa vigeret: quia *ex Tertulliano in lib. de Coron. milit. Traditio rerum prætenditur nobis aurix consuetudo confirmatrix, & fides obseruatrix.*

Deindè seriò perpendendum præceptum de solis Mini-

Ministris, & Custodibus vocandis ad Capitula Generalia esse sic priuatiuè quoad alios, quòd ex omni æuo habeatur expresse, ijs solummodò competere electio Ministri Generalis; aliosque excludendos, nisi forsan à Pontificibus, vel alia suprema authoritate Religionis aliter fuerit ordinatum, vti sæpè, ac sæpius occurrit pro differentijs temporum; Quia etsi fuerit aliquando hoc idem concussum præceptum per additionem extrà, vel præter Regulam, dilatato iàm nimis Ordine nostro Seraphico, legitima tamen potestate, & sufficienti iure hoc factum fuit frequenter, vt ex monumentis Minorum habemus.

De electione verò Ministri Prouincialis certè ex Regula non habemus determinatos electores: Constitutiones Ordinis porrò de eisdem decernunt quinam debeant esse, secundum varietatem temporum: Et quia Constitutiones Apostolicæ iàm relatę Clementis Octaui videlicet, & Gregor. XV. continent circa hoc Decretum irritans, proindè non potest dari consuetudo legitima.

Consuetudo etsi aliqua daretur in vna, vel altera Prouincia, per vnicum, vel duos actus introducta, nullis alijs concurrentibus conditionibus, & circũstantijs verè consuetudinis non potest obligare alias, quacunque nulla præsertim habita notitia de illa.

Sed dato, & millies non concesso, quod praualeret pro toto Ordine consuetudo vnius Prouinciæ; si in

L 2 Pro-

Prouincia diuersa, & in simili casu, & occasione interrumperetur illa consuetudo antedictæ Prouinciæ esset ne abrogata illa consuetudo, per quam prætenditur, quòd possit concedi votum in electione Ministri, introducta in illa alia Prouincia?

Diceretur forsan, quod tunc abrogaretur solùm in illa Prouincia, in qua interrumpitur consuetudo per actus contrarios, sed non in prima, in qua continuatur; quod quidem non sit rationabiliter dictum iudicent Doctiores: si enim per actum vnius Prouinciæ obligatur totus Ordo, quare non per interruptum è contra?

Vndè habetur, quod vnquam vllus fuerit admissus Vicarius Prouincialis in Capitulo Generali, cum nunquam fuerit dispositum de illis, nec de eius sessione, citatione, & voto? vt patet sæpè in Statutis Generalibus, & præsertim in compilatis ann. 1663.

Quare allegatio vniuersalis duntaxat iurisdictionis plenæ in Vicarijs in locum Ministrorum suffecti, pro supplendo necessario regimine Prouinciæ potest inferre, quod communiter dicitur, quod sicut habet authoritatem, sic debet habere votum, &c?

Patet ergo, quod saltem de omnibus prędictis, quod debet de his omnibus primò constare Superiori Legislatori, antequam obliget quoscunque, cum non sufficiat cognitio singularium, nihil, aut parum curantium de vera obseruantia rerum.

Circa

Circa nostram materiam, vt mox dicemus, est asserendum, quod, nedum ex binis actibus, siuè exemplis electionis noui Ministri in vacantijs, possumus inferre nouam consuetudinem, tàm iuris, quàm facti, etiam si non esset in ordine nostro antiquissima pro defendenda, & accerrimè saluanda libertate, immò potiùs arbitrio Generalis Superioris, sed ex quàm multis, vti videbimus.

Audite ergo, supplex oro, ò vos, qui sic temerè fictis nominibus audetis exponere, quæ somniatis, & ignota sufficitis nomina, quia ignotum est, quod exaratis; Quid ex in prætenditis, & præsumitis? Forsitan sub illorum vmbra delitescere, & ipsos inculpare? Apagè: Si enim creditis in Deum, & eius veritatem, dictis, & exemplis credite; Patent nanque hæc eadem lippis, & tonsoribus. Hoc sufficit, quod; nec tantisper suspicari possum de ipsa attestatione, prout iacet; Nimis enim aberrat à vero, nec quisquis in Religione sic diffusa, posset vllo modo admittere.

Exempla moderniora, & vera.

25 PRimò. In Prouincia Terræ Laboris Regni Neapolitani sic occurrit casus. P. Aloysius à Cruce Minister Prouincialis eiusdem Prouinciæ discessurus à Regno pro celebrando Capitulo Gen. Toleti in Hispania reliquit Commissarium Prouinciæ,

Patrem tunc Sebastianum à Caeta, dignissimum postea, & Reuerendiss. Commissarium Generalem Familiæ Cismontanæ tàm Obseruantum, quàm Reformatorum; Sed mortuo in itinere eodem P. Ministro, substituitur à Statutis Vicarius Prouincialis in Prouincia idem P. Caeta sapientissimus Hæros nostri Instituti: hoc tamen non obstante, & quod Prouincia esset optimè prouisa simili Viro: Superior Generalis non vsus est (vti pars prætendit) arbitrio pro complemento triennij, sed Visitatorem destinauit anno 1633. pro celebrando Capitulo, & nouo Ministro eligendo, ne viduata diù remaneret Prouincia suo vero Pastore, & Patre.

Messanæ in Sicilia circa ann. 1638. (ni fallit relatio) per mortem Ministri P. Cesaræ, non obstante electione Vicarij Prouincialis, nouus fuit electus Minister P. Caputius.

Anno 1643. Idem P. Reuerendiss. Caeta destinatus fuit à Superiore Generali Visitator ad Prouinciam Marchiæ, vt asseritur, pro prouidẽdo de nouo Ministro, post mortem antecessoris, etiam si iam ibi esset electus Vicarius Prouincialis.

In defectu Ministri Prouinciæ Bononiensis ann. 1646. (ni fallor) suffectus est Minister P. Iacobus à Rocca de Iessi etiam absens, & in Regio Monasterio S. Claræ Neap. Confessarius, & in spatio menstrui itineris, & calamitosi ad primum suæ Prouinciæ Conuentum

uentum peruenit, & acceptis sigillis ægrotauit, & sequenti nocte decessit, & requieuit in pace. Quo decedente statim eligitur Vicarius ad formam Statuti, & continuò Reuerendiss. P. Ioannes à Neap. prouidit de Commissario, pro eligendo nouo Ministro, qui fuit P. Fidelis à Luca.

Papiæ, renunciato Ministeriatu à P. Innocentio de Papia mihi additissimo, post annum sui Officij, idem Reuerendiss. P. Caeta Visitatorem delegauit pro electione noui Ministri pro sequenti triennio ad formam Vrbani Decreti, an. 1625., & electus P. Constantinus à Papia an. 1652. si benè recordor.

Romæ ann. 1652. vacauit Ministeriatus Reformatorum; regebat Vicarius Prouincialis P. Paulus à Lauda; & nihilominus fuit conuocatum Capitulum, & institutus nouus Minister P. Angelus à Bergomo.

Apud Obseruantes Prouinciæ Vallis Nothi, mortuus est P. Spaccafurnus; electus Vicarius pro interim iuxtà Constitutiones, & post multos menses an. 1652. electus P. Erasmus de Modica.

Hoc idem occurrit in eadem Valle, per renunciationem P. Marij à Lentino Ministri, & electo Vicario P. Angelico à Plazza, Superior Generalis nouam anticipauit electionem alterius Ministri, si vera est relatio mihi transmissa.

In Prouincia Principatus apud Neapolim, post mortem Patris MontisCoruini Ministri à Reuerendiss.

P. Caeta missus est Visitator P. Angelus de Politio, cum speciali mandato, vt congregaret Patres Vocales deputatos, electioni præsideret Vicarij Prouincialis, si nondum erat facta; & Prouinciam postea visitaret pro celebratione Capituli, nouique Ministri electione, ann. 1653.

Et tandem in Basilicata Prouincia, defuncto P. Ferrandina, & sepulto, eligitur Vicarius à Definitorio, vt mos est, & idem P. Caeta ordinauit Visitatori, quod non obstante Vicario regente Prouinciam, nouus eligeretur Minister, quod exequutum est ann. 1658.

Et multa alia mihi transmissa, quæ nolo referre, ne tædio sim potiùs, quàm genio. Hæc sunt, quæ breui manu potuimus à diuersis audire. Iàm sunt verissima, & indubitata: Annus non sic certus, sed parum distans à vero. Facile est inuentis addere.

Quid ergo dicemus ad hæc? quæ fuere exposita vti vera, speculauimus? nequaquam. Impossibilia glosauimus? nec minus: Verisimilia credidimus? absit. Vt vera solum admissimus, vt veriora inferemus. Falsitatem insequuti sumus, vt veritatem assequeremur: & sic ex tot manifestis propositionibus, concluditur vera conclusio de noua consuetudine, saltem quando non concederetur iàm probatus peruetustus mos, & vsitatus, per tot sæcula nostri instituti Seraphici, & hæc omnia post Breue Vrbanum. *Creditum humilitis*, *&c.* Et sic secundo hucusque nauigauimus

vento,

vento, nunc autem Nauis hæret in Vado ſyrtibus præduris alliſa.

Placita de voto Vicarij.

OCcaſione à prædictis omnibus deſumpta, teneri videor ad clarius digerendam materiam voti Vicarij Prouincialis in vacantijs Miniſtrorum; An, ſcilicet, habeat votum, & ſuffragium tàm in Capitulis Generalibus, quàm Prouincialibus, eo modo, quo fruuntur Miniſtri, eo quia ſuccedunt in omnibus Iuribus, & authoritate eorum; Et ſic ſtabilienda videtur firmioribus fundamentis hæc doctrina, vt cunctis innoteſcat, quicquid ſit verè ſentiendum de hoc firmando Iure Prouinciarum, circa electionem noui Miniſtri in vacantijs, ne præiudicentur in voto pro Capitulo Generali, vel omni meliori modo in futurum prouidendum.

Et certè rem difficilem aggredior, quia contra opinionem communem, fundatam tamen ſolummodo in veriſimilitudinibus, iam quaſi permittentem contrariam conſuetudinem, ne dicam verè abuſum; contra Regulam nanquam noſtram non poteſt dari contrária conſuetudo, præſertim contra præcepta eiuſdem, vt dicetur infra. Et (faxit Deus) quod meũ dictum ſit ſine alicuius offenſa, quam certè proteſtor me vnquã intendere, ſed eſſe omninò præter, immò contra intentio-

tentionem, & mentem, ea si quidem proponere duntaxat intendo, & exponere, quæ Iuri, rationi, Religioni nostræ, & Prouinciæ obligationi, magis sunt consona, vtilia, & iusta: Præmittendo in primis nonnullas considerationes, quæ perfectè compræhendent, & plenè, quæ possunt controuerti his nostris temporibus; sciantque omnes, quid iuris habeant, & priuilegij nostri Vicarij Prouinciales subrogati in locum Ministrorum vacantium, (& non Vicarij, vt sæpe dictum est, Obseruantum antè tempora Leonis X.) ne quis proindè deuiet à vero ex ignorantia, nec minus perturbetur Religiosorum pax, & concordia.

1 Quod ergo soli Ministri, & Custodes sint veri, & legitimi suffragatores, & Vocales Capituli Generalis, præsertim pro supremi eorum capitis, & successoris Seraphici electione, non iniocundè licebit colligere, ne dum ex Regula ipsa nostri Instituti, sed ex omni nostræ Fraternitatis lege, & Statuto, & æuo.

Regula si quidem sic ait in cap. 8. *Vniuersi Fratres vnum de Fratribus istius Religionis teneantur semper habere Generalem Ministrum, & seruum totius Fraternitatis &c. Quo decedente, electio successoris fiat à Ministris, & Custodibus, in Capitulo Pentecostes, in quo Prouinciales Ministri teneantur simul conuenire, vbicunque à Generali Ministro fuerit ordinatum. Et si aliquo tempore appareret vniuersitati Ministrorũ Prouincialium, & Custodum, prædictum Ministrum non*

esse

esse sufficientem ad seruitium, & communem vtilitatem Fratrum, teneantur prædicti Fratres, quibus electio data est, in nomine Domini alium sibi eligere in Custodē. Quæ Regulæ verba fuerunt certè sic in toto Ordine per omne tempus obseruata, quod nisi post multum temporis à primo æuo transacti, præter designatos à S. Frāncisco electores, Ministros, 2 & Custòdes, fuerunt admissi ad suffragandum varijs legibus, (an validis, incertum,) Commissarius Generalis Familiæ, Commissarius Generalis Indiarum, Officiales Curiæ, Definitores Generales, alijque, quorum valorem, & authoritatem, non placuit *A. R. P. Vuadingo in suo tom. 8. annal.* Trutinare dignis de causis.

3 Omnia deinde Capitula Generalia in monumentis Ordinis descripta, iàm in hoc idem semper conspirarunt, & indubitatè apparuit exequutum, sed præcipuè expressis verbis, & notis, in Capitulis Generalibus 24. 36. 44., & luculentiùs à primò Generalissimo Obseruantum Cætu celebrato ann. 1517., tempore Leonis X. secundum Bullam Vnionis cum Conuentualibus, & aliarum Congregationum Reformatarum Patribus, vsque ad annum 1658. Vt enim refert idem P. Vuadingus noster Annalista ex Originali Vaticano: inter cætera disposita in illa Bulla Leonina, *Ite, & vos in vineam meam, &c.* hoc vnum est ad litteram. *Electio verò successoris fieri debeat à solis Ministris Prouincialibus, & Custodibus iuxtà Regulam S. Francisci;*

cisci; & sic passim eisdem verbis omninò ordinatur in sequentibus Comitijs Generalibus. 49.55. 56.62.66. &c. *Vide illa in Cronologia Ordinis: pag. 647. vbi sic decernitur in* §. *de Generali Ministro*. In Capitulo Pentecostes est nouus Generalis Minister eligendus à Prouincialibus, & Custodibus, & reliquis Vocalibus authoritate Apostolica cõstitutis. Et in Statutis nouiter compilatis ann. 1663. cap. 8. §. 10. idem confirmatur.

4 Notandum insuper ex totius Religionis nostræ instrumentis, & chartophilacijs, quod nullum penitus inuenitur Statutum explicitè, nec implicitè concedens votum Vicarijs Prouincialibus in Capitulis Generalibus pro electione Ministri Generalis; 5 Solummodo (vt iàm fuit dictum) votum habuerunt in electione Vicarij Generalis in casu tamen, quo Minister Prouincialis Prouinciæ, in qua decessisset Superior Generalis non esset mortuus, & subrogatus aliquis in Vicarium Prouinciæ eiusdem, qui loco Ministri vacantis præsideret electioni huiusmodi.

6 Sed posset forsan hic obijci à studiosissimis Viris, quòd aliàs mihi fuit oppositum, his præcisis verbis contra nostrum assertum, sic. Sicùt se habet Vicarius Generalis ad Religionem, ità se habet Vicarius Prouincialis ad Prouinciam; sed primus habet votum in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, vti Pater Ordinis, & vtriusq; Familiæ, ergo, & secundus. 7 Quamobrem antè alia dicenda; ego item addo similem oppositionem,

ſitionem, ſic. Sicut ſe habet Vicarius Prouincialis ad Prouinciam, ita ſe habet Vicarius localis ad Conuentum, (loquimur de Vicario poſt mortem Guardiani deputato à Definitorio, ſiue, vt verius dicitur, de Præſide Conuentus in vacantia Guardiani,) ſed Vicarius Prouincialis habet votum per vos in Capitulo Prouinciali, ergo & Vicarius Conuentus habebit votum in Capitulo Prouinciali. 8 Vel ſic. Sicut ſe habet Vicarius Prouincialis ad Capitulum Generale, ſic ſe habet Vicarius Conuentus ad Capitulum Prouinciale, ſed per vos opponentes, Vicarius Prouincialis habet votum in Capitulo Generali, ergo & Vicarius Conuentus habebit votum in Capitulo Prouinciali. Aſſignetur ergo ex mera gratia differentia, & diuerſa ratio, ſi quæ eſt; Vtrobique enim videtur par ratio, & argumentatio ſimilis.

9 Proindè enucleanda eſt hæc materia diligentiſſimè, ne in æquiuocis laboremus. Vel igitur Vicarius Prouincialis habet votum, ſicut mortuus Miniſter, eò quia ſuccedit in omnibus iuribus, & eadem iuriſdictione; vel quia conceditur ei à Summo Pontifice, Regula, vel Statutis Religionis: Non ſecundum, quia Regula duntaxat habet ſuos electores Miniſtros, & Cuſtodes: Non Pontifex conceſſit, quia non inuenitur hoc, niſi Vicarijs Obſeruantum conceſſum: Non Statuta Religionis, quia reſpectu electionis Miniſtri Generalis in Capitulo Generali nec verbum quidem habemus

bemus in tot monumentis; 10 Nec minus est verum, quod habeat, eò quia succedat in omnibus Ministro Prouinciali, vti dicemus; ergo falsum assumptum. Attamen si daretur, quod per subrogationem haberet votum, peto, qua ratione hoc non potest concedi Vicario Conuentus votum, qui succedit, & æquè in cunctis Guardiano, qui est proprius Vocalis Capituli Prouincialis? Assignetur igitur ratio diuersitatis: 11 Si dicerent, quod esset, quia Vicarius Prouincialis est Prælatus, sicut Minister, responderem, quod, etsi sit verum, quoad Prælaturam absolutè, nō tamen, quoad Prælaturam per se. Sed dato hoc item: Quis neget Præsidem, siuè Vicarium Conuentus post mortem Guardiani esse verè Prȩlatum, sicut & Vicarius Prouincialis?

12 Et ideò est obseruandum; quod votum habent electores omnes, vel ex Regula; siuè Statutis, vel ex officio, vel ratione iuris priuati: Ex Regula, inquam, vti diximus de Ministris, & Custodibus, in electione tamen Ministri Generalis: Ex publico officio, vt sunt Guardiani,& Discreti mittendi ad Capitulum Prouinciale. Respectu verò iuris priuati,vt sunt cȩteri Fratres subditi in electione prædicti Discreti, siuè in admissione ad professionem, & similia: adquod ius priuatum etsi posset reduci Vicariorum Prouincialium votum, siuè ex officio publico; hæc tamen reductio non esset sic germana, & legitima, sine speciali declaratione, vel

Summi

Summi Pontificis, vel totius Religionis, de eius mandato, & licentia.

13 Immò ex Statuto Capituli Generalis 63. ann. 1600. videtur non admitti aliquis titulus ab his tribus, nempè consuetudinis, eò quod sic declarat Capitulum Generale pro vtraque Familia. *Electiones omnes in Capitulis Prouincialibus faciēdas esse per omnium suffragia, qui iuxta Generalia Ordinis Statuta, vel cuiuscunque Prouinciæ debita authoritate facta, vocem actiuam soliti sunt habere in dictis Capitulis, seruata in omnibus Sanctiss. D. N. Clementis Papæ 8. Constitutione, annullante Neapolitanam Constitutionem, & omnes alias similes &c.*

Per quod Statutum confirmatur vulgare axioma 120. Barbosę, quod scilicèt in omni dispositione; Inclusio vnius est exclusio alterius. Si ergo soli Ministri, & Custodes ex Regula includuntur, cęteri in Statutis, & Constitutionibus Apostolicis nō permissi, vel iussi, & sic non inclusi, excluduntur, ac proindè non est mirum, quod Pater Vuadingus noster nominet, siuè declaret, pręceptum Regulę nostrę concussum propter addictionem electorum extrà Regulam, & si sint admissi à Statutis, pręcedente Pontificia concessione, siuè dispensatione: *Annal. Minor. tom. 8. ann. 1529. n. 23.* Quid ergo diceret, si suo tempore cognouisset introductam consuetudinem ab aliquibus duntaxat, legitimam?

14 Insuper,

14 Insuper, vt appareat euidentiùs hęc exclusio, sic illam infero, ex alijs Statutis Generalibus, vel saltem arguo satis clarè. In Capitulo Generali 63. §. de Discretis Prouinciarum, describendo accuratissimè Discretos tùm Ordinis, tùm Prouinciarum, enumerat inter Discretos Ordinis pręcisè Vicar. Generales, & ViceCommissarios Generales, secundum Bullam Vnionis, & Ordinis Statuta electos, nunquam verò inter Discretos Prouinciarum describit Vicarios Prouinciales, non obstante, quod omnes alios, quibus cōpetit, & competere potest suffragium, & Vox, luculenter satis connumeret. En igitur, quod excluduntur Vicarij nostri Prouinciales, & non Vicarij Generales.

Item, consideratione non minus dignum est, quod arguitur ex Constitutionibus Salmant. & Vallisolet. ann. 1593., ac item ex Statuto Romano ann. 1642.; ista nanque sufficienter intentum demonstrant, ex loco competente Vicarijs Generalibus in Comitijs Ordinis nostri, cum per biennium officium exercuerint: Concedit ergo, & pręscribit eisdem locum in Sessione Capituli propè Ministrum Generalem: nec vllo modo nominat locum dandum Vicarijs Prouincialibus, dum nominat Ministros, & Custodes: & tamen, si aliqua posset esse coniectura, iudicium, aut pręsumptio, in fauorem Vicariorum Prouincialium, per quam dicerentur accedere ad Comitia Generalia, certè non sic leuiter, & semper esset transcu-

rata

rata memoria istorum Vicariorum sine causa.

Clarum est .n., quod non possumus addere, nec vnũ votum in electionibus Prelatorum sine legitima facultate. 15 Quinimmò nec ipsum Generale Capitulum, etiam de consensu maioris partis potest permittere, siue concedere, vt qui non habet votum in Capitulo, illud habeat, & suffragetur in illo; vt cæteri; quia, etsi hoc aliqui defendant, & affirment cum conditione; nisi totum Capitulum concors sit, nullusque discrepet Vocalium, quia agitur de præiudicio singulorum: Ego tamen cum P. Donato Predicatorum Ordinis Illustrissimi, absolutè sentio negatiuè, etiamsi omnes consentiant, quoad vocem electiuam Prælatorum, præsertim Regularium, ex quo in electione, & Capitulo, illi tantum debent esse præsentes, quibus ex Regula, Statutis, Officio, & de Iure Canonico, vel speciali competit interesse, nec stat in posse Capitulantium aliquem habilitare ad eligendum, nisi iuxtà Statuta, & priuilegia à Papa concessa, vel confirmata, vti iam diximus. Et hoc colligitur *ex cap. Quia propter de electione ibi*; qui debent interesse &c. Et proindè de iure Præses, siuè Præsidens cuiuscunque electionis debet expresse protestari, & tacitè intelligitur protestatus in illo Capitulo, se nolle admittere, vel admisisse, qui de iure non est admittendus, nec se velle excludere non excludendum: 16 Benè verum est, quod in aliquo casu posset quis admitti in adiutoriũ, & consultationem, & tunc habebit

ius consultiuum, siue directiuum, non autem electiuum, sicut dixi de Vicarijs Prouinciæ, si citarentur pro Capitulo Generali, vti factum est de Custodibus aliquando Reformatorum, quando accedebant ad Capitula Generalia vocati ad intimandum necessitatem, & opportunitatem dictorum Reformatorum, vt ex Bulla Clementis VII. apparet ann. 1532. *In supremæ militantis Ecclesiæ specula &c.* Pluries enim vocabantur pro solo voto consultiuo, & decisiuo, non autem pro electiuo; & si pro electiuo, aliquando erat hoc ex speciali mandato Pontificiæ authoritatis concessum, & permissum, vt ex diplomatibus Reformatorum proprijs, eisq; spectantibus clarè constat.

Quamobrem, pro confirmatione, plausibilis mihi multùm videtur doctrina Lauorij Doctoris celeberrimi *in tit.4. de elect. Canon. cap. 21. num. 128.* vehementer ex illa probantis, 17 & seriò manifestantis, nullitatem cuiusdam electionis Tullen. Abb. propter admissos tres scrutatores extrà Collegium præter tres permissos à lege prædicta, contra formam dispositam *in c. quia propter de electione.* Quia inquit ipse, etsi probaretur electio valida, quia recepta fuit in Curia, 18 & confirmata, non tamen est credendum Doctori de receptione attestanti, prout non creditur de consuetudine asserenti. *Moled. decis. 2. & 3. de consuetudine.* Et ratio est, (subiungit Lauorius) quia

consuetudo est quid facti, & quod tunc fuit, potest hodie non esse, & per istam rationem semper meo tempore Rota reprobauit illorum opinionem, qui tenent, quod Doctori credatur testanti de consuetudine, quando est versatus in illo foro; eoque magis non est credendum dictis Doctoribus, quia hoc dictum non videtur congruum, cum ferè omnes prædicti Doctores videantur moueri ex prædicta electionis confirmatione, in qua fuerunt adhibiti sex scrutatores: Quæ quidem electio, vt rectè Rota aduertit *in d. causa Meten. Monasterij. 5. Iulij* 1621. per Summum Pontificem potuit confirmari ex gratia, non autem ex eo, quod electionem censuerit validam. Nec prædicta electio, adhibitis sex scrutatoribus potuit sustineri, prout, nec ista ex Regula, 19 quod vtile per inutile non vitiatur. *Cap. vtile, de Reg. Iur.* Quia ista Regula non habet locum, quando aliquid inducitur pro forma substantiali, prout est, quod tres tantum eligantur scrutatores de Collegio, quia cum forma sit indiuidua, vtile per inutile vitiatur. *Dec. consil.* 532. *num.* 5. *& alij.* Et in terminis electionis *Roman. consil.* 66. *num.* 2. *vsque in finem.* Vbi, quod stante Statuto, vt electio fiat ad annum, & non vltra, etsi contra fiat sit nulla, electio facta per triennium est nulla in totum, quia illa verba dant formam electioni, quæ facit eam indiuiduam. Hæc ex Lauorio, vbi suprà.

Neque prædictis resistit, quod de consuetudine potest introduci, vt aliqui contrà Collegium interueniant in electione; quia quicquid sit de hac opinione, prout alibi dicam, procedit quando illi extra Collegium de consuetudine legitimè præscripta habent vocem, vti fit in numerosissimis Comitijs Generalibus Sancti Francisci, disquisitiones equidem sex sunt ex vocalibus. Tunc enim, vt considerat *Card. in dicto cap. quia propter*. Hi dicuntur de Collegio eligentium: In proposito autem nullibi probatur, quod tres scrutatores exteri de consuetudine debeant interesse electioni; etsi probaretur ista consuetudo non releuaret, quia apertè constat, quod hi ex consuetudine non sunt de Collegio eligentium, cum in electione vocem minimè dederint; Si verò prætendatur, quod de consuetudine possint eligi sex scrutatores, tres de Collegio, & tres extra Collegium, hoc etiam probato, nihil officeret, quia esset consuetudo contra dispositionem dicti *Cap. quia propter*.

20 Quod cum habeat Decretum irritans, tollit omnem consuetudinem in contrarium, & in puncto illius textus dicunt plerique Doctores: Et hoc est regulare in omni lege, & Canone habente Decretum irritans. *Cap. quod super his in fin. de consangu. & affin. &c.* 21 Et confirmatur, quia lex irritans facit personam incapacem, quando circa illam versatur, & consuetudo non potest tollere incapacitatem.

Et

Et quamquam Suarez hanc ſententiam non reprobat, dum tenet, quod lex irritans, aliqua ratione honeſta poſſit eſſe abrogabilis per conſuetudinem; Tamen quicquid ſit de hac opinione quatenus etiã eſſet vera, in caſu iſto nihil prodeſſet, quia, vt idem Suarez declarat. *Ibidem de legib. lib. 7. c. 19. num. 16. 17.* procederet ſi vniuerſaliter in toto orbe per conſuetudinem contrariam cum requiſitis, lex eſſet abrogata, quod in caſu iſto videtur impoſſibile: Secùs autem quando in certo loco ſeruatur contra id, quod in lege habente Decretum irritans diſponitur. Iſta enim eſt præſcriptio, quæ introduci non poteſt obſtante Decreto irritãti, quia cum lex generaliter non ſit abrogata, remanet in ſuo robore: Hæc Lauorius vbi ſuprà.

Quæ quidem omnia poſſunt certè ad litteram adaptari noſtro Inſtituto, & intentioni, præſertim cum verificetur totum illud, quod dicitur de caſu Lauorij; in hoc ſolum differens, quod ipſe loquitur de non admittendis tribus ſcrutatoribus, qui ſint extrà Capitulum, & nos de non admittendo Vicario Prouinciali, ſiue Commiſſario Prouinciæ, ſine facultate, nec vllo fauente Iure, immò nec conſuetudine, vti dicemus, quia nec minus præualeret conſuetudo, ſi extaret, quia circa vota Capitulorum, & Definitorij vigent Breuia iàm citata, præſertim Clementis VIII. & Gregor. XV. habentia Decreta irritantia, & conſuetudinibus derogantia, his verbis. *Irritum, & inanè, ſi ſecus ſuper his*

à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et demum quia nullus præsumitur vsque modo introductus vsus, vel casus in toto Ordine, admittendi legitimè voces in Capitulis non expressas in Statutis, vel Decretis Pontificijs, nec scio vllum vnquam Vicarium Prouincialem adfuisse, vti suffragatorem saltem in Capitulis Generalibus, præsertim ex Tabulis eorum.

22 Et ideò, etsi Minister Prouincialis, vt Minister, sit verus suffragator in electione Ministri Generalis nō tamen posset esse talis in electione Vicarij Generalis, nisi expresè ei concedatur, vt factum est passim, ex Statutis iàm citatis, quando ipsis præcipiebatur Prouisio, siue Præsidentia, in electionibus Vicariorum Generalium, tunc etenim expressis verbis concedebatur votum actiuū, & passiuum, siue eius Vicario in sui vacantia. Verissimum est enim illud iuris axioma commune, Lex si voluisset, expressisset; 23 Quod desumitur *ex l. vnica, §. sin autem ad deficientis C.* & alijs iuribus, prout exornant Menoch. Tusch. & alij. Lex enim id noluisse præsumitur, cum facilè id exprimere potuisset, neque expressit, quia quod lex non dicit, non est ab homine præsumendum. Iure quod expresè sancitum non reperitur, nō est superstitiosis inuentionibus præsumendum, inquit *Barbosa, axioma* 135. *&* 136., quare ergo sic accuratè exprimit de Vocalibus Vicarij Generalis, & alijs, quando vult illis concedere; & sic

dili-

diligenter de suffragatoribus Ministri Generalis ex Regula, de Commissarijs Generalibus, Procuratoribus, & Commissarijs Curiæ ex Statutis, neque vnum Verbum vnquam adijcit de Vicarijs Prouincialibus?

24 Audiamus quæso pro confirmatione dictorum aliqua Statuta. In Capitulo Generali 62. ann. 1593. sic disponitur. *In electione autem Vicarij Generalis vocem actiuam, & passiuam habent, qui Generales Ministri fuerunt, & Commissarij Generales, si qui ex eadem Familia supersunt, ex qua erat Generalis Minister vita functus; Procurator Ordinis, & Definitores præcedētis Capituli ex eadem Familia pro tempore existentes, ac Minister eius Prouinciæ, in qua electionem huiusmodi celebrari contigerit: quod si nullus tunc temporis fuerit eius Prouinciæ Minister, Commissarius, aut Vicarius eiusdem ad id vocetur, & votum, vt cæteri habeat.* Considera ergo, quam distinctè loquatur, & quomodo datur præcisè Ministro illius Prouinciæ votum, quia non est electio facienda de Ministro Generali; & datur etiam Vicario, quia est electio diuersa à Ministro Generali, & inuenta solum in subsidium gubernandæ Religionis in vacantijs. 25 Item quod Ministris, & Custodibus illius Familiæ, ex qua eligendus est Commissarius Generalis secundum Bullam Vnionis, datur votum specialiter, quia non haberent ex Regula, si non haberent à Pontifice; & ideo pro indubitato est tenendum, quod specialiter debet eis con-

 cedere

cedere votum Religio, vel Pontifex, in electionibus Regulæ, si velint impolluto calle transire in electionibus Canonicis.

Asserendum est igitur, quod siuè loquamur de Voto Vicariorum Prouincialium respectu Capituli Generalis, siue Prouincialis, necessaria est expressa licentia, & facultas, vltrà id, quod possunt circa gubernium, & regimen subditorum Fratrum; 26 Quare de voto Ministrorum in Capitulo Prouinciali habemus; sic ex *Clemente* 8. *ann.* 1600. 10. *April. in Diplomate, Seraphicum Ordinem &c.* post reuocata Statuta Neapolitana 1590. de Patribus perpetuis: videlicet. *In Prouincialibus verò quarumcunq; Prouinciarum Ordinis eiusdem, eius respectiuè Prouinciæ, in qua celebrabitur Minister Prouincialis, & quatuor Definitores actuales, habere possint votum consultiuum, definitiuum, decisiuum, & electiuum, & non alij &c.* Et Greg. XV. in sua Constitutione Militantis Ecclesiæ &c. ann. 1622. 23. Febr. sic ait. *Permittimus tamen Ministris Prouincialibus officio functis in recognitionem laborum suorum, vt in Definitorio solius Capituli, in quo tunc eorum munus expleuerunt, tantummodo vocem habeant.*

27 Et sic videntur optimè multa hìc adaptari posse axiomata ad rem nostram. Priuilegium si quidem ex certa causa concessum, & ex certa qualitate; cessante causa, vel qualitate, cessat priuilegium, inquit *Tuschus in concl.* 733. Si ergo Pontifices Clem. 8. & Greg. XV. Mini-

Ministris permittunt Prouincialibus votum in Capitulis Prouincialibus, in quibus eorum terminant triennium in recognitionem suorum trienalium laborum, & cum hac qualitate, conditione, & causa; quis hoc idem permittet Vicarijs Prouincialibus, qui parum antè Capitula eliguntur Prouincialia, quando quidem per mortem Ministri debet quàmcitiùs, aut saltem ad arbitrium Superioris Generalis celebrari, iuxtà Statuta Reformatorum *cap.8. num.* 17. Et certè hoc Pontificium Priuilegium solis Ministris Prouincialibus permissum, seù concessum 28 puto satis fundatum in Statuto Capituli Generalis nostri Ordinis ann. 1553. sic enim ab illo fuit constitutum. *Ministri Prouinciales in illo Capitulo, in quo officio suo sunt functi, habeant votum, & suffragium in Definitorio, & in electione Guardianorum &c. durante Capitulo &c.* Nam vt excludatur à Definitorio omninò videtur indignum, & ab omni ratione alienum, cum accidat sæpè, vt qui coaptantur in Ministrũ, & Definitores nihil omninò sciant de statu Prouinciæ, neque ob id noscere possint, quid commodi, qui indigni, quique digni, quæ res, quodq; remedium labentibus rebus adhiberi oporteat &c. Ipse verò fratrum naturas, & merita caleat &c. Hæc inquã mihi videtur potissima ratio motiua huius Priuilegij, quæ quidem cessat in Vicario Prouinciali, qui datur in refugium duntaxat; nec multum temporis potest exercere Vicariatus Officium, sed contractiori duraturus

est

est Ministri tempore quoquomodo protrahatur Generalis Superioris arbitrio &c.

29 Nec valet apponere *ex Barbosa axiom.* 89. quod expressi, & taciti idem videatur iudicium: Vbi nanque requiritur expressum, sicut votum in electionibus, non sufficit tacitum, neque præsumptum: cum enim votum sit quid correctorium Iuris communis Religionis, non est permittendum, nisi expresse concedatur.

30 Et verè Minister nullo iure est Vocalis in eo Capitulo, in quo remanet per renunciationem sigilli absolutus ab Officio, & vt talis non est suffragator, nisi modo ex concessione Pontificia: Quod quidem infero ex multis Statutis, Assisien. ann. 1526., & Messanæ 1532., in quibus decernitur, quod finito triennio, non amplius gubernet Prouinciam, vti Minister, sed vt Commissarius: casu, quo nondum fuerit destinatus Visitator à Generali Superiore, pro celebrando Capitulo, etiamsi prorogaretur per alios sex menses ex alia Concessione Clementis 8., & aliorum; quæ dicta, suffragatur nouissimè Statutum Toletanum Generale anni. 1658. his verbis. *Minister Prouincialis etiam Reformatorum, expleto triennio, & semestri Ministeriatus, si nullus sit missus Commissarius ex aliquo accidenti, teneant sigilla, & gubernent Prouincias tanquã Commissarij Prouinciales cum suo Definitorio; sed non habeant votum in Capitulo immediatè sequenti, nisi ipsis omnibus concedatur à Superiore Generali, cum consensu*

Procu-

Procuratoris Generalis , & Definitorum Generalium, si præsentes fuerint, &c. Ex quibus patet intentum, etiam si non esset rationabili fine hoc decretum, sed solummodo ex eo, quod gubernant, vt Commissarij, & vt tales, non video, quo iure permitti possit eisdem votum in Capitulo. Quis ergo poterit concludere votũ, neque in Vicarijs, sine singularissima expressione verborum?

31 Aduerto ad maiorem euidentiam nostri dicti, quòd in Capitulis Generalibus 49. & 56. cap. 8. §. de electione Ministri Generalis &c. datur modus supplendi Vocales absentes tunc temporis, in quo erat licita suppleto. In primo enim 49. ordinabatur sic. *Ordinatur propter verbum Regulæ, quod soli Ministri, & Custodes eligere habeant Ministrum Generalem, & quod de cætero, nec Commissarius Generalis, nec Procurator Ordinis, nec Commissarius Curiæ habebunt vocem in electione Generalis Ministri, sed si vnum votum fuerit supplendum, per Commissarium Generalem &c.* In 56. autem sic. *Vota absentium, & eorum, qui sunt voce priuati (vt moris est) suppleantur: In qua suppletione primò suppleatur Commissarius Generalis; secundò Procurator Ordinis; tertiò Commissarius Romanæ Curiæ. Quartò Guardianus Parisiensis, & Custos Hierosolymitanus, si præsentes fuerint: aliæ verò voces per Capitulum Generale, siuè per Gener. Ministrum, cum Consilio Patrum Ordinis suppleantur: quod si nulla*

sit

sit facienda suppletio, tàm Minister Generalis immediatè absolutus, quàm prædicti tres, præter electiones, & depositionem Ministri, in omnibus alijs erunt de corpore Capituli: Minister autem Generalis absolutus, qui etiã habet votum actiuum in electione Generalis nouiter eligendi, primùm locum teneat post Generalem electum, &c. Ex quo elicitur, quod votum Ministro Generali ipsi, in Capitulo, in quo absoluitur à Ministeriatu, etiam specialiter conceditur, quia vt absolutus, non est ampliùs vocalis; & iàm constat, quod verè, & legitimè ex Regula à solis Ministris, & Custodibus est eligendus nouus Minister Generalis, prout in principio ipsius capitis, & paragraphi habetur his verbis. *Cum Generalis Minister per Regulam sit à solis Ministris, & Custodibus eligendus, statuimus, & ordinamus, quòd conueniant Ministri, & Custodes, &c.* Quare ergo nullo modo tangit de voto Vicariorum Prouincialium?

32 Et sic facilè respondebimus ad instantiam supradictam videlicèt. Sicùt se habet Vicarius Generalis ad Religionem, ità se habet Vicarius Prouincialis ad Prouinciam &c. Vel si quidem concedenda secunda instantia de Vicario locali, quando est institutus Præses Conuentus per mortem Guardiani; vel est ex benignitate adducenda diuersitas rationis: 33 Nego, etenim ego assumptum de Vicario Generali in ordine ad Votum, benè quidem concedo circa regimen Fratrum; eandem enim authoritatem habet, quàm Generalis,

neralis, non verò ea, quæ non ſunt iuriſdictionis neceſſariæ ad gubernium perfectum Religionis: Et ſic ad ſecundam illationem: Sicut ſe habet Vicarius Prouincialis ad Capitulum Generale, ità Vicarius Conuentus ad Capitulum Prouinciale, &c. Quia iàm dixi, quod nec Vicarius Prouincialis habet votum in Capitulo Prouinciali; nec minus Vicarius Localis; quia nulli ſpecialiter conceſſum à Religione, vti neceſſarium probauimus. Sed videamus, quando conceſſum eſt votum Vicario Generali in Ordine noſtro, vt videant, & cognoſcant aduerſarij, quomodo non currat paritas de Vicario Generali, & Prouinciali, quia primo eſt conceſſum, nunquam verò ſecundo, vt ſæpè diximus.

In Capitulo Generali 62. 1593. §. de habentibus votum in electione Generalis Miniſtri ſic decernitur: 35 *Primò Generalis Miniſter immediatè Officio functus, votum actiuum habet in electione ſucceſſoris, ac alijs electionibus omnibus capitulari loco, & tempore celebrandis: Deindè, ſi qui alij interfuerint, qui ſimili Officio, aut Vicarij Generalis munere biennio functi ſint: Poſtea Commiſſarius Generalis Familiæ, & qui ſimili Officio functi ſint, &c.* Diſcurrit de alijs electoribus. Et tandem concludit: *Poſtea Prouinciales Miniſtri, & Cuſtodes omnino omnes, qui Generali Capitulo aderunt, &c.*

Vnde obſeruo, quod ſolùm in hoc Capitulo, & non

in

in antecedentibus fuit dispositum de Voto Vicarij Generalis, de voto, inquam, si per biennium saltem integrum moderatus fuerit Ordinem ipsum; quod non video de Vicarijs Prouincialibus, etsi eisdem concedatur præcedentia inter Patres, si biennio durauerint in officio; & ne recolamus antecedentia, adijciemus hic solummodo verba præcisa Statuti Romani ann. 1639. confirmati à Pontifice in forma specifica, quæ sunt. *Vicarij Prouinciales, qui per biennium completum in Officio steterunt Patrum Prouinciæ priuilegium, & præcedentiam habeant: Eos tamen subsequentur, qui Ministri Prouinciales extiterunt, vel post modum existent.* Hoc solum habent, quia expressum in Statutis. Et quando vnquam loquuntur de voto, etiamsi tractent de electione quacunque? Humillimè ergo peto à benignissimo Lectore, vt ingenij mei tarditati ostendat vnicum, & solum verbum, siuè Constitutionem loquentem de voto aliquo Vicariorum, vt desistamus à pugna.

36 Immò obseruo in alio §. *de habentibus votum in electione Vicarij Generalis*, quod inter Vocales non nominat Generales Vicarios emeritos, vti fecit suprà in §. *de electione Ministri Generalis*, solum si quidem nominat Ministrum, & Commissariū Generales, Procuratorem Ordinis, & Definitores præcedentis Capituli, ex eadem Familia pro tempore existentes, ac Ministrum eius Prouinciæ, in qua electio celebratur; aut

Vicarius

Vicarius ipsius. Et nec verbum addit de Vicarijs Generalibus, vti dixi; & ideo videtur, quod de Iure non habeant votum, & possent excludi ab illa, quia est Compromissum, in quo non suffragantur, nisi nominati, & expressi, nec scio, quomodo posset sic inferri à fortiori: Si enim habent votum in electione Ministri Generalis, quare non habebunt in electione Vicarij Generalis? Et tamen si hoc argumentum sit concedendum ex vi iuris, iudicent Sapientiores; Hoc vnum scio, quod in electione Commiss. Gen. in Familia, nominat etiam Vicarios Generales emeritos, qui biennio saltem munere suo functi sunt, in §. sequenti de electione Commissarij Generalis, nec penetro mysteriũ, nisi dicamus errorem esse Typographi.

37 Dicent etiam: Circa votum Vicarij Prouincialis in electione Ministri successoris, quod habemus ex Statutis multoties Vicarios Prouinciales subrogatos habuisse votum in electionibus Vicariorum Generalium, quod est maius: Quare ergo negabitur votum in Prouinciali Capitulo, quod est minus? videtur hic.n. teneri vniformiter maioritas, & minoritas.

38 Responsio huius instantiæ confirmabit paritatem iam allatam suprà de voto etiam Vicarij Conuẽtus pro Voto Capituli Prouincialis: Et ideo audiamus fundamentum huius assertionis. In Capitulo Generali 56. c. 8. fuit æditum tale Statutum videlicet, *Ordinamus etiam, quod accedente morte Ministri Prouin-*

cialis

cialis in sibi credita Prouincia, Custos illius Custodiæ, in qua decesserit teneat sigillum, si verò non sunt ibi Custodes, Guardianus, in cuius Conuentu moritur, teneatur quàmprimùm fieri poterit in commodo loco congregare Definitores, qui fuerunt electi in Capitulo præcedenti, & illos, qui fuerunt aliàs Ministri Prouinciales pro electione Vicarij Prouinciæ, in qua electione dictus Guardianus, vel Vicarius, si Conuentus caruerit Guardiano, habeat vocem actiuam, & passiuam, sicut Definitores, & præfati Patres, & præsidebit.

Si ergo vis arguere, ò Lector erudite, Votum in Capitulo Prouinciali Vicarijs Prouincialibus, quia per Statutum conceditur eisdem in electione Vicarij Generalis, quod est maius; argue pariformiter, & æquè benè, de voto in eodem Capitulo Vicarij, qui successit Guardiano, sine vlla differentia; quia non video rationem diuersitatis; Et certè, si non concedis hoc, gratis negas, & sinè causa; Vicarius si quidem se habet ad Conuentum, sicut Vicarius ad Prouinciam.

39 Nàm non est in necessariam trahendum consequentiam, indifferenter votum in Vicarijs Prouincialibus, ex hoc præcipuè, quod aliquando in deficientia Ministri Prouincialis suffragati fuerint in prædicta electione Vicarij Generalis, nàm ex axiomatis expositione, concessum ad tempus videtur post tempus denegatum: Si ergo votum pro illa duntaxat electione Vicarij Generalis, & pro illo tempore, & vice fuit

concessum,

conceſſum, quare nõ erit eidem poſt tempus denegatum? & ſi poſt illud tempus non inuenitur permiſſum, certè prohibitũ cenſetur, *ex Barb. axiom.* 193.*nu.*177.

Item ex Barboſa axiom. 120. *Expreſſio vnius cauſæ in aliquo reſcripto, ſeù Bulla, ne dum includit aliam cauſam ab illa expreſſam, ſed immò excludit:* Si ergo cauſa conceſſionis voti pro Miniſtris Prouincialibus incluſa in eorum diplomatibus eſt ſolum recognitio triennalis laboris, qua ratione poterit cum illa includere alias, prout eſſet congruentia quædam? quia ſc. habet omnimodam iuriſdictionem in Prouincia, & quia eſt Prælatus ordinarius; & ſicut ſi Miniſter eſſet viuus, daret votum, ſic debet eius Vicarius, qui ſuccedit eidem in omnibus iuribus, & ſi quæ alia. 40 Clarè ergo patet, quod excludit Pontifex quemcunque alium, & ſi appareret valde rationabile, & congruum. Non enim fit extenſio ſic paſſim in Priuilegijs, præſertim quando vnum eſt conceſſum alicui dignitati ſpecialiter, & nominatim, & ſola dignitas exprimitur, eidem enim duntaxat, cenſetur factum priuilegium, vel directum reſcriptum, *ex Tuſch. litt. D. concl.* 434. Dignitas verò Vicarij, etſi ſit ſatis ampla, non exprimitur tamen, nec eſt eiuſdem omninò rationis cum illa Miniſtri Prouincialis, vt ſæpè dictum eſt &c. Et hoc totum facillimè præſumitur tale; quia verè in priuilegio voti facto Miniſtris Prouincialibus attenditur ratio, qua motus fuit concedens, qualis non poteſt eſſe in Vi-

carijs; & si potest haberi declaratio à concedente, vel successore, standum est illi *ex Tusc.concl.743.litt.P.*

Et ideo supplex oro, quod Capitulum Generale hoc expendat. Priuilegia enim semper sunt restringenda ex Proloquijs notis; vel si extendenda, legitimè extēdenda. Si enim Pontifices dixissent in eorum Breuibus, quod in Capitulis concedunt votum Prouincialibus emeritis, facilior, & conuenientior esset extensio iugiter pro Vicarijs quoque: sed ille terminus (Minister) restringit priuilegium solis Ministris, & non alijs, vt patet.

Non est ergo extendenda Bulla Clementis VIII. & Greg. XV. circa votum Ministrorum, vt dictum est, quia verba legis ex Bulla tantum valent, quantum sonant, seu demonstrant voluntatem Legislatoris iuxtà *l. habeo ff. de supl. leg.*; præsertim, quia esset contra finem mouentem Pontificem ad concedendum votū Ministris: Dicit enim hoc facere in recognitionem laborum suorum, quia scilicèt Prouinciam per triennium sunt moderati; quod nunquam est dicendum de Vicarijs, qui aliquando fuerunt electi paulò antè Capitulum Prouinciale, etiam cum voto Commissarij Visitatoris, nec vllum obierunt laborem: & quidem Statuta Regulariter ad vnguem, & ad litteram, prout iacent accipienda sunt, adeo vt, nō expressa Statutorum ratione, magis verba consideranda sunt, quam ratio; sic Doctorū multitudo. *ex P. Morono respons. 16. n. 20.* & vbi non distinguit, nec nos debemus distinguere &c.

& quod

& quod non dicit, nec nos dicere debemus, & item faciendã est interpretatio, vt verba sonant:

41 Nec est decernendum priuilegium aliquod, aut reale, siue personale, contra vniuersalem abrogationē factam, & expressam prohibitionem ab ipsis Pontificibus, à quibus prohibetur expresè, ne in posterum concedatur aliquod votum nisi Ministro Prouinciali. Et quando Ministris ipsis permitteretur, siuè extenderetur votum in illo Capitulo, etiam si solum per biennium gubernarent, posset tamen hoc fieri commune axioma, quod priuilegia sunt extendēda respectu eiusdē, non verò respectu diuersorum: 42 Considera ergo, quo iure possint suffragari electi Vicarij paulo antè Capitulum, vt dixi; & non aliqua possit esse fraus in multiplicandis votis sine authoritate &c. Sola siquidem institutio Vicarij nullum ius circa votum tribuit, nisi authoritatem ordinariam, & necessariam pro regimine Prouinciæ, nec minus concedit aliquod priuilegium reale, siue personale, & præcisum Ministri Prouincialis, vt sic, & in recognitionem laborum. 43 Quod ergo per Statutum non reperitur cautum, non est permittendum. Ius enim nouum, quod Pontifex, Religio, nec Regula concedunt, non esse introducendum, communiter affirmant Iura, & Doctores.

44 Immò addo, quod vbi reperitur ius scriptum, nullo modo est ab eo recedendum; cum arbitrarium non sit, sed certum, & decisum à lege, seù Statutis Reli-

gionis,ac eiusdem est iuris de eo,quod à iure non scripto, videlicet, à consuetudine, vti est firmatum de solis electoribus decretis à Statutis,& Pontifice. Necessariũ quippè est, & non arbitrarium, quod consuetudine legitima est præscriptum,& stabilitum,quia quod à consuetudine determinatur, à lege censetur definitum: In casibus verò, in quibus nõ reperitur aliquid à iure cautum, vel à consuetudine legitima expressum, necessariò iudicis arbitrium desideratur; dummodo sit illud idem à lege regulatum, nempè à simili ad discernendum, an reducantur ad casus expressos in Iure,& an sit probabilis extimatio eorum, qui aliter asserunt, ità vt consideratis similibus dispositionibus, & perpensis multis coniecturis, quæ æquitate potiùs, quàm iuris subtilitate nituntur; quod iustum est, & æquum, & de iure videri potest, statuatur: & hæc omnia sic sunt vera, & certa, vt iudex in simili casu, ne vtiquam propriam potest sequi conscientiam, sed debet se conformari iustitiæ communi, & publicæ vtilitati, publica lege; seu consuetudine, vel Statuto Religionis munitæ, quo circa si iudex solum affirmat, ità rem sibi videri,& se haberi in sua conscientia, malè iudicat, defendit, & operatur; sic in *c. Iudices*. 3. *qu*. 7. Nihil ex arbitrio facit, & domesticæ proposito voluntatis, Immò qui iudicat, suæ non debet obtemperare voluntati, sed tenere, quod legum est, & Iuris. *in c. quamuis uera*. 11. *quæst*. 3. Applica modò, Lector,

ctor, hoc totum, si potes pro concedendo voto Vicarijs contra Regulam, & Statuta, & consuetudinem expressè.

45 Contra Regulam dico; quia ex Regula solis Ministris, & Custodibus conceditur electio Ministri Generalis. Contra Statuta subiungo, quia in illis non inclusi, sunt omnino excludendi, vti alias probauimus. Et expressè contra consuetudinem concludendam, quia memorialis extat consuetudo in toto Ordine alios non admittendi suffragatores, nisi nominatos à Pontificibus, vel à Statutis ab eis confirmatis.

Verum, quia multos contra meum assertum præuideo insurrecturos hoc prætexu, quod detur scilicet contraria consuetudo, antiquam abolentem consuetudinem, & eneruantem, eo ferè modo quo contendebatur suprà de alia consuetudine, & praxi, respectu durationis Vicarij Prouincialis, etsi per exempla castigata, & penitùs labefacta, proinde ab hac duntaxat imaginatione lacessitus, à promissa breuitate parumper digrediar, distinguendo sic:

Vel isti Nouatores loquuntur de consuetudine introducta de voto Vicarij Prouincialis pro Capitulo Generali, vel pro Capitulo Prouinciali? Si enim de Generali intendunt, iàm patet, quod contra præcepta Regulæ nostræ Seraphicæ admittunt consuetudinem, quod certè abborret à filijs tanti Institutoris audire, & à sequacibus Apostolicæ Regulæ præsumi: si de Capi-

tulo Prouinciali non video profectò, quo iure hoc possint sustineri, cum non sufficiat credere Doctori de consuetudine attestanti, nisi probetur.

Et proindè ne videar nouus in meis assertis, & singularis, Lectores remitto ad quicquid euidentissimè dixit ex Nostratibus celebris Commentator Statutorum Ordinis, & iàm mihi amicissimus Adm. R. P. Sanctorius de Melphi Rom. Prou. Refor. Pater dignissimus, *in lib. de pœnis par.* 1. *c.*7. *pag. mihi* 318. ad rem nostram, & vbique sæpè referendus, vt Doctor verè Seraphicus.

Illius quidem doctrina, an ad vnguem inseruiat nostris dictis, siuè obiectionibus se se adæquet de consuetudine asserta circa votum Vicario Prouinciali permissum ab aliquo pro electione Ministri Generalis, iudicent alij peritiores, qui veram Seraphici Patris Regulam, & Institutum profitentur.

46 Ego hic addam pro dilucidiori expositione consuetudinis nostræ, & vt negotium grauissimum pedi quadret sic. Vel ista consuetudo per vos allegata de nostris Vocalibus, & electoribus Capitulorum Generalium, siue Prouincialium, non inclusis in Religionis nostræ Statutis, est præscripta, vel non est præscripta, vti habemus *in c. ultimo de consuetudine*.

Si enim præscriptam asseritis, ergo erit talis in ordine ad tempus certum, & definitum à lege, pro quo durare debet, & cōtinuare, vt legitimè dicatur præscripta:

Ac pro-

Ac proindè intimiùs est vtrorumque examinanda conditio, siuè quidditas ipsa: Vel .n. loquimur de lege à Legislatore promulgata, sed nõ à maiori parte Populi, siue Communitatis, rationabilis causæ prætextu recepta, vel ab ipsa Vniuersitate recepta: si de prima, contra eam currit præscriptio legis etiam Legislatore ignorante; quippe qui non est necessarius nouus consensus Superioris legem facientis, nec eius præsentia, vel scientia desideratur; satis enim est consensus antiquus de iure præsumptus, quando scilicet leges de præscriptionibus approbauit; Consentit tunc equidem in formam legis, qua cauetur, vt consuetudo decennalis possit introducere ius, & præscribere contra Legislatorem, etiam ipso nihil sciente de nouo, aut tacitè, vel expresè, consuetudinem efficaciter introduci, vt inquit *D. Antoninus p.par. tit.* 16. §. 2. *cum alijs.* Finitur ergo ista præscriptio, & absoluitur spatio decem annorum ad minus, proprio, & necessario, ad abrogandam legem, & inducendam consuetudinem legitimam; Immò iste terminus decennalis debet esse continuus, & non interruptus. Interruptum dico, si videlicet à tota Communitate, vel à maiori parte agatur contra eam, ex communi consensu Iuristarum, & Theologorum. Si de secunda ab Vniuersitate recepta, & ab initio acceptata, tunc requiritur tempus quadraginta annorum continuatum pro firmanda consuetudine legitimè præscripta, & abrogata ipsa Le-

gislatoris lege. Sic communis opinio. Et habetur expressè in c. *de quarta*. & *c. ad aures de præscript.* Nec mirandum, quod plus temporis requiratur via præscriptionis ad abrogandum legem receptam, quam non receptam, quia recepta habet plus roboris, & firmitatis, quam non recepta. Sic Layman cum alijs. Si verò non præscriptam affirmatis, hæc vtique est sufficiens ad abrogandam legem, dummodo tamen sit nota, & scita Legislatori; & sic adeò sit, quod iugiter ostendat ipsius consensum, prout docet *D.Thom.* 1.2. *q.* 97. *art.* 3. *ad* 3. Vbi Doctor Angelicus ad tollendam legem non recurrit ad præscriptionem, sed ad sufficientem significationem consensus Superioris, inducendo nouum ius magis celeriter, & breuiori tempore, quam decennio: Vndè potest dici consuetudo potentior, & efficacior ipsa consuetudine præscripta, eò quia procedit ex scientia Legislatoris: Magni enim interest inter Superiorem scientem, & ignorantem cõsuetudinem, siuè morem Populi: Nam quando Superior scit consuetudinem introductam, & tolerat, & eò magis si ea vtatur, ex isto vsu profectò arguitur satis euidenter consensus Superioris, sicut etiam ex tolerantia, adiunctis alijs circunstantijs, vt puta, si illa permissio sit rationabilis, & valde vtilis, vel necessaria, introducentibus eam; & sic circunstantionata, & adminiculata, est morale signum voluntatis Superioris illam legem permittentis, nam tota ratio facti est vo-

luntas

Digitized by Google

luntas legem ferētis. *Donatus de leg. tract. p. q.* 21. *n.* 12.

Et ſic concluditur, quod actus, & mos Communitatis de ſe, & ex natura propria, non habent vim deſtruendi legem iam promulgatam, ſiuè ſit accepta, ſiuè non, & aliam introducendi: Sed voluntas Legislatoris per Populi actus declarata. Sic Suarez de cōmuni ſententia. Quare penes hoc diſtinguuntur conſuetudines præſcriptę à nō pręſcriptis, quia præſcriptæ nō poſtulant ſcientiā, ſed ignorantiam Superioris; Vndè non inducit legē, vt ſignum noui cōſenſus eiuſdē, ſed, vt cūtinens virtualiter requiſita per legē, in qua continetur antiquā Legislatoris volūtas; Volo dicere, quod iure antiquo cautū eſt ex voluntate Superioris, vt lex via præſcriptionis poſſit tolli per non vſum, vel contrarium vſum, tot annorum etiam ipſo ignorante.

Verum è contra, non præſcripta operatur ſolummodo, vt ſignum voluntatis, & noui conſenſus, abſq; vllo reſpectu ad decennale, vel aliud tempus. Lex ſi quidem dependet à ſola voluntate Superioris, de qua, cum conſtet, nil aliud curandum: Neque eſt danda certa regula expreſſiua temporis, quo indigat ſignum voluntatis Superioris: Non enim iure definitum eſt, nec poteſt definiri, quia ex quo iſtud ſignum conſiſtit in factis, pendet etiam à coniecturis, quæ non ſunt æquales in omnibus conſuetudinibus. De quibus vide *Sotum lib. p. de iuſt. quæſt. 7. art. 2. & alios.* Dicunt enim tempus hoc determinandum eſſe viri prudentis arbitrio:

triq: *Sic P. Donatus Ord. Prædic. de leg. tom. p. q. 21.*

An deindè ista scientia Legislatoris debeat esse immediata, vel mediata; & distinctio sit vera vtique tàm in foro fori, quàm in foro Poli, doctissimè discussam videbis ibidem *quæst.* 23. *& supra pag.* 147. *num.* 23. *cum alijs, & bene &c.*

47 Sed adhuc confirmamus hæc omnia, ex Iuribus alterius Religionis nostræ coæuæ, & præ omnibus dilectissimæ, ex Samuellio Ordinis eiusdem Prædicatorum in suo *tract.* 3. *de elect. controu.* 6. *concl.* 4. *num.* 4. *sic exscribo.* Licèt de iure Constitutionum nostrarum deputetur Vicarius Ordinis ille Prouincialis illius Prouinciç, in qua sequens Capitulum fuerit celebrandum, attamen, vt plurimùm Summus Pontifex tali occasione superueniente, authoritate Apostolica instituit Vicarium, quem ipse idoneum iudicauerit, sed obserua (inquit ipse) quod si sit institutus à Papa, vt sic, institutus caret voce in electione Magistri Ordinis, quia, etsi Alexander Sextus ex speciali priuilegio contulerit ei primam vocem in dicto Capitulo, & electione; Paulus tamen Tertius hanc gratiam reuocauit, & ex tunc non fuit amplius admissa. Si vero defuncti Generalis succedit in Vicariatu Prouincialis ille secũdum relatas Constitutiones, clarum est, quod cum sit Prouincialis actualis, habet votum in electione Magistri Generalis.

Ex qua Conclusione prędicti Doctoris has elicio illationes satis similes ad rem nostram.

Primò

Primò, quod Vicarius electus à Papa, siuè sit Generalis, siuè Prouincialis, cum eadem sit ratio, non habet votum in electione, nisi sit specialiter ei concessum ab eodem, si non sit actualis Prouincialis, & ideo suffragator in illa electione, sicut & in nostris, vt dictum est; & ideo Alexander Sextus citatus, Vicario ab eo electo, siuè ab alio, concessit suffragium in tali casu: etiam si à Paulo postea Tertio reuocatum, nec amplius restitutum. Sola si quidem electio Vicarij, vt Vicarij, etiam facta à Pontifice non imbibit in se votum in electione Superioris Generalis.

Secundò subinfero, quod Vicarius Generalis à Statutis deputatus, & secundùm iura Religionis, in tantùm habet votum; in quantùm est actualis Prouincialis illius Prouinciæ, in qua celebratur Capitulum Generale, & non vt Vicarius gerens vices Generalis: Sic enim disponitur in Constitutionibus Ordinis Prædicatorum, distinct. 2. num. 2. *Mortuo Magistro Ordinis, Prouincialis huius Prouinciæ, in qua sequens Capitulum fuerit celebrandum, vices Magistri Ordinis obtineat, quousque Magister Ordinis sit electus*; & sic habet quidem authoritatem eamdem Superioris Generalis, non autem votum, ex natura nanque Vicariatus ei non competit.

Quare ergo pro nostro Minorum Ordine non habebimus easdem prorsus considerationes, & rationes, si benè perpendantur nostra monumenta Seraphica?

48 Addo,

48 Addo, quod etsi Vicarius Prouincialis duret per biennium in officio, non tamen habet votum, quia, etsi acquirat Paternitatem, & præcedentiam, inter Obseruantes, non tamen omnia iura, gratias, siuè priuilegia Ministri: Minister si quidem cum differat in electione à Vicario Prouinciali, proinde non eget duratione biennij, vt Vicarius: En ergo, quod paternitas, & præcedentia Vicarij est conditionalis, & non absoluta, sicut Ministri; & quod non succedit in omnibus iuribus, & gratijs ipsi Ministro, & ideo nec in voto: non obstante; quod eamdem prorsus habeat authoritatē, & iurisdictionem. 49 Iurisdictio, vt ex sua descriptione habemus, non includit suffragium in Capitulis, sic enim describitur in *ff. de iurisd. om. Iud. l.* 2. Est quædam facultas alicui concessa, qui iuridicēdo prēest, qua concessa, commissa intelliguntur omnia, sinè quibus explicari non potest, & sic aliud est iurisdictio, aliud votum, ex ipsa natura rerum, & nomenclatura termini. Votum quidem est actus, sed non prouenit à iurisdictione, cum multi habeant Iurisdictionem, & nō votum, & è cōtra: vnde iam præscindit ab ipsa: *ex Bordeno resol.* 130.*num.*47. nec votum est officium: & à diuersis non fit illatio: & suffragari, siue votum est animi deliberatio, cum beneplacito determinans se ad hoc aliquid: *ex Sigism. dub.* 26. *num.*4.

50 Et à simili possumus argumentare de Commissario Visitatore, & Vic. Prouinciali, quia etsi primus

habeat

habeat omnimodam potestatem, immò quasi plenipotentiam Ministri Generalis, in Ministrum, & Prouinciam totam; non tamen ex hoc infertur, nec potest inferri votum in electionibus, siuè in Capitulo, & tamen videtur potiùs necessarium votum in istis, quã in Vicarijs: præsidendo nanque videtur inconueniens, quod simul, & semel non habeat votum in illis, & tamen, nisi specialiter concedatur, non permittitur suffragari in eis.

A simili elicitur ex Statuto Capituli Generalis 66. §. *de Commißario Generali* sic enim inquit. *Statuitur tamen, & declaratur, quod Commissarius Generalis sic institutus non erit Prælatus Ordinarius, nec habebit votum in Capitulo Generali, nec habebit easdem praeminentias, quas habent Commißarij Generales secundum Bullam vnionis electi, nisi forsan is, qui instituitur, olim fuißet Minister, aut Commissarius Generalis, habebit tamen plenitudinem potestatis ad gubernandum totam Familiam*. Elicitur, inquam, quod plenitudo potestatis in aliquo Superiore non arguit votum in Capitulis. Nec obstat, quod Statutum ipsum dicat, quod iste Commissarius Generalis sic institutus non erit Prelatus ordinarius, quandoquidem modò non currit ista doctrina, de similibus relictis in Familia, ex qua discedit Minister Generalis, quia communiter, & non sine stabili fundamento habetur, quod est verus Prælatus ordinarius, quia auctoritatem habet à iure Religionis, &c.

51 Cla-

51 Clariùs, vt iam dictum est: Minister absoluto triennio præscripto à Leone X., & semestri concesso à Statutis, siuè Pontificibus, patet, quod non habet votum ex communi calculo Religionis, *& ex P. Lezana concl.* 39. *num.* 10. Et prout fuit decisum in vltimo Cap. Toletano: Modo detur casus possibilis, quod in termino triennij, vel in semestri, Prouincialis moreretur, & eligeretur Vicarius, petitur sic. Vel talis Vicarius pro illo tunc electus haberet votum, vel non? si haberet esset potior Ministro ipso, qui eo remanebat priuatus, vt ità dicam, siuè potius ab eo absolutus: Si non haberet, quo iure priuatur Vicarius, vt Vicarius, per hoc quod est mortuus Minister; si succedit in omne ius ipsius Ministri? Si enim succedit in onere, debet succedere in honore, & non debet per hoc priuari iure suo sibi competenti ex Officio absque culpa, si verum est quod asseritis. Vel etiamsi diceretur, quod non habet votum, eo quia Minister mortuus nō habebat, vt absolutus ab Officio, replico, ergo vt Vicarius non habet, nec Minister, vt Minister, nisi speciali iure fuisset sibi concessum à relatis Pontificibus. Dilemma hoc non possumus effugere per adæquatam responsionem.

52 Sed grauis obiectio, ne dicam apparens duntaxat, circa votum Vicarij adhuc fit à Lectore meo dilectissimo, cui debeo aliquo modo satisfacere, ne videar diminutus in opinione, negante votum in Vicarijs prædictis, sic ergo opponebat. Loquendo Capitula

Gene-

Generalia ann. 1633. & 1639., de subrogatione Definitoris Generalis deficientis, vtuntur his præcisis verbis, *vt nullo euentu Nationes, vel Prouinciæ destituantur necessario patrocinio in Capitulis Generalibus, statuitur, vt si contigerit aliquem ex Definitoribus Generalibus vita, vel Officio defungi, vel in Capitulo Generali non comparere, suffragetur alius ex eadem natione in ipsius locum, ex ijs, qui fuerunt, vel Procuratores, vel Commissarij Curiæ Romanæ, vel Definitores Generales, contra dispositionem Generalis Capituli nuperrimè Romæ celebrati: Si verò nullus talis fuerit, substituatur Minister, Vicarius, seu Commissarius Prouincialis, ex qua erat Definitor defunctus, vel absens, &c.* In Romana etiam Congregatione Generali, an. 1642. sic. *Quando in vtraque Familia contingat, vt Definitores Generales, uel absint, uel quomodolibet desint, statuitur, ut eorum loco subrogetur alius ex eadem natione, loco ipsius, ex ijs, qui fuerunt, uel Procuratores Generales, &c. Si uerò nullus talis fuerit, substituatur Minister, Vicarius, uel Commissarius Prouinciæ, &c.* Et in Cap. Generali ann. 1651. sic. *In substitutione Definitorum Generalium absentum, hic ordo obseruandus est, quod primò substituatur, qui fuerit Procurator, & Commissarius Curiæ, ex Definitor Generalis nationis; si contingat casu, & actu, ibi adesse, si isti absint, substituatur Minister, aut Vicarius, aut Commissarius Prouinciæ, ex qua erat Definitor absens.*

His

His auditis, obseruate, quod sic ad litteram sunt descripta ipsimet Statuta, vt melius cognoscatis, & perfectiùs, quod non relinquitur locus obiectioni; & in primis notate, quod illi termini, *Minister, Vicarius, & Commissarius*, cum aliquali differentia videntur poni in citatis Statutis, sed certè accidentali; quia verò magis fauet nostræ opinioni, quàm contrariæ, ideò sunt intimè discutiendæ; In primis Capitulis, sic extenduntur. *Si uerò nullus talis fuerit, substituatur Minister, Vicarius, seù Commissarius:* In Congregatione Generali sic, *Minister, Vicarius, uel Commissarius*: Et in Cap. 1651. sic. *Minister, aut Vicarius, aut Commissarius Prouinciæ.* Et sic habemus, quod aliquando ponitur particula, seu; aliquando, vel; aliquando aut; Et ideò ex hoc inferent opponentes, quod etiam in Capitulo Generali possunt suffragari, quia accedunt ad illud etiam Vicarij.

Sed (ò bone Deus) quàm frigida est hæc obiectio, quàmque fluidum argumentum? Nonne vides, quod contra Solem loqueris, ò Lector, & extrà publicam, & tritam valde deflecteris viam, erraburdus per insolitum iter? Tergiuersatus quæris diuerticula, & certè folio ficulneo anguillam tenes, subere leuior, hinc indè fluctuans sine radicibus vllis, sed quicquid sit de tuo dictamine, ego quidem contendo contra innixos parieti inclinato, & maceriæ depulsæ. Non enim vrget, nec cogit nos, quod asseris ex illis Statutis, ad per-

permittendum Vicarijs Prouincialibus votum in electione Ministri Gen. Verum ne mihi ipsi deficiam, particulas illas, siue dictiones positas in Constitutionibus relatis, declaro, & explico; his namq; intellectis patebit intentum: dictiores igitur sunt istæ, *vel*, *seù*, *aut*.

53 Dictio, *vel*, declaratiuè sumitur pro idest, quando ponitur inter duas dictiones idem significantes, siuè inter duo idem significantia, vt hic, Vicarius enim, & Cōmissarius, vt iam diximus, sunt synonima penes nos Fratres Minores, vt patet ex Annalibus, & idē important omninò, idemq; significant; multotiès siquidem vsus est, Ordo noster his terminis pro eodē officio: Immò clarè patet ex monumentis Seraphicis, quod si Ministri Prouinciales aliquādo impediti nequibant ire ad Capitulum Gen., mittebant ad illud pro voto aliquem, quem modò appellabant Vicarium, aliquandò Commissarium, & modò Prominiſtrum. Et sic indiscriminatim vtebantur his nomibus:

Seù, deindè est potiùs copulatiua dictio, quàm alternatiua, immò sæpè sæpius ponitur declaratiuè, & expositiuè, quia est inter duas dictiones idem significantes: & licèt aliquando ponatur inter diuersa, arguit tamèn similitudinem, & conformitatem; & sic clarè patet, quod etiam posita inter hos terminos, Vicarios, seù Cōmiss., explicat, quis sit Vicarius, & Commiss., idem importātes; & in iure aliqua est differentia inter has dictiones; *seù*, & *vel*. *Vel*, enim disiungit verba, & mentem;

O quando

quando est disiunctiua: *Seù*, verò disiungit verba, sed non mentem, & è contra, vbi coniungit, coniungit verba, & mentem, sicut, *seù*, tantummodo verba.

Aut, tandem ponitur inter similia, & æqualia, vt hic, & accipitur expositiuè pro; idest; *sic ex Barbosa dict.* 46. 363. *&* 415. Quò præambulo, euidenter facto ad responsiones accedo, Vicarius enim non distinguitur à Commissario misso à Min. Prou., immò Commissarius appositus in Statutis post Vicariũ exponit ipsum, *ex Peyrino: in suo Formulario litt. V. cap.* 6. Dicendo ergo Statuta, Minister, Vicar., *vel, seù, aut*, Commissarius, exponuntur sic, quod substituantur in locum Definitoris Gen., vel Minister, vel eius Vicarius, Commissarius, Prominister, si adsint. Omnes enim isti, duos tãtum repræsentant, Ministrum scilicet, vel eius Prominiftrum, quocunque nomine nuncupentur, quod certè confirmat P. Marchant in sua Regulæ nostræ expositione c. 8. concl. 1. Vbi inquit, *Minister Generalis eligi debet à solis Ministris Prouincialibus, & Custodibus, seù eorum Vicesgerentibus*, & in fine Conclusionis, exponendo ista Verba, *seu eorum Vicesgerentibus*, subiungit; Ob Commissarios Prouinciales, qui Ministris impeditis substituuntur, & P. Miranda.

54 Huiusmodi Prominiftri, Vicarij, siue Commissarij Ministrorum missi ad Capitulum Gen. vi Statutorum Generalium Reformatorum sic instituuntur c. 8. nu. 43. his verbis. *Essendo il Ministro legitimamen-*

te

te impedito d'andare al Capitolo Generale si mandera vn Commissario in suo luogo da elleggersi dal Ministro, Diffinitori, Custode, e Padri della Prouincia,&c. Sed ex Decreto Sac. Congr. pro Reformatis habetur alia forma huiusmodi electionis. Ex Generalibus verò Statutis Ordinis ann. 1642. c. 8. §. 8. nu. 3. 4. sic. *Si Prouincialis Minister ad Capitulum Generale accedere nō possit, à Definitorio eligatur Commiss., qui Prou. votū deferat ad Capitulum, ad quod officium eligi nō possit, qui in Prouincia non fuerit legitimè incorporatus &c. Et declaratur nullum Prouincialē posse destinare aliquem, vt deferat suū suffragium ad Capit. Gen., si in itinere defecerit, quia tunc nòn adest Definitoriū &c.* 55 Et proindè illorum munus, & officium est *ex P. Miranda tom. 2. q. 15. art. 2. concl. 2. & Rodriq. tom. 1. q. 55. art. 3.* habere in ipso Capitulo vocem actiuam, & passiuam in omnibus electionibus, ac si essent veri Prouinciales. Sed quia duplex insurgere potest difficultas, inquit ipse, cōtra hoc, quod dicitur, quod scilicet Commissarij vocem habeant actiuam, & passiuam in electione Min. Gen., sicut cęteri vocales, ideo vtraq; est proponenda, & resoluenda. Prima si quidē est tali, quia id videtur expresse obstare, & contrarium esse nostræ Regulæ, in qua dicitur, quod electio Gen. fieri debeat à solis Min., & Custodibus, vt dictū est. Prædicti verò Commiss. non sunt propriè Min. Prou., neque Custostes, ergo non possunt habere vocem in tali electione. Secunda hoc item vide-

tur esse contrarium Dec. Conc. Trid. *sess. 25. de Regul. c. 6.* quo prohibetur expressè absentiū voces in electionibus, & suffragia suppleri. Quarè respōdetur per ordinem. Ad primam, quod reuera suffragium supradicti Commiss. est quasi eiusdem Prou., cum in ea electione suffragetur, ex ipsius, & Prouin. commissione, quam dare optimè potuit, cum certum sit in iure, & secundū Sac. Canones in c. qui propter de electione, quod absens iusto impedimento detentus, potest constituere Procuratorē, qui eius nomine eligat, & etiā quia authoritate Apostolica hoc item potest fieri, & per Statuta generalia ab iisdem Pontificibus cōfirmata, cum præsertim deputentur à toto Definitorio. 56. Ad secundā verò dicitur, quod neq; hoc est supplere vocem absentis, nec est suppletio, sed vera commissio, voti nāq; suppletio tunc est, quando Prælati Gen. ad effectum alicuius electionis eos qui non sunt veri Prouin. nec Custodes assignantur pro absentibus, vt ipsa suffragia ferāt, & sic esset de Vic. Prouin. si admitteretur ad votum, Vocentur ergo Prominiſtri, Vicesgerentes, Vicarij, Commissarij, huiusmodi Vocales, parum refert, idem enim omninò important. Et verè totum hoc confirmabit altera consideratio facienda circa rei nouitatem, omninò repugnantē nostræ Regulæ, vt sæpè diximus, quod sc. Vicar. Prou. possit suffragari in electione Min. Gen. & sic patebit sufficiens respōsio &c. Sed tu modò his meis obiectionibus responde si potes.

Prouin-

Prouincia aliqua caret Ministro; habet subrogatum Vicarium de iure Religionis; Iste Vicarius potest ne impeditus mittere Prouicarium, siuè eius Commissarium ad Capitulum Generale, sicut posset Minister, si viueret? Et si potest, vnde hoc? Si non potest, quare? Non ne per te habet eandem authoritatem Ministri defuncti? quis ergo posuit terminum in Vicarijs, qui non possit extendi?

57 Item, moritur Minister profectus ad Capitulum Generale in itinere, hoc audito à Vicario Prouinciali, siuè Commissario Prouinciali electo per schedulas inter nos Reformatos ex Decr. Sac. Regul. Congregationis ann. 1645., determinat ipse accedere ad Capitulum Generale eoquia substituitur per vos in omnibus in locum Ministri de mortui, & de facto itineri se committit: potest ne hoc facere, vel non? si potest, quæro quo iure? si non potest, quæ est ratio negationis? Hic taceo Statutum, in quo toties fuit prohibitum Ministris, & Custodibus, mittere suos Procuratores ad ferendum suffragium, si deficiunt in itinere: 58 Solùm addo; Vicarius Prouincialis accedit per vos ad Capitulum Generale, relicto per necesse in Prouincia suo Prouicario, siuè Commissario, qui verè erit Vicarius Vicarij, poterit ne in simili casu mortis, sicut dictum est de Ministro deficiente in via, etiam ipse accedere, cum habeat eamdem authoritatem, sicut primus, & quia electus item à Definitorio,

 vel

vel saltem cum consilio Patrum inter Obseruantes, & per consequens successor, & Vicarius verè Ministri de mortui iuxtà Statutà? Si potest, quæro, quo iure fultus, & facultate? Si non potest, qualis responsio adæquata? Ergo dato, & non concesso, quod terminus, Vicarius, in Statuto positus intelligeretur de Vicario Prouinciali electo post mortem Ministri; 59 Quis propter hoc inferet in necessariam consequentiam, illuc accessisse cum voto in illa electione? Quis cordatus potiùs non dicet, casu, & fortuitè, vel accessisse, vel cum obtenta licentia, & pro manifestanda suæ Prouinciæ aliqua necessitate, vel item vocatus dignis de causis? &c. Concedite ergo libentiùs, quod ille terminus, Vicarius, ibi positus, intelligitur pro Commissario, siuè Prominiſtro, siuè Procuratore: Non est enim aliter ambigendum, nisi velimus eisdem Vicarijs Prouincialibus votum concedere in Capitulis Generalibus contra Regulam, Statuta, & consuetudinē, quæ quidem lance fideli, & pondere conscientiæ debent expendi, ne abusus irrumpat.

Et quæso non ampliùs conteramus tempus, in enucleandis, digerendis, & propugnandis, principijs nostræ Regulæ, & Religionis. Iàm enim est satis librata intentio eorundem: qua profundè perpēsa potes æquitatem iudicare; aduertendo quòd in re tam graui, vni duntaxat testi, si adhuc esset, non est adhibenda fides, etsi Cato dicat, aut Aristides: Sapienti pauca: Vna hirundo

hirundo non facit ver; nec exempla contra torrentem veritatis conuincunt, nec possunt prævalere, aut admitti; Cum nec momentum faciant certè, nec momentum stateræ: 60 Etsi aliquando oppositum contingit ex inaduertentia potiùs, quàm dolo, non est admittendum in posterum, si quidem factum non præsumitur, nisi probetur. Et nihil indè inferri potest, tùm quia factum contra ius, pro non facto habetur: factum si quidem non attenditur, sed quod debuit fieri: Immò de facto reuocandum, quia facta de facto etiam sunt de facto reuocanda, iuxtà notata passim in vtroque iure. Et ideo si quis in Capitulo, siuè Generali, siuè Prouinciali, se se opponeret contrà votum Vicariorum, esset audiendus. 61 Pro comperto namq; est, quod factum vnius non debet alteri nocere, nec facto alterius debet quis prægrauari, & onerari, &c.

62 Et ne prædictis vllus cuicunque tergiuersationi relinquatur locus, in gratiam amantissimi mei Lectoris, superest quid curiosius, explicandum, & cogor item addere circa votum huiusmodi Vicariorũ; quod votum, de quo loquuti sumus, & quod Ministri solummodo Prouinciales, & Custodes, habent in Comitijs Generalibus, dicitur consultiuum, decisiuum, & electiuum. Electiuum siquidem respectu Ministri Generalis, aliorumque Officialium: Consultiuum, & decisiuum, respectu negotiorum totius Ordinis: & hoc

diximus non habere Vicarios nisi eisdem detur, & concedatur à legitima authoritate. Consultiuum tantum permitterem, quia si (vt aliquando factum est) citarentur ad Comitia Generalia, pro tractandis negotijs pertinentibus ad totam Religionem, possent Superiores, illos consulere, sicut, & cæteros, non verò decidere, aut eligere, nisi, vt dictum est, specialiter concedatur à iure.

Ministri deindè in Capitulo Prouinciali habent ex iam citatis diplomatibus Pontificijs, votum in Capitulo Prouinciali pro eligendo nouo Ministro, & à iure in Definitorio, cum actu gubernat, simul cum Definitoribus, qui omnes pariter ex Bullis iam relatis, & ex Statutis Generalibus passim, & præsertim an. 1590. 1593. 1625. & 1642. 1663. Habent verè consultiuũ, decisiuum, definitiuum, & electiuum: hac duntaxat differentia tamen, quod illud decisiuum, quod habent Custos, & Definitores, est tale in causis, & sententijs ferendis, negotijsque Prouinciæ peragendis, Minister verò suprà hoc habet, vt ità dicam, aliud decisiuum, in paritate votorum, in electionibus faciendis, & negotijs decidendis sic, quod est quasi aliud secũdum votum, vel saltem dimidium voti, per quod, vna pars excedit alteram, & sic concluditur canonicè, quod non concluderetur, si staret æqualitas inter vota, siue suffragia Definitorij. Essetque ridiculum, ne dicam absurdum, si daretur hæc deformitas in Definito-

rio,

rio, quod ſcilicet omnes Definitores, vel alij haberent hanc ſecundam deciſionem, quam ſolus habet Præſes, vel Miniſter; Eſſetque tunc Acephalum illud Definitorium, ſiuè potiùs Hydra.

Quare hoc quidem votum omninò in Definitorio Prouinciali, Vicarijs ipſis, dum actuales ſunt, & Prouinciam moderantur, eſt concedendum, ſine vllo dubio, tunc enim eſt annexum, & connexum neceſſariò cum ipſa omnimoda iuriſdictione, & authoritate gubernij, neque ſine hoc voto, ne vtiquam eſſet ſufficienter prouiſa Prouincia de Superiore, qui poſſet in omnibus, & per omnia, prouidere ſuis ſubditis in neceſſarijs; & opportunis: Debet enim conſulere, decidere cauſas, ſi quæ eſſent, & eligere, in vacantijs Superiorem localem, & cætera peragere, quæ ad perfectum gubernium requiruntur, quod tamen non video intelligendum, ſeu concedendum pro Capitulis, in quibus eliguntur Superiores tàm Generales, quàm Prouinciales, nullo enim modo hoc ſpectat ad gubernium Prouinciæ.

Caſus Parergon.

ET tandem pro Coronide iurium, rationum, & huius ſubiectæ materiæ, Parergon duntaxat adfibulo, & connecto, quamquam enim, quæ hucuſque ſuperius ſunt dicta; euidenti gaudeant probabilitate,

ne

ne dicam veritate, si tamen res hæc adhuc minutius pensiculetur, nostrum eousque inducet intellectum, vt se captiuum præbeat, & obligatum in obsequium veritatis.

Corollarium primùm. Inter ergo recensita fundamenta partis, vnum hactenus restat diruendum, & euertendum, & catapultis obruendum. Aiebant ergo PP. opponentes in fauorem Vicarij subrogati; subrogatum sapit naturam eius in cuius locum subrogatur, *ex l. si eum. §. qui iniuriarum eius ff. si quis caut. & Doctoribus.* Et ex hoc principio, ne dum prætendebant durationem triennij, manutentionem officij, & cætera priuilegia, sed, & consequenter, & votum, præcedentiam, & paternitatem &c. quare cum omnibus debitor sim, explicabo qualiter intelligatur hæc maxima iuristarum.

Primò quidem, est vera, quando subrogatus est æqualis conditionis cum eo, cui subrogatur. *Menoch. Barbosa; & alij &c.* Sed hic aliud est esse Ministrum, aliud esse Vicarium.

Secundò, quia id intelligitur, quantum ab substantialia, & non accidentalia. *Surdus de alimentis.*

Tertiò: in subrogato per legem non per hominem; quod quidem ad rē nostrā posset dici in subrogato per electionē electiuam, sed nō per non electiuam. Prima enim est à toto Capitulo ex vi Regulæ: secūda à Compromissarijs, quod est idem, quod ab homine, etsi per iura Religionis. Quartò,

Quartò; limitatur in eo, quod est specialiter attributum: tunc enim in eo subrogatum non sapit eandem naturam, nec subrogationis Regula id extendit, quod fuit specialiter concessum, prout est de voto Ministri in Capitulis Prouincialibus, vt visum est suprà.

Quintò; limitatur in priuilegijs, quale est hoc de præcedentia, & paternitate in Vicarijs, (quæ sunt conditionales, & non absolutæ sicut in Ministris,) nec obstat, quod idem honor, qui debetur Ministro, debeatur etiam eius Vicario, quia scilicet vices alterius gerens repræsentat personam illius; & eodem iure vti debeat sicut principalis. Hæc enim omnia solum probant Vicarium debere vti eodem iure, & eodem honore, quantum ad iurisdictionem erga subditos in regenda Prouincia; non autem, quantum ad prærogatiuam dignitatis, & ordinis, vt dictum est declarando terminum Vicarij.

Sextò: hoc axioma procedere aiunt in successore subrogato, in quem transeunt etiam ea, quæ sunt de iure speciali; non autem in alijs, qui subrogantur ad supplementum; Minister vero dicitur verus successor defuncti, & non Vicarius, & ideo in ipsum etiam transeunt, quæ sunt de iure speciali, quia succedit in omnibus: non sic Vicarius, vt Vicarius. Minus namque ius habet ex Doctoribus Vicarius, quam Rector; *sic in decis. Rotæ passim; Sigis. dub. 74. nu. 5. & sup. n. 64.*

Nec etiam hoc in se, & ex natura rei videtur verũ,

quia

quiam maior reuerentia debetur principali, & non vicegerenti; & ad hoc facit, quod fortior, & potior, immò maior videtur dignitas, quam quis habet iure proprio Regulæ, quam quæ competit ex Compromisso ab hominibus adinuento in supplementum principalis, quousque prouideatur de illo; & hoc sic est firmatum in iure, quod, etsi vnus Vicarius Prouincialis institueretur ab ipso Pontifice, non per hoc, nec minus saperet naturam ipsius Ministri instituti ex Regula, aut à Capitulo Gener. Ordinis; quia etsi congruum videatur, quod institutus à maiori, & digniori, sit etiam præferendus: hoc tamen procedit cæteris paribus, & cum æqualibus, & eiusdem rationis: Et sic præferendus esset iste Vicarius electus à Pontifice omnibus Vicarijs electis à Definitoribus, & non Apostolicis, non autem maioribus in dignitate, quales sunt per se Ministri Prouinciales, nisi aliter decerneret Pontifex ipse, cui omnimodè subijcimur. Nec institutio Apostolica in hoc aliud operatur nisi, quod sic institutus ad officium Vicariatus, non potest conueniri coram inferiobus super tali institutione, aut institutionem illam in dubium reuocare, nisi titulo subreptionis; eo ipso enim, quod Pontifex in aliquo negotio manum apponit, censetur ad se illud auocare, ac subindè inferioribus auferre potestatem cognoscendi de illo: Sic communiter: Cęterum talis institutio Pontificia, nullum maius ius, nullum maius priuilegium, prę rogatiuam, aut prę eminentiam,

nentiam, præbet, quàm si fieret à Capitulo, siuè potiùs à Compromissarijs,& à lege. Tum quia Pontifex concurrit cum Religione ipsa, & in defectum ipsius; tùm quia in tali prouisione nullo modò alterat, seù immutat naturam dignitatis, & officij, quod prouidet, vti ex institutionibus ipsis potest videri; tantùm enim valent, quantum sonant. *Ex Lezana Consult.* 28.

Corollarium secundum. Postremum,& vltimum argumentum, desumo à præcedentiâ, & paternitate Vicarijs concessa à non multo tempore inter Obseruantes Patres, non verò Reformatos: ipsis enim conceditur, si per biennium durent in munere, & labore: quod quidem non est dicẽdum de Ministrijs *ex P. Sanctor. de pœnis c.* 30. *pag. mihi* 399. *seipsum retractante de dicto in Comment. Stat.* 60. *pag. mihi* 706. *& pag.* 891. Exceptio enim legis firmat regulam in contrarium, & ratio hæc est præcipua. Ea, quæ sunt per se, iure anteponi debent illis, quę sunt solum per accidens. Sed sic est, quod Ministeriatus est per se, Vicariatus verò per accidens, ergo debet anteponi vbicunquè ponatur; idem .n., vt idẽ semper natum est facere idem;& omnę tale vbicunq; ponatur, semper est tale. Ideoq, vnquam Vicarius emeritus præcedet Ministros emeritos, vt declarat Statutum: Immò Vicarius actualis nequit ex natura rei extra suam iurisdictionem præcedere Ministrum etiam si sit antiquior, quia certi iuris est, quod maior dignitas præcedit minorem. Et hoc quidem obserua-

obseruatur omninò in Capella Pontificis, vti videre est ex Cæremoniali Romano, Rota, & Sacra Rituum Congregatione. Nullus enim Vicarius Generalis præcedit quemcunque Generalem etsi vti Generalis deberet præcedere alium: Exempli gratia. Generalis Ordinis Prædicatorum præcedit alios Generales Mendicantes, Minorum, scilicet, S. Augustini, Carmelitarum, & Seruitarum, ex priuilegijs, aut consuetudine; si tamen Religio Dominicanorum careret suo Magistro Generali, haberetque Vicarium Generalem, si acccederet ad dictam Capellam, præcederetur ab alijs Generalibus Mendicantibus, quia Vicarius, vt Vicarius, nō præfertur vllo Generali, cum sint diuersi muneris, & dignitatis. Quod quidem posset probari multis exemplis, tum in Concilijs Generalibus practicatis, tum vbique locorum, & iuribus communiter. Vide tamen P. Lezanam Consult. 28. quia ad satietatem discurrit super hoc, & ab eo didici; Et sic mihi ipsi supplicanti Romæ fuit aliàs responsum ab Illustriss. & Reuerendiss. D. Cæremoniarum Magistro, & Præfecto (vt dignaretur concedere accessum ad ipsam Pontificiam Capellam Reuerendiss. P. Dongo nostri Ordinis Vicario olim Generali) quod videlicet, non poterat hoc permittere suprà alios PP. Generales Mendicantium, quia etsi mihi videbatur in omnibus, & per omnia suffectus in locum Ministri Generalis totius Ordinis, & quod videretur solum differre nomine, prout in

casu

casu nostro dicunt opponentes. Subiunxit tamen, quod quidem in iurisdictione concederet meum assumptũ, non tamen in priuilegijs realibus, & personalibus, concessis Ministris Generalibus; Et concludendo tandem, quod etsi essent pares in authoritate, differebant tamẽ in electione; prima nãque Ministrorum Generalium est à toto Ordine, secunda verò à paucis. Et ideo non debent eijsdem perfrui priuilegijs, & gratijs, nec minus sedere cum illis. Quarè certè miror, quomodò Religio nostra, sic diligens, & prorsus occulata in cæteris, circa hoc tamen cæcutiat vsque modò, non præuidendo specialiter de Vicariorum authoritate, & voto, duratione; & Prominiftrorum sessione; in Capitulis Generalibus, sicut prouidit de præcedentia, & paternitate, vt spero futurum his nostris temporibus, pro dissecandis controuersijs inter Fratres, & dubijs.

Differentem si quidem puto deberi sessionem, & Vicarijs Prouinciarũ electis post mortem (dato, quod in futurum concederetur eisdem votum in electione Ministri Generalis à debita authoritate.) Et Prominiſtris, siuè Vicarijs missis ab ipsis Ministris Prouincialibus impeditis: Primis etenim debet dari post Ministros in eodem Capitulo Generali, ex iàm dictis: Secundis verò propriam suorum Ministrorum ex iure communi, Doctoribus, & præcipuè *ex P. Peyrino in suo Formul. litt. V. cap. 6. num.* 3. (obiter addendo de mente eiusdem) quod si moriatur Minister Prouincia-

lis

lis in Prouincia post missionem sui Prominiſtri, & iàm acceſſerit ad locum Capituli Generalis, fueritque admiſſus ad acta Capitularia, vti verus, & legitimus Vocalis, non poteſt amplius repelli: Non ſic verò ſi nondum ſit admiſſus, quia illa poteſtas morte ſpirat concedentis: Poſſet quidem admitti à toto Capitulo, nemine diſcrepante, tanquam extraneus, vt dixi ſuperiùs addito quod Prouincia, cuius eſt Vicarius, ſiue Promiſter, & Commiſſarius à Prouincia electus, videtur non poſſe priuari iure, quod habet in electione Generalis. *ex eodem ibidem litt. V. c. 6. num. 16.*

Verum, ex Conſtitutionibus PP. Conuentualium, Vrbaniſtis vocatis in cap. 8. tit 2. num. 3. §. de Commiſſario miſſo ad Capitulum Generale loco Miniſtri, & de eius loco ſibi debito ibidem, ſic concluditur aliter. *Quoad præcedentiam verò, poſt omnes Prouinciales inter cæteros (ſi plures adeſſent) Commiſſarios, ſedeat, eumque locum inter eos teneat, qui eius Prouinciæ, cuius Miniſtri vices obtinet iure debetur.*

De duratione poſtulo, quia etſi clariſſimus ſit ſenſus Statuti Generalis ann. 1639. tamen, quia retorquetur in ſenſum obſcurum, eget clariori dilucidatione; mihi ſiquidem nullum faceſſit negotium, quod verè ſit in arbitrio Superioris Generalis, tàm prorogatio, quàm anticipatio; Quare &c.

Verè (mi Lector) nimis digreſſus ſum, & diuagatus ab immediata diſputatione, ſed parce, quæſo, quia, & morem

& morem gessi, cui debitor sum; & necessaria mihi visa fuit hæc materia Vicariorum à nostris reseruata calamo, commissaque posteris.

Et scito solùm, quomodo in omnibus relatis iuribus, omnia fundamenta apparent, & manifestantur; quæque aperienda sunt enucleasse, vt eorum firmitate conspecta, sileant contradicentes, sinantque tot Tragedias excitare alij, cum Regularis pacis detrimento, & iurium transgressione; Hæc enim omnia sunt, quæ desiderabantur in Decreto citationis ad Curiam Romanam super validitate Vicarij, & deputatione Minister Prouincialis.

Et sic iàm tres absoluimus partes ex quatuor nostri Casus; supplenda modò est quarta, & vltima. Responsio videlicèt ad obiecta partis opponentis, vt magis, ac magis iustitiæ lux splendeat, & veritatis. Duæ si quidem optimæ doctrinæ sunt partes, sua scilicèt stabilire fundamina, & aliena repellere. Verum hìc Rhodus, hìc saltus.

Respondendum est, (inquam) sed certè, vel timeo, vel potiùs nollem: aut enim in expressam impingam temeritatem, aut fraternam offendam Caritatem, aut denique Religiosum turbabitur obsequium. Doctrinã etenim sic sanam Dominorum meorum sapiẽtissimè verè, rectissimèque in eorum refertam consultis, redarguere, vel in minimò iudicare, quis certè potest absque temeritatis nota? Dissertatorum Patrum no-

strorum carpere feruorem subitum, nimiumque litis zelum, siue religiosarum aurium offensione, quis valet? Audacter, (vti par esset) eorundem argumenta retorquere, & rationes, qualis erit Apostolici viri modestia, erga amantissimos suos, vel exteros competitores? Ad hæc certè exhorrescere, concuti, supplodere, & excandescere, ferè mihi ipsi videor, ni desistam ab opere, immò multi fortassè dicent, non rationes pugnasse, sed affectus. Quo circa post longam ferè duorum mensium meditationem, & studium, adhuc me tenet angor non leuis, & angustia, & quo me vertam anceps ignoro. Si enim ad vnguem respondeam, magnum aperiam campum vlteriori digressioni, per quem, etsi non parum, fuerimus diuagati, non tamen longius æquo, immò breuiori non licuit vti compendio, vbi tantoperè Domini mei, & Patres mei dilectissimi proprio sese diffuderunt Marte, & sine Minoritico Gnomine Iuris diffusè satis materiam tetigerunt, sed non attigerunt, distinxerunt, & concluserunt de Vicarijs in communi, sed non adequatè, aut benè, de nostris. Glossarunt, responderunt, & pro viribus impugnarunt, sed ad rem non propriam, immò potiùs vagam: multa congesserunt in eorum documentis, sed absque re intenta, seù confusè. Consuetudinem pro ipsis supposuerunt, sed inutiliter, & falsò; & proindè exempla, & casus, contempserunt. Quid amplius? ad Ius præcisè commune confugerunt, nihil, aut parum

de

de Ordinis nostri iure proprio curantes. Vix per transennam iura nostra meditati sunt, ideoque malè intellecta; quasdam apparentes rationes adiecerunt, vbi vera argumenta defecerunt; Prudentum tamen iudicio plus causæ obfuerunt, quàm profuerunt; quid namque infirmam magis aliquam sententiam esse confirmat, quàm rationes non firmæ, vagæ, & exiles, aut non rationes, siuè paruæ coniecturæ, vndequaque constipatæ? Ad quid citare Statuta Turonensia, quæ vel non fuerint, nec vnquam Cismontanos obligarunt, vel non sunt in vsu, nec ad rem pertinent? Quod certè diminutè, quod confusè, quod ordine turbato, & tempore Minorum Iura, & leges retulerint, contigisse puto fortassè, vel ex cognitione confusa, vel quia nimis subita fuerit ab ipsis meis Patribus, instituta dissertatio: eorum argumenta, etsi ipsismet visa sint speciosa, alijs tamen, vel tumultuaria, vel non robusta; ex eorum dictis nonnulla sunt, quæ minus arrident, reliqua, vel diaphora, vel certè disparata: Nec miror, quia vsquemodò super hac Vicariorum materia, in dormiuimus omnes: ac proindè ob ignota principia nostra improprias, & incertas Domini mei deduxerunt illationes, & cum vellent refractariè tueri causam, nouis implicarunt difficultatibus, ideoq; non mirum si iuxtà vulgare proloquium, non litem soluit, qui litem lite resoluit. Nihil enim difficilius est, quàm nigredinem tingere, aut mendacium honestare vero.

Igitur quia ad singula eorum asserta adamussim respondere, & ad singulos eorum anfractus, declinare non valeo; necesse et breuitati consulere, sed potiùs libere nimis eructare parabolas, aut intortum aliquod proferre; mecum proindè decreui, Religiosè cedere modestiæ, & non contumeliæ! Duntaxat exscripta Statuta, nostraque iura, simul Collegi, & quæ nostram confirmant intentionem, selegi. Et modò Lectori propono, vt pro Doctore sint, & Iudice; sicque cunctis dispalescat omninò, quàm sit difficile, animis altiùs infixam veritatem à sua sede deturbare arictibus imbecillibus: Meis præmissis vtatur Lector beneuolus pro aduersariorum examinandis rationibus, probandis authoritatibus, coniecturis; & conferendis argumentis, aut prorsus trutinandis fundamentis, & deducendis conclusionibus. Firmissimas Iurium nostrorũ, ne dicam formidandas bases, super quas ipsæ Vicariorum prouisio, & duratio, sunt superstructæ in medium adduxi, omnem adhibui operam pro eruenda ex ruderibus veritate, & (vt mei potuit tarditas ingenij) ruminando negotium, nihil intentatum, aut indiscussum, præterij: Multa pro re nostra solidiùs oportuit stabilire, plura contrariæ parti refutare, aliaque rationum repagulis cohibere: Et certè dispereo, ni Apinis, & Tricis debiliora eorum videantur fundamina, nec hilum proficientia. Ero igitur Dauus, non OEdipus, in sequentibus: Doctis committo enigmata soluere,

ſoluere, non Zoilis. Et hæc præmiſi, ne ſilentium trahatur in conſenſum, aut diſſimulatio in conſcientiam.

Pro parte igitur Breui Pontificio ſe opponente, quatuor propoſuimus poſt deſcriptum, & enarratum factum noſtri Caſus, doctiſſimorum, & ſapientiſſimorum Virorum monumenta, quibus eruditè ſatis, & egregiè ſui clientis partes, & Iura defendebant, quapropter (vti modò proteſtatus ſum) duntaxat commonefaciam Lectorem, quo recurrendum pro adæquata reſponſione dictorum ab ipſis, & Doctrinæ. Et in compendium reducam, ne repetitis documentis iàm ad ſatietatem productis, & in Superioribus prænotatis, illum tædio potiùs afficiam, quàm ſatisfaciam veritati.

Narrant ergo in primis factum ipſum, etſi breui manu, & ſatis diminutè, illud tamen libentèr admittimus, ſed, quia dein fundant eorum intentionem in electione canonica, & confirmatione ſui Vicarij, confusè ſatis diſcurrentes ſuper materia Vicariorum Prouincialium noſtræ Religionis, proindè ne replicem, aut actum agam, remitto Lectorem ad iam dicta ſufficienter ſupra.

Ibi enim ſatis diſtinguo de Vicarijs, de eorum electione, de confirmatione, & itèm de eorum Iure, & duratione. Nihil enim omninò proficit eiſdem electio Canonica, & confirmatio, in ordine ad continuationem triennij iam incepti à Miniſtro defuncto, vti

prætendunt velis, & remis Domini mei, & Patres opponentes.

Item prætenditur ab ipsis per talem electionem fuisse quæsitum ius durationis ad finem triennij, ideoquè dum Sanctissimo non fuit illud notificatum, gratiam laborare defectu intentionis. Nec considerat pars opponens, quod hoc est manifestum æquiuocum, prępertim, si attendatur iuris communis dispositio, & Statutorum Ordinis, immò & Breuis, *Creditum, &c.* Vrbani 8. ann. 1625.

Ius siquidem commune non concedit huiusmodi Vicarijs aliquod Ius ad officium, sed solum exercitiũ, & duntaxat dicuntur suffecti, & subrogati pro eo medio tempore, donèc sequatur electio successoris Ministri, iuxta Clement. Exiui de Paradiso; ibi enim determinatur, quod Vicarius Ordinis suppleat vices Ministri Generalis vsque ad tempus Capituli. Confirmaturque hæc doctrina ex communi calculo Doctorum ex iam dictis.

Et præcipuè si diligenter attendatur egregiè doctrinæ *D. Fagnani in 1. par. 5. lib. Decret. de Simon. c. per tuas, il primo. nu.7. Et Lezanæ consul. 42. per totum,* etsi inter ipsos pugnent in conclusione. Pro re nostra tamèn concludunt hanc materiam luculentèr ex eorũ præmissis. Attende eisdem diligentèr quod totum, etsi pars ipsa contraria omninò concedat, vt verò effugiat difficultatem, dicit, quod per Statuta alitèr disponitur;

nitur, & non videt quia adhuc æquiuocat, quia ius municipale Religionis non solum disponit idem, ac ius commune, sed quod etiam contra eum magis vrget, vide suprà.

Statuta deinde Ordinis, nec minus tribuunt maius aliquod ius talibus Vicarijs, vt patet, in iam citatis suprà (si excipimus, vt debemus, Vicarios Obseruantum antè Leonem X.) Et præsertim Statutum ann. 1639. ex ipso enim, hoc officium nullum habet tempus determinatum, & certum, eius durationis, sed tantum donèc fiat electio noui Ministri, ad quam potest illicò deuenire Superior Generalis, cum ab eo, & eius arbitrio, pendeant, & prorogatio, & anticipatio Capituli. Minusque contrarium reperitur sancitum per Breue, *Creditum*, Vrbani, dum satis apertè in eo supponit hunc Superioris facultatem in primo anno Officij Ministri prædefuncti. Et meritò in isto casu, voluit Pontifex Officium Ministri noui, & recentèr electi, durare per triennium, quia agitur de Officiali in capite, & vero Superiore Prouinciæ, ad differentiam Vicarij, de quo loquuntur Statuta, vt suprà, & cui Ministro tribuit ius durationis per triennium, quatenùs sibi proprium ex Pontificibus, & Iuribus, & non Vicario, cui meritò determinatum est, non acquirere ius aliquod ad certum tempus, & fixum, sed reuocabile statìm ac creatus est nouus Prouincialis, vt patet suprà.

Et sic falsum suppositum partis opponentis, quod

videlicèt electio,& confirmatio Vicarij darent ius quęsitum ad complementum triennij; debent enim inspicere, quod complere triennium,competit Ministris ex Bulla præsertim Leonis X., non verò Vicarijs, etiam per mortem Ministrorum; Cum enim sint valdè diuersa hæc, à diuersis non fit illatio, ex proloquio Philosophorum, & legistarum. Immò æquiuocant Domini mei, cum dicunt, quod ius Vicarij per electionem prædictam, dicatur quæsitum: fuit enim verè quæsitum ius Vicariatus, & consequenter continuandi vsque ad Capitulum, & electionem noui Ministri, sed non quæsitum,ad continuationem: Istud enim ius,est Ministri, & non Vicarij, vt diffusè dictum est.

Item æquiuocat Vicarius ipse electus,cum dicit,sibi deberi priuilegia Patrum Prouinciæ,& præcedentiam: Hæc enim nedum sunt falsa absolutè inter Reformatos, sed, & inter Obseruantes, quia hæc solum debentur cum conditione, quod durent per biennium; Noster verò Vicarius, nec poterat, nec debebat, tandiù durare de Iure, nisi cum manifesta iniuria Prouinciæ; si absque graui necessitate prorogatum fuisset Capitulum ad complementum triennij, vt abundè habemus ex dictis.

Quæ quidem omnia coadiuuantur ex eodem Breui: *Creditum*, Vrbani, quia dùm in illo, Ministris (etiam post deputationem Vicarij statim factam post mortem Ministri, ne Prouincia remaneret sine neces-

sario

ſario gubernio, & regimine) tribuit triennalem durationem, hinc infertur per neceſſe, quod vtique perimit omne ius Vicarij electi, nam ſi aliàs aliquid eis ius competeret, vti mordicùs contendit ipſe Vicarius, Miniſtri eſſent in eligibiles ante completum triennium. contra formam eiuſdem Conſtitutionis, quæ,& alitèr diſponit, & contrarium præcipit, & Statutum Reformatorum infrà notatum.

Vel ſaltem ſi diceretur, quod non diſponit, aliter eſſet diſpoſitio ſuper caſu indubitabili,quod nullatenus eſt dicendum, quia lex,& Statuta non diſponunt ſuper certis, ſed ſuper dubijs, ex Vulgatis.

Nec obſtat affirmare, quod Conſtitutio Vrbani non diſponit electionem fiendam, ſed tantum poſſibilem præſupponit, quia etſi nos, abſque veri præiudicio diceremus electionem non eſſe neceſſariam ſine iniuria Prouinciæ, ſed tantum licitam, & æquam, nobis nihilominùs ſufficeret ad hoc, vt Vicarij non dicantur habere ius certum, & fixum, ſed quod ſint admouibiles, & obedientiarij, ideòque non poſſint conqueri de reuocatione, quia non habentibus ius, non fit iniuria, nec vllum infertur præiudicium, & ſæpè decisis à Rota Rom.

Proùt nec minus releuat aſſertum Domini mei in Conſulto eiuſdem, quod videlicèt Conſtitutio Vrbani ſit derogata per Statutum de ann. 1639. & ab eodem Vrb. 8. in forma ſpecifica confirmatum, ex Regula,

quod

quod posteriora derogant prioribus: Gratis enim, ne dicam perperàm, asseritur, illam esse derogatam per prædicta Statuta, tùm quia ad hoc, vt lex posterior deroget priori, necesse est, quod posterior emanet ab eodem, & indiuiduo Legislatore, vel ab habente supremam, & omnimodam potestatem, non autèm ab inferiori, vtì facit ad rem nostram Capitulum Generale, etiàm si posteà fuerit confirmatum specificè: Tum etiam quia posteriora derogant prioribus, quando sunt contraria, aut incompatibilia, non autem si sint conformia, vtì est Statutum prædictum regulatum per ipsum Breue Vrbanum, supponens, electionem huiusmodi esse in arbitrio Generalis, ad hoc, vt obseruetur posteà prædictum Breue: Tum etiam quia quãdo in priori adest derogatoria cum clausula sublata, & decreto irritanti, eidem non derogatur per solam derogationem generalem, sed opus est specifica, indiuidualique derogatione, vt patet, ex communi consensu Doctorum.

Neque multi ponderis est aliud sub sumptum Dominorum meorum, quod scilicèt Constitutio ipsa non disponit, sed supponit, quia vltrà iàm; satis dicta, addo, quod videtur disponere ille, qui præsupponit, quando præsertim de supposito dispositiuè fit mẽtio, vt in casu nostro. Et in puncto probat *Surdus dec.* 114. *num.* 22. Dicit enim ibi, Regulam in contrarium non procedere, quando de præsupposito fit mentio relatiuè ad

aliquam

aliquam Scripturam, in qua tale præſuppoſitum non legatur: Secùs ſi abſolutè, & abſq; vlla relatione, vti ad rem noſtram habemus in facto noſtro: Vltra quod etiam ſola præſuppoſitio ſufficit ad hoc, vt Miniſtri ſint eligibiles durante triennio, etiam poſt deputationem Vicarij, ſicque eorũ ius penitùs excludatur abſq; iniuria, vt dixi; nec proindè poſſit dici ſpoliatus, aut deiectus à Prælatura, vt manifeſtè explicatur ſuperiùs.

Et certè ex his facilè deducitur, quàm vana ſit illatio partis, cum fatetur, & infert, Conſtitutionem pręſupponere verè Miniſtros eligibiles, ſed in caſu, quo eligantur, antè electionem Vicarij, vel in caſu, quo Vicarius iam electus velit renunciare officio, vel demùm in caſu quo defuncto Prouinciali conſuleretur Generalis præſens in Prouincia, vel ſaltèm conſiſtens infrà tres dietas, & de illius mandato procederetur ad Capituli celebrationem, quæ quidem conuocatio nequit fieri, niſi præſente Superiore Generali, vel Viſitatore ab ipſo authoritatem habente, vt diſponunt Statuta Generalia, non autem caſu, quo deuentum eſſet ad electionem Vicarij, & eidem plenè ius quæſitum, &c. Concedere ſiquidẽ hæc abſurda DD. meis, eſt permittere, quod violetur ſenſus Cõſtitutionis legitimus, quæ loquitur indiſtinctè in quocunq; euentu, & ideò, vbi lex nõ diſtinguit, nec nos debemus diſtinguere, ex cõmuni axiomate: Tũ etiã, quia Obſeruantia, tanquã maxima interpres, & probationum Regina, eſt maximè attendenda,

denda, quia omnem dubitationem excludit, & demùm, quia offenderetur Grammaticus, si aliter interpretaretur Grammatica.

Miror equidem, quomodo in suis documentis Domini mei persuadeant lecturã Breuis in fauorem Ministri à Pontefice emanati, quasi non percipiant, quod ex ipso sensu Grammaticali apparebit penitùs contrarium suæ intentionis: quæcumque enim fuerunt exposita Pontifici, & citantur in Breui, sunt vera; accepit enim Papa (vt ipse inquit) quod mortuus fuerat Minister actualis, & quod eligendus in Ministrum erat actualis Definitor, quæ omnia patent lippis, & tonsoribus, an sint subreptitia, an obreptitia. Quid ergo prætendunt in eorum fauorem ex ipsa lectura? Defectum forsitàn intentionis, & proindè circumuentum Pontificem? Videant prudentes, an sufficiat lectura Breuis. Vide ergò, nam nec verbum audiet Lector de necessitate Ministri, Superioris, aut Prælati, siue de indigentia, aut carentia Rectoris, vt gratis somniant oppositores? Iudicet ergo vir prudens.

Verè confundunt, vt dixi, materiam Vicariorum, & Commissariorum, quàmuis eorum distinctio sit ingeniosa, & subtilis, ideòque nos remittimus eosdem cum erudito Lectore ad prædicta.

Ibi enim plenè discutitur materia Vicariorum; hoc solum connecto iam dictis pro maiori doctrinæ prædictæ expressione, quod alij sunt Commissarij inter

Obser-

Obſeruantes, alij inter Reformatos. Commiſsarij inter Obſeruantes relicti in diſceſſu Miniſtri à Prouincia, deputantur ab eodem cum conſilio Definitorij, ex præſcripto Statutorum Generalium: Inter Reformatos verò, & eodem modo inſtituuntur à Miniſtro, ſi egreditur terminos Prouinciæ vltrà octo dies per negotia vaga; & etiam alij per vota, ſiue ſchedulas ſecretas, per Decretum Sacræ Congregationis de ann. 1645. 22. Ianuarij emanatum, nemine proponente eliguuntur; vel progreſſuri ad Capitulum Generale loco Miniſtri impediti, aut Prouinciam moderaturi in abſentia Miniſtri proficiſcentis ad Comitia Generalia Ordinis; per quam diuiſionem ſatis conſtat veritas noſtræ aſſertionis, & quàm vana ſit doctrina Dominorum meorum æquiuocantium in hac materia Vicariorum, & Commiſſariorum; eo quia non viderunt iura Religionis. Nec minus ſufficit, quod inferunt in fauorem Vicarij diſtinguendo de Commiſſarijs relictis à Miniſtro cum conſilio, & electis à Definitorio: Vtraque enim deputatio eſt Compromiſſaria à Compromittente Capitulo Generali, & ideò eiuſdē Iuris, & poteſtatis: malè ergo concludunt admouibilitatem, vel non admouibilitatem ex prædictis, vti patet ſuprà: Qua ratione ergo dicantur Prælati manuales, & obedientiarij, vide, quæ diximus.

Adſibulant Præceptores mei dilectiſſimi ſuis dictis quandam ſimilitudinem inter electionem Vicaris Generalis,

neralis, & Vicarij Prouincialis, arguendo ex illa vniformitatem in duratione Officij, sic enim inquiunt; vt patet à simili de Vicario Gener. electo per Definitores Generales vnius duntaxat Familiæ &c. vide suo loco. Quæ quidem similitudo, nec currit omninò, nec aliquam vim habet pro defendendo Vicario, quia, etsi verum sit, quod Vicarius Generalis Ordinis solum ab anno 1621. duret vsque ad complementum sexennij Ministri Generalis defuncti, his verbis præcisis in Statutis, vel Toletanis, vel Segouiensibus in §. de Vicario Ordinis, post medium Paragraphi: *Ille, qui maiorem partem votorum illius Crogregationis habuerit, sit Vicarius Ordinis, habeatque in vniuersam Religionem potestatis plenitudinem, ac si esset Minister Generalis; atque prædictus Vicarius continuabit vsque ad Capitulum Generale, in quo sexennium complendum erat Ministri Generalis defuncti.*

Non tamen hoc potest deduci in consequentiam parem pro electione Vicarij Prouincialis, immò potius obstat parti opponenti: de primo namque expressè dicitur, quod vel à toto Ordine, vel ab vna Familia est Decretum in simili casu: de secundo verò; nequaquam, immò nec verbum quidem dicitur de duratione Vicarij Prouincialis in cunctis monumentis Seraphicis, immò in arbitrio Generalis remittitur electio, & celebratio Capituli, & proindè expressum pro Vicario Generali, non permittit non expressum pro Vicario

cario Prouinciali, quia si ordo voluisset durationem Vicarij Prouincialis expressisset, sicut expressit de Vicarijs Generalibus; Et præsertim, quia inter vnum, & alterum plures militant disparitates, & rationes, per quas debuit decerni prima, & non secunda, quarum potior est, quia difficilior est conuocatio Capituli Generalis conuocatione Capituli Prouincialis, vt patet, multùmque dispendiosa, ac proindè congruè est differenda vsque ad integrum sexennium, quod quidem in alijs sæculis, in quibus non adhuc sic erat diffusa Religio, & institutum Seraphicum, nõ protrahebatur tandiù electio Ministri Generalis in casu mortis, vt patet, sed hoc vide in iàm dictis. Ibi enim secernitur quæcunque dubij resolutio de prædictis.

Certè vim patior in non apponendis Postillis post Dominorum meorum eruditissimam digressionem, pro inferenda necessaria continuatione sui Vicarij electi à Definitorio, quia, & verè Chaos æquiuocationis ostenderem, & contradictionem manifestam aperirem, quinimmò meam propulsarem modestiam, & debitum non obseruarem obsequium Regulare, vide ergo, quæ prænotaui suprà.

Cognosces siquidem, an Vicarius, vt sic, gaudeat omnibus priuilegijs Ministrorum Prouincialium: & si gaudet: Quibus.

Post hæc confirmamus contra partem opponentẽ, quod celebratio Capituli Prouincialis est in arbitrio

Gene-

Generalis, tùm ex Statutis iàm relatis, tùm ex consuetudine antiqua, & ferè immemorabili, totius nostræ Religionis, tùm ex exemplis declarantibus Iura Religionis prædictæ, & tandem ex Statutis Reformatorum.

Quod verò subiungit de deputatione Ministri à Pontefice Alexandro VII. facta, quod scilicèt non fuerit loco celebrationis Capituli, & electionis noui Ministri, eoquià non fuerit pro triennio, sed pro residuo temporis à morte Ministri; Respondeo, quod immò data opera hoc factũ fuis dignis de causis expositis in supplici libello à Patribus Oratoribus, ne protraheretur ad quadriennium gubernium partis alternatæ cõtra Breue Vrbani VIII. de alternatiua pro triennio cuiuslibet partis Prouinciæ, aliæque præiudicarentur: Supplicatumque fuit de subrogando item Definitore nouo loco Definitoris electi in Ministrum eiusdem partis alternatæ, ex qua erat Minister defunctus, vt sic omnia euaderent secundum æquitatem, & dispositionem alternatiuam Breuis Vrbani: Cæterum constat, quod Breuę in cęteris habet eamdem vim, immò maiorem, quàm Capitulum Prouinciale; quinimmò fuit illi subrogatum: nec refert, quod ex æquipollentibus fiat, iuxtà commune Iuristarum adagium: Et nemo sanæ mentis potest de hoc dubitare.

Teneor hìc mehercùlè aperire indigentiam probationum ex parte Vicarij Prouincialis, cum recurrit ad

Statuta

Statuta Turonensia pro inferenda duratione triennij in ipso, simulque aliquorum ostendere ignorantiam nostrorum Ordinis Annalium; & ideo suggero Lectori, quod parui ponderis est allegatio Statuti Turonensis; patet enim ex cunctis Instituti nostri Monumentis, nullum vnquam fuisse celebratum Capitulum Generale in Turonia, per cuius Statuta, vti totius Ordinis, tenerentur ambæ Familiæ nostræ, Cismontana scilicet, & Vltramontana, ad eorum Obseruantiam. Anno si quidem 1503. citato à parte ipsa non fuit celebrata Turoniæ illa congregatio Generalis siue potiùs Dieta, sed Trincis, siue, vt alij aiunt in Conuentu Blesensi, vt constat *ex P. Vuadingo tom. 8. annal.*; & Statuta edita in illa Dieta de triennali duratione officiorum, (sic appello illam Congregationem, quia fuit duntaxat præcipuorum Patrum totiùs Ordinis,) potiùs debent nuncupari mandata particularia ipsius Generalis Præsidentis, quam verè Statuta obligantia totam Religionem quicquid gratis dicant *Rodriquez, & Miranda: primus tom. 2. quæst. 52. art. 2. & secundus tom. 2. quæst. 16. art. 4.* Et anno 1505. fuit celebrata altera congregatio Vltramontana in Conuentu Laualensi Prouinciæ Turoniæ, sed, vel non ediderunt Statuta, vel certè non poterant obligare Familiam Cismontanam, quia quod omnes tangit, debet ab omnibus comprobari, vt Vulgo dicitur. Qua ergo ducta ratione pars opposita vtitur Statutis Turonensibus, & confugit ad per

vetustissimis Constitutiones si absque illis multoties fuit præscriptum triennium Ministris Prouincialibus, & sexennium Generalibus?

Et propterea, quod subiungit de celebratione anticipata Capituli Prouincialis ex doctrina communi, & præcipuè P. Sanctorij nostri libentiùs concedo, sed non pro se, nec minùs contra nos: Confirmat enim P. Sanctorius in suis Comment. quicquid asserimus de triennio proprio Ministri viuentis, & non proprio Capituli Prouincialis, non enim celebratur de triennio in triennium Capitulum, si intercedit mors, aut priuatio ipsius Ministri, sicùt eligitur Minister de triennio in triennium, si propriùs loqui velimus: Æquiuocat ergo pars opponens: Et sic est verum, quod posset conqueri aliquis Minister si anticiparetur electio alterius Ministri antè triennium sibi debitum ex Decretis Pontificijs, non verò Prouincia si moreretur Prouincialis. Immò summoperè nouum Ministrũ peroptaret, ne diutiùs remaneret viduata, & sine legitimo suo Rectore, & proprio sponso.

Et hæc euidenter constant iuxtà literalem sensum Statutorum Reformatorum an. 1601. 1625. & 1642. cap. 8. sic præcisè.

1 *Venendo à morte il Custode fra l'anno, il Superiore del luogo della Riforma, oue sarà morto, ò morendo fuori della Riforma il Superiore del Conuento più vicino al luogo oue sarà morto habbi autorità di pigliare,*

e riti-

e ritinere li Sigilli, e congregare quanto prima i Padri Discreti Custodiali, e tutti quei Padri, che iui sono stati Custodi se si troueranno in Prouincia, i quali insieme col predetto Superiore locale, che li hà congregati debbano eleggere vn Commissario della Riforma sino al tempo del prossimo futuro Capitulo Custodiale, quale esso Commissario conuocarà, e vi sarà Presidente, se però il Padre Visitatore non si trouarà egli presente.

2 *Non si celebraranno li Capitoli se non di tre in tre anni, eccettuato, se non interuenisse rinoncia, ò morte del Custode, ouero se non fosse trouato inetto, & indegno à tal officio, qual giudicio si douerà fare dal Superiore Generale con interuento de Padri della Custodia doppo d'esserne formato processo giuridicamente &c.*

3 *Si celebraranno li Capitoli di tre in tre anni, se però non nascesse morte, ò rinoncia, ò priuatione del Ministro, e questo si deue giuridicamente determinare dal P. Generale, e Padri della Riforma, &c.*

Quæ quidem Statuta sunt demonstratiua argumẽta pro inferenda necessaria celebratione Capituli deficiente Ministro, & arguenda libertate Ministri Generalis circa hoc idem, & Patrum illius Prouinciæ, in qua defecit Minister.

Nam in primò Statuto, Reformatis, qui quolibet anno celebrant Capitula Custodialia, in casu mortis Custodis, per quam valdè proxima poterat esse celebratio noui Capituli, præscribebatur forma eligendi

Commissarium pro necessario gubernio Reformatorum; & præcipiebatur conuocatio eiusdem Capituli, cum præsidentia ipsius Commissarij Prouinciæ iàm electi, vel Commissarij Visitatoris, per quod Decretum non infertur vltrà præsidentiam ipsius Commissarij Reformationis votum actiuum in illo, saltem expressè; Cum enim subiungit, quod præsideat ipse, nisi adsit Commissarius Visitator non intelligit debere habere votum, sicut non habet ex Iure nostro communi Visitator ipse; & sic patet, quod præsidentia pura non inuoluit votum electiuum.

In secundis verò; Quia celebratio Capituli Custodialis differebàtur ad triennium, & maior poterat esse distantia à morte Custodis, siue Ministri, proindè aliter dispositum fuit à Capitulis Generalibus, quod videlicèt celebrarentur equidem de triennio in trienniū, si mori, vel renunciare contingeret, tùm Custos Reformatorum antè erectionem Custodiæ in Prouinciam; tùm Minister postquam fuerunt declarati Ministri Prouinciales Reformati. Iudicent ergò prudentes, an sit vera prætensio partis.

In vno Dominorum meorum Monumento præmittitur punctus super quem fundant eorum intentionem, & Vicarij Prouincialis defensionem, sed certè non est punctus indiuisibilis, sed multiplex: ideoque eget explicatione pro adæquata responsione, sed legat Lector dilectissimus quicquid autumauimus suprà.

Ibi

Ibi enim librantur eorum dicta; falsum est enim primò, quod Capitulum Prouinciale faciat electionem Vicarij. Vicarius enim non est Superior, & Prælatus præscriptus in Regula, sed à Pontificibus, & Iuribus, electio verò Ministri Prouincialis est à Capitulo, & proindè falsum est, quod subrogatio Vicarij sit vera subrogatio in plenum Ius, & locum demortui, itaut durare deberet vsque ad tempus præscriptum Ministro defuncto, vt patet ex iàm dictis.

Item falsum, quod Vicarius, quia electus à Definitorio non sit verus Prælatus, est enim Prælatus, & Ordinarius, quia à lege instituitur pro eo tempore intermedio, quo potest durare, ne Prouincia remaneat sine necessario gubernio, & regimine.

Reducit pars opponens suum punctum ad puncta diuersa, & deficit à puncto vero, electio enim Capitularis est diuersa ab electione Definitorij vti diximus.

Nec est verum, quod vtraque possit fieri ab vtroque, immo falsum assumptum ex prælibatis.

Cum dicit Vicarium solum differre nomine à Ministro, si intelligit de Vicarijs post Leonem X. diminutè certè loquitur, & impropriè de subiecta materia, vt sæpè diximus.

Et falsum, quod Vicarius sit confirmandus à Generali sicut si esset electus Minister.

Et praxis totius Ordinis est talis, quod scilicet Vicarij quicunque, & quomodocunque electi non confir-

mantur nisi ex abundantia cordis, vel lapsu linguæ, aut calami, vt ita dicam; & ideo nedum differt nomine, sed re à Ministro, & electione, & sunt officia sic multum diuersa, vt seligitur ex dictis.

Suppositum, quod negant mei Domini, nos confirmamus audacter; Dicimus enim Vicarij deputationem esse verè prouisionalem tribuens aliquale Ius eidem, sed non completum, vt suprà.

Et cum dicimus Vicarium debere durare in officio, si illud *Debere* referatur ad tempus intermedium suæ electionis, & Capituli Prouincialis, benè debet, nec pro illo interim potest admoueri sine causa. Si verò referatur ad complementum triennij iàm incepti, hoc negamus; Vide iàm dicta.

Differentiam arbitrij, & liberæ voluntatis Ministri Generalis respectu prorogationis, & anticipationis libentissimè concedimus, sed intellectam, vt suprà.

Aliam verò declarationem ab ipsis adinuentā non admittimus, quia loquitur de circunferentia triennij, & est falsum.

Non verificatur paritas de electione Vicarij Prouincialis, ac de electione Vicarij Localis per mortem Guardiani absolutè, siquidem est falsum eius suppositum, quod scilicèt mortuo Guardiano Vicarius electus à Definitorio, siue Præses deputatus, debeat durare per residuum temporis Guardiani defuncti: In Statutis namque præsertim Reformatorum, sic disponitur.

nitur. Quod si moriatur Guardianus antè festum S. P. N. Francisci eligatur nouus Guardianus, & aliquando, immò sæpiùs, eligitur proximè antè Capitulum Prouinciale: Malè igitur fuit edoctus Dominus meus à parte cliente de simili materia, & iure nostro. Immò de Iure communi Religionis ex Statuto Tolet. ann. 1633. §. pro Familia Cismontana. In fine: pag. 44.

Iàm satis postea prouisum est confusioni assertæ si non eligantur cum Ministro Custos, & Definitores per Breue, *Creditum*, Vrbani, si bene perpendatur finis olim Ministri Generalis Senensis expositus prædicto Pontifici; & ideo semper erit irrationabilis diuturna duratio Vicarij.

Non parum miror, quod pars ipsa opposita affirmet, nullam habendam esse rationem de Epistola P. V. Generalis directa eidem, in qua declarat, Breue *Creditum*, iàm toties citatum, nullatenus impedire electionem Vicarij; sed Vicarium ipsum posse quandocunque reuocari mediante electione Ministri, vt patet ex ipsa in casu nostro relata; quæ quidem epistola tanquã declaratiua Statuti operatur, quod, etsi casus esset dubius, omnem tamen remoueret dubitationem, & maximè cùm ipsimet Patres opponentes ei crediderint, eique parendo pluries institerint pro destinatione Visitatoris, & celebrando Capitulo, prout ex litteris alijs responsiuis eiusdem Vicarij Generalis in facto datis. Quare sequitur, non licere eisdem contrauenire, nam

quòd semel placuit amplius displicere non potuit, ex Vulgatis. Nec de tanto viro est admittenda, vt sæpè dixi, fides ex aduerso extorta, tùm quia tanquam simplex, & extraiudicialis non meretur fidem ex vsu loquendi, & hoc maximè contra probationes claras ex iure communi, Statutis, & Cōstitutionibus desumptas: Tùm etiam quia obseruantia est euidenter in contrarium, vt in exēplis allatis contra ipsam: quibus acquiescere debemus, non quia constituant ius, (vt gratis supponitur à parte) sed vt Ius ipsum, & praxim declarent, & interpretentur, quatenus aliqualiter sit dubium: Tùm pariter, quia descripti Patres in ipsa pagina attestationis, credo, quod nec minus somniauerint tale monstrum; & præcipuè P. V. Generalis prædictus citatus à parte, quia aliter posset (quod absit) argui, & conuinci de falso ex supradictis rescriptis relatis in casu nostro. Quibus post electionem Vicarij promittit transmittere Commissarium pro electione noui Ministri; Tum demum quia ad electionem Vicarij deuentum est de ipsius ordine cum expresso mādato, quod ea non impediret transmissionem prædictam Commissarij, & proindè cum hac expressa conditione, fuit electus Vicarius Prouincialis: & ideò non iustè prætēdit fuisse sibi quæsitum ius ex dicta electione ad certum tempus, & non seruare conditionem procedendi ad nouam electionem Ministri, per quam cessasset illicò ipsius deputatio, vide suprà.

Vrgent

Vrgent non parum Domini mei in gloſſanda particula illa, ſiue dictione, (*dummodò*) poſita in Statuto 1639. cum his verbis, *Dummodo tempus lege præſcriptum non excedatur &c.* Proindè vltrà iàm notata in noſtris prænotatis. Addiȷcio quæ ſequuntur, pro maiori explicatione dictorum, quod facultas anticipandi non tribuitur poſt completum triennium à die celebrati Capituli propter prædicta verba, *dummodo &c.* quia ibi non ſtant relatiuè ad verbum (*Anticipari*) ſed ſolum ad verbum (*prorogari;*) Tùm quia anticipatio non habet tempus à lege præſcriptum; tùm quia verba ſequentia non referuntur ad antecedentia vbi eſſent inter ſe contraria; ſic omnium ore celebratur. Tùm etiam quia ſi Statutum voluiſſet facultatem reſtringere Superioris, tam in anticipando, quam in prorogando; ſicut poſt verbum *Prorogari* adiunxit verbum *non excedatur*, quod propriè operatur illius reſtrictionem, ità poſt verbum *anticipari*, etiam adiunxiſſet verbum *non diminuatur*: Item dicta taxatiua non refertur niſi ad verbum *Prorogari* cum quo aptatur, non autem ad *anticipari*, cui nullatenùs aptari valet, nil prorſus refragrante regula, quod determinatio reſpiciens plura determinabilia, æquanimitèr omnia determinet, quia procedit, quando ea poteſt congruè omnibus aptari iuxtà commune aſſertum Doctorum; ſecus ſi cum altero ipſorum æqualiter aptari non poteſt, prout ad rem noſtram, vbi verbum,

non

non excedatur cum verbo *anticipari* in bona Grammatica nullatenus coalescit, vel saltem non ità benè, prout se habet post verbum *prorogari*, & per cōsequens non debet vtrumque pariformiter respicere, & æqualiter determinare ducto argumento à contrario sensu: quod in Iure est validissimum, ex Vulgatis. Insuper tollitur quodcunque obiectum, quia nulla adest lex, quæ præscribat tempus anticipationi, & adest Statutum præscribens tempus prorogationi, vt diximus.

Proindèque verba *non excedatur tempus &c.* ad solam prorogationem ex clara Statuentium mente referri debent, non autem ad anticipationem, & consequenter sicut facultas prorogandi restringitur per negationem excessus, ità facultas anticipandi restringitur per negationem diminutionis, quia contrariorum eadem est disciplina ex Philosopho.

Et concludendo, ex his affirmamus, hanc conditionem nullo modo respicere anticipationem, sed prorogationem ad effectum, vt arbitrium prorogandi nō intelligatur illimitatè concessum, ita vt possit excedi tempus triennij præfixum in eisdem Statutis. Propterea licitum est iusta, & vrgenti interueniente causa differre quidem celebrationem Capituli vsque ad finem triennij, prout aliquando fecerunt Generales pro bono Prouinciarum; Sed est pariformiter in libera eorum voluntate anticipare Capitulum, & illud illicò conuocare.

Tandem

Tandem multum per omnem modum Dominis meis facessit negotium, vti diximus in casu, quod non fuerit narratum Papæ, electum fuisse Vicarium Prouincialem ad formam Statutorum, & proindè ex hoc inferunt defectum intentionis in Pontifice, & subreptionem, & obreptionem Breuis emanati ad fauorem partis.

Sed nullum istorum obstat, nec taciturnitas præiudicat, ex iam dictis. Primò quia taciturnitas eius, quod de Iure inest, non vitiat gratiam, vt probat egregiè Nauarr. At de iure inerat, quod creatus fuerit Vicarius à Definitorio, cum id expresse habeatur in Statutis Ordinis, & in vacantijs omnium officiorum, quibus prouideri non possit in continenti, sit hoc solitum, vt substituatur aliquis pro interim authoritate Vicaria. Secundò quia cum id supponatur notissimum Papæ, nulla erat necessitas amplius illum certiorandi. *cap. eum qui. de reg. Iur. in 6*. Tertiò quia taciturnitas eius, quod scitum non remouisset Papam à gratia concedenda, aut saltem difficiliorem non reddidisset, nō vitiat gratiam ipsam. Causa enim motiua faciendi hanc gratiam fuit, ne esset destituta Prouincia Ministro Prouinciali suo legitimo sponso, & rectore: Hæc enim fuit exposita: Quod autem esset electus Vicarius, non remouet à creando Ministro, quemadmodum non retardasset Capitulum, & sic nihil suppositum falsi, nihil tacitum necessarij.

Item

Item si nullum erat quæsitum ius, vt toties diximus; & poterat Generalis statim procedere ad electionem Ministri, quare non poterat hoc idem facere Pontifex? Cesset igitur exageratum præiudicium, quod prætenditur ex non notificata Papæ electione Vicarij, ad excludendum assertum intentionis defectum; & sufficiat ad hoc, vt omissio non inducat subreptionem: & demum cessat omne dubium cum simus in motu proprio cum clausulis, ex certa scientia, matura deliberatione, & de plenitudine potestatis, quæ nec vitiũ subreptionis, nec intentionis defectum admittant, etiam, quod tertio præiudicent. Ex plenè deductis in nostris prænotatis ex gratia reassumendis ex dictis.

Demùm pro Coronide ponunt excusationem talem, & qualem, ne dicam ridiculam, videlicèt, quod Breue Vrbanum *Creditum* fuit verè insertũ post Statuta Generalia, ne volumen eorum appareret adeò paruum, asserentes, quod sic testatus est P. A. Vicarius Generalis. Nos verò nec negamus, nec affirmamus Capitulum Generale hoc ordinasse; solum arguimus, & probabiliter, quod positum fuerit in calce Voluminis, quia est in suo robore, & obseruantia: Sed quicquid sit de hoc, videtur potius accusatio, quam excusatio, si pro solo complendo volumine exposuerunt breue prædictum.

Concludo, quod audita inconcussa obseruantia huiusmodi Breuis, & consuetudine Religionis, ac exẽplis,

ab

ab Illustrissimo, & Reuerendissimo D. Fagnano, non potuit dimoueri ab ipsis, vti legibus; sed sapientissimè adiudicauit cum alijs Illustrissimis, & Reuerendissimis DD. Deputatis, quòd obseruetur Breue deputationis Ministri à Sanctissimo datum &c.

Ità dixi, & transcripsi Ego Frater Dionysius à Genua Reformatorum Minor, S. T. L. Sancti Officij Consultor, Ianuensisque Prouinciæ humillimus Seruus; sub censura tamen Generalissimi Capituli Seraphici, ac meorum Superiorum iudicio: Saluo semper, &c. die 6. Maij 1663. In Conuentu nostro S. Mariæ Pacis Genuæ.

Peroratio Elaboratoris.

EN Vicariorum Iura Seraphica, (ò Lector) nolens certè, ac volens veluti in biuio positus breui compendio scripsi, vel transcripsi; ad vberiorem profectò, & dilucidiorem adspirabam lucubrationem; eoquia vel à nullo hactenus ipsa fuerunt adumbrata, vel leuissimè: Sed plures calamo adhæserunt Remoræ non prosequendi, etsi multa indesinenter amicorum accesserit instantia: Pro meo modulo, quæ pro nunc potui in hoc parum exculto labore præstiti, stylum non affectaui per inusitatam Phrasim, sed planam, & facilem seruaui, & absque delectu pluma congessit: quod modò ex intimis præcordiorum medullis per-

opto,

opto, hoc vnum est, benignos scilicèt excitare æmulatores, beneuolos audire competitores, & amicissimos stimulare oppositores pro hincindè acuendis calamis in obsequium veritatis, vt sic nouiter, & ex professo discutiatur hæc materia non contemnenda in Ordine Seraphico, Iuraque nostra rationum ponderibus magis, ac magis fulciantur, & authoritate stabiliantur; Si ergò dissonum aliquod interim, aut non benè cohærens reperies, percurre quæso semel, atque iterũ, ne dicam pluries priùsquam Transcriptorem, & Elaboratorem carpias, & iudices. Indecorum est enim tota quæstione, difficultate, & documentis non satis perspectis redarguere; paruo hoc munusculo vtere aliquando, quia paucis imbutus, tentabit grandia tutus, inquiebat ille. Maiora, & vtiliora expecta, si me ad disputationem viuidius prouocabis, & concitabis. Viue fœlix.

Dedicator Operis ad Lectorem.

Miror ecquidem (non absque animi mei perturbatione, & mærore) Authorem huius monumenti esse non parum contra insperatum Pręlum iratum, ne dicam indignatum, eo quia cum cogitabat (vt aiunt) suum elimare laborem, & ad Typum elaborare, iam impressum audiuit Antigraphum à me alias ab eodem ex importunitate obtentum, vt cre-

bris

bris meorum vocibus Amicorum, qui Romæ hoc obnixè desiderabant Consultum ab eis nuper propugnatum,& Dominorũ meorum precibus satisfacerem: ab illo siquidẽ die,quo ipsum obtinui, & dono accepi, iàm iudicaueram omnibus numeris absolutum, & ab eodem in ordinem ad Prælum redactum, nihilque noueram post ipsius subscriptionis appositionem, addendum, detrahendumuè; immò si rectè recordor (aiebat ipse) solam tunc quandam desiderari ab ipso licentiam imprimendi, quamobrem his non obstantibus, quod nec minus putaram, euenit mihi: iratus est, inquam, & indignè hoc tulit; & tamen, quod me ad Torculare promouit ipso nesciente, & inconsulto, deliberandum,ambitio mera fuit profectò,& zelus, nedũ Ordinem, celsitudinem Paupertatis profitentem, à sumptu liberandi, sed & à difficultatibus, & laboribus Authorem eximendi, ac denique Patronum, & Protectorem libro eligendi D. D. Præclarissimum Abb. nostrum, & Dominum Massolam pro expressis summi ipsius affectus teneritudine, & argumento ergà Ordinem, & Elaboratorem; neque forsan dubito, immò, & ausim dicere, & affirmare, ipsum Dom. adhuc esse in votis, & votum Authoris complere per opportunam præsentis Consulti præsentationem in Comitijs Generalibus, & suis amicissimis Romæ Aduocatis morem gerere,ne dicam obedire:quid ergò amplius? En ergò, amantissimè Lector, an vel iustè, vel ra-

vel rationabiliter possit de opere suo publicè exposito, & euulgato vtilitati, conqueri, vel de culpa me obiurgare, vel tandem potius, quod pro ingenuitate perfeci, magni facere, & approbare, ac in Dei Gloriam referre; nec ideò prohibet quis adhuc addere, (si velit) antè Operis totius Compendium iam promissum: Viue, & vale.

Capitulum Generale ad Vicarium Distichon.

Dum tibi deficiunt vires, seu vota Vicari
Nunc potuisse petas, nam tibi posse dabo.

Transcriptor.

Fr. Io: Benedictus à Portu Veneris Minorita Reformatus, Ad Librum.

Quid Liber exponis? *Ius, quidquè Vicarius indè*
prætendit Iuris: Quis tibi ductor? *Amor.*
Ecquis amor? *Rationis amor*: Cur dogmata pandis?
Cur soluis nexus? *Indiga corda petunt.*
Tù nubes? *Fugiunt prorsùs*· Qua luce fugantur?
Luce Minoritæ lucida cuncta manent.
Quis ferat authori laudes? quis præmia donet?
Iuris amor laudet, præmia donet amor.

Operis Colophon.

DVm promptis corde, & manu à mea meditabar operula nonnulla delere, & penitùs expungere in mei humanissimi Correctoris, & Patris obsequium (magnæ quippè eruditionis est hic Vir, in nostro Instituto non tertius, ni primus, cultu ornatissimus, & heroico preditus ingenio) dum hæc, inquam, meditabar, peruenit ad aures occultè satis, ac sine vlla mea communicatione, aut consensu, ipsam iam Typis mandatam, immò ferè in Ianuis esse proximæ publicationis: quamobrem rationabilibus de causis nō parum sum admiratus, ne dicam læsus, & offensus, & præcipuè, quia absque vltima mea manu, sufficienti Superiorum dispositione, & lima, quàm studiosè quærebam, & Correctorum deletione prodijsset; vixq; ex importunitate obtinui, quod in calce, & post totius Operis complementum, hæc mea saltem adderetur excusatio, & protestatio in tanti Herois obseruantiam pro Colophone, constaretque omninò de Correctis clarior expositio, & ad minimum de expositorum perfecta intelligentia:

Sic itaque adhortabatur primò inter alia suæ paginæ Correctricis, admitti debere compromissa à nobis citata circa electionem Vicariorum Generalium nostri Ordinis, negando consequenter P. Trey Vicarij Gen. Casum fuisse singularem, vti asserebamus in pag. 70. num. 40.

Nos verò summa subiungimus reuerentia, ipsa vtriusque Familię compromissa in Iuribus iam relatis, non negasse circa electiones, & prouisiones Vicariorum Gen. præsertim, immò potius admisisse, illisq; libentissimè subscripsisse; duntaxàt asseruimus, vel saltem asserere prętendimus, singularitatem P. Trey in eiusdem saluari Casu, quia, vt Vicarius electus antè primum triennium Min. Generalis defuncti, non poterat continuare de Iure nostro totum sexennium complendum in sequenti Capitulo Generali ann. 1618. celebrando, prout continuauit; Verùm debebat Vltramontana Familia, siue prædictus P. Treyus conuocare PP. Vltramontanos suffragatores, nouumque eligere Ministrum Generalem per compromissa facta ab altera Familia Cismontana, qui duraret præscripto sexennio à Leone X. in futuro Capitulo Pentecostes congregando; & proindè, quia hoc non fecit, immò per fere quinquennium continuauit officium, erit dicendum, hoc fecisse per aliquod speciale Diploma Pōtificium, vel aliqua alia intercedente necessitate; quam prorsùs adhuc ignoro, nec penetraui, neque Statutum Barchinonen. siuè Segouiense ann. 1618., quod videbatur hanc concederę completionem sexennij indefinitè, & absque conditione,

erat editum, nec minùs in vsu, immò posteà retractatum in alijs sequẽtibus, & præcipuè in diligentissimè compilatis hoc an. 1663. c. 8. §. 21. singularis igitur fuit P. Trey Casus hoc modo per mortem post annũ cum dimidio P. Hierri Generalis; ideòque dum prædicta ego scribebam, ambigebam certè de causa, & legitima duratione sic diuturna contra compromissa nostræ Religionis.

Pacato paruissem animo profectò radicitùs delendo, quod ex corde persuadebatur secundò à nostro Ordinis Dynasta, si iam fuisset possibile, aut non impressum opusculum, me inconsulto; Nihilominus sufficiat quæso illa mea assertio sincera pag. 95. in Iure quintodecimo; §. *& tandem pro Coronide &c.* vsque ad pag. 97. num. 72., & ex gratia suppleat ipsius benignitas, & humanitas, existimo siquidem, quod forsan à nostris PP. Reformatis non æquanimiter permitteretur, quòd pro electione nostri Vicarij Prouin. remitterentur ad Ius commune Religionis, dum expressa habetur forma eiusdem electionis in nostris Municipalibus Constitutionibus, etsi non eadem præscripta duratio, nec priuilegia ex ipsa; in nostris etenim præcipitur noua electio Ministri, nouaque capituli Celebratio, si decedat Minister, vt notauimus sæpè: quare nequeunt sic in omnibus cum PP. Obseru. conuenire, cum præsertim sit in viridi obseruantia Breue Vrbanum de præcedentijs.

Monet tertiò Doctissimus Pater euellendum §. *Vnum adhuc me angit &c.* ex pagina 143. num. 16. & expurgassem certè (vti par erat) sed nequiui; quare supplex oro, & deprecor, illum terminum (*contemptus*) concedere illo in discursu, quia etsi non possit declarari ibi formaliter talis, quia non sic subsistit in actu, nec Superior Generalis suo prouidit tempore de Ministro secundum Iura, esset nihilominus in culpa ferè simili, possetque illa culpa multiplici deformari malitia, retardationis sc. malitiosæ, virtualis expulsionis, ne dicam indirectę, & fictæ suppletionis Vocalium prohibitæ, vt supra, ac impediret ad summum, quin verus, & legitimus suffragator Capituli Gener. accederet ad illud, vt dictum est. Nec multum vrget, quod ipse Pater supponit: Vicarium scilicet supplere pro illo ex dictis; nec minùs nos cogit concedere sic absolutè alterum illius suppositum, quia scilicet ipsi videatur vtilior, & liberior Vicarij electio, quàm Prominiſtri; quandoquidem eadem est forma eligendi vtrumque, immò strictior, & liberior apud nos Reformatos, eo quia ad istam conueniunt etiam PP. Prouinciæ, vt in c.8. num. 42. 43. & quod succedit aliquando ex mera Prouidentia Dei, non est in ordinariam deducendam consequentiam,

tiam, vel absolutam necessitatem, ideoq; non minor erit zelus eligentiũ Prominiſtrum pro totius Ordinis grauiſſimo negotio, ac vnius Prouinciæ gubernio; Verùm, quia quæuis comparatio ex Vulgatis est odiosa, ideo prætereo, quæ quisque sibi potest persuadere, vt vera ex se ipso, & ex vsu Religionis, memoriæ ipsis reuocando, quod euenit tempore nostri Seraphici Patris de F. Elia cælitus ad gubernium proposito.

Obseruauit quartò parui esse momenti, quod exposuimus in pag. 196. nu. 52. *ex §. sed grauis obiectio &c.* non enim admittit digressionem, siue potius declarationem illorum terminorum, *Commissarius, & Vicarius* veluti synonimi in Ordine nostro, & opponit præsertim, quod in praxi iam vidit eorum differentiam; permisit siquidem aliquando quidam Superior Generalis doctiſſimus certè Vicarium Prouincialem suffragari in Capitulo Prou. quod non permisisset de Commissario relicto à Ministro, & extra Prouinciam defuncto, si non successisset in locum Vicarij, vt dicunt Statuta Ordinis; & non differrent omnino; cui non replico ex mera reuerentia, solum addo, quod ex Monumentis Seraphicis apparet, quod dixi; neque vltima declaratio Capituli Gen. an. 1651. circa hos terminos, antiquo nostrorum Antecessorum Parrum præiudicat conceptui, & intelligentiæ, nec factum illius Generalis redditur indubitabile, nec irrefragabilis illius fuit opinio, dum nulla hucusque effulget lux splendens de hoc voto ex notatis.

Humillimè fateor cessiſſem vltimæ persuasioni Benigniſſimi mei Patris, truncando prorsus ab opere, quod adhortatur circa contradictionem, quam assero de P. Sanctorio nostro, lætoque animo cederem ipsius Intelligentiæ, & Sapientiæ: & tamen ipsum Patrem Correctorem meum rogo saltem dignari per transennam librare melius dicta ipsius P. Sanct. In Commment. c. 8. Stat. 6. & c. 12. Stat. 8. de Guardiano Terræ Sanctæ; & in de pęnis c. 30. pag. 399. 400. & tandē ex Stat. Compilatis ann. præsenti 1663. c. 8. §. 31. num. 13. quandoquidem ex his omnibus iudicabit ipse de opinione prędicti Patris, & videbit, an malè senserim, ipsius siquidem remitto prudentiæ, & doctrinæ, an illud dictum ex pag. 400. (*opinio constans est* ,) affirmet indubitatè contra opinionem contrariam, vel illam sequatur, duratio enim biennalis non afficit Ministros; sed duntaxat Vicarios, & quos ex Statutis.

Et in fine libenter satis ad alia alibi tacta responderem pro veritate, & praxi vbique (vt credo) inconcussa, sed præsertim in hac nostra

Reformata Genuen. Prouincia, circa præcedentiam Ministri officio functi durante tempore Capitulari, in quo absoluitur ab officio; sed prætereo dignis de causis: & quia sapienti pauca &c. verum ne in multis stet pro ratione voluntas; Statutum duntaxat referam ad litteram, prout iacet in Statutis Vallisolet. ann. 1593. & alibi in §. de Prouincialibus officio functis: sic ergo.

Qui Ministeriatus Officio functi sunt &c. in eo Capitulo, in quo Officio huiusmodi absoluitur Minister Prouincialis omnes præcedat, præter Superiores, si quos Generales adesse contigerit, ac Visitatorem, & Ministrum nouiter electum &c.

Et hæc notaui, immò pro Colophone adieci (vt prouerbio dicitur) quia summa Operi manus erat apponenda in obsequium tanti viri à me in Patrem, & Præceptorem assumpti; quique huic labori non bis, sed sæpè, & calcar, & calculum apposuit humanissimum. Huius nostrorum Iurium Archigerontis nomen, & Titulos prætereo silentio; & quia verè torqueretur in Corde, si laudaretur in Carta; & quia nec ego, quibus se prodit, virtutes connumerare, aut possum, aut debeo. Nec mireris itaque (optime Lector) si illius magni feci, & tantum eiusdem Correctionem, & monitum, ipse namque præcipuis iam dignitatum gradibus, strenuè, laudabiliterque gestis, fuit decoratus, & quod maius est, in rebus singulariter gerendis, & moderandis vniuerso Minorum Ordini extitit conspicuus: & proindè latrent ad nutũ Critici, sanam doctrinam non sustinentes, quia quod de Perissologia possunt opponere, & censurare, non iustifico, solum dico, quod vis fuit necessitatis, & veritatis (Intelligenti pauca) non enim inanis sum gloriæ cupidus de quibus non Authorem, sed Custodem me sentio; & hæc saluo semper &c.

A N A-

ANACEPHALAEOSIS
Primi Consulti.

Secundi Consulti.

Tertij Consulti.

2. Quia,

Digitized by Google

Quarti Consulti.

Iura Religionis, & notabilia.

In Iure primo.

In Iure secundo.

In Iure tertio.

In

27. Quod

In Iure octauo.

In Iure nono.

In Iure decimo.

In Iure vndecimo.

Vrba-

In Iure duodecimo.

In Iure tertiodecimo.

In

In Iure quintodecimo.

Gnomo-

Gnomones dicendorum.

Libamina Iurium Communium.

24. Quo-

Digitized by Google

Appen-

Appendices.

20. Esset

Placita de Voto Vicarij Prouinciæ.

32. Respon-

Ad Casum Parergon.

F I N I S.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE